

به هرامی بهیزایی

هه شته مین سه فیری سه ندی باد

شانۆنامه

وه رگی پانی
دلاوه ر قهره داغی

2007

کاره کتیره کان :

* سه نديباد

* وهه ب

* شو جاع

* غه يور

* جه عفر

* كه شت ييه وانه كان (مه نسور، په شيد، هارون، مه سرور، په سول، حوجت،

په جه ب، نه سه د، په حمه ت، عيماد، سه فدر، په حمان، عه بدوللاو نه وانيتر)

* نووسر

* جادوو گهر (نه وفه لي بازركان، پادشا، مير، كاپتنی كه شتی، كه كيمي

شانكار، كه كيمي عاره ب، كه كيمي جووله كه، كه كيمي مه سيحي،

كه كيمي هيندي، كه كيمي ژاپوني، پيره ی پشت كوم)

* خه لكانی شار (جاردهر، دوو پياوكوژ، دوو كويله ی نه لقه له گوی،

تهرجومان، شه پر كهران، سيخوپان، نه ديم، قامچی وه شينان، گورز

به دهستان، كه كيمي نارگونا، به ره مهن، پياوی نابينا، كاروانچيان،

سه ر قافله چي، سه ر بازان و نه وانيتر)

دیمەن:

سەكزیهك له ناوه‌پراستا، له دوو گۆشهوه دوو زهنگی گه‌وره به پایه‌یه‌كه‌وه
كراوه.

پیاویك به هه‌له‌داوان دیته ژوره‌وه‌وه له زهنگی ده‌سته پاست ده‌دات،
پیاویکی تریش به په‌له دیته ژوره‌وه‌وه له زهنگی ده‌سته چه‌پ ده‌دات.
خه‌لكی به په‌له دیته سه‌ر شانو، هه‌راو زه‌ناو قه‌ره‌بالخیی، هه‌ر دوو پیاوه‌كه
ده‌چه سه‌ر سه‌كۆكه و ده‌یانه‌وئ شتیك بلین، به‌لام له ناكاویكرا ده‌نگی
پیکه‌نینی جادووگه‌ر به‌رز ده‌بیته‌وه، خه‌لكه‌كه هه‌موویان پوو به‌ره‌وه لای
جادووگه‌ردا وه‌رده‌گه‌پن، جادووگه‌ر پێده‌كه‌نن.

جادووگه‌ر

ده‌سته‌یه‌ك دو‌م، سیه‌ریاز و نه‌كه‌ته‌ر

هه‌ردوو پیاوه‌كه

تۆیش بینیت؟

جادووگه‌ر

به‌كه‌شتیه‌ك هاتن!

پیاوی یه‌كه‌م

كه‌شتیه‌کی سه‌یر

پياۋى دووم

له زەرياۋە

پياۋى يەكەم

گەيشتەنە كەنارا!

جادوگەر

ئىتر خۇ ئەمەشيان سىحر نىيە، چاۋەكان كراۋەن و دەستى منىش خالىي.
له قەلا بەرزەكەۋە بەمەر دوو چاۋى خۇم بىننەن، جل و بەرگى سەيرو
جۇراۋ جۇر و رەنگاۋ رەنگيان پۇشيوە.

پياۋى يەكەم

مىر له خۇشياندا پىدەكەنى ...

پياۋى دووم

مىر زادە خەنى و خۇشخالە

جادوگەر

لەم رىگەيوە

**(خەلكەكە له دواى جادوگەرەۋە دەچنە دەرى، چارچى بە تۇمارىكى
گەرەۋە تەپلىكەۋە دىتە ژورى، دەچىتە سەر سەكۆكە، ھەر بە تەنھا خۇى
لەسەر شانۇيە.)**

چارچى

ھىي ئەى خەلكى بەشەرەف، ئەركى سەر شانمە ئەم ھەۋالە بگەيەنمە
ھەموۋان. له ھەموو گۆرەپانىكدا بىخوینمەۋە. بە گوئى ھەموۋانيدا بدم كە
ئەمپۇ ھەموو كەسىك ماق ئەۋەى ھەيە شادومان و خۇشخال بىت، ئاخىر
ئەمپۇ مىرزادە بووكىي خۇى بەرەو كۆشك دەگويزىتەۋە. ئا لەبەر ئەمە،
مىرزادە بەختەۋەرىي گشتىي له ۋلاتدا پاراگەياندوۋە، ئەمپۇ برسسىيەكان تىر
بە زگى خۇيان دەخۇن، خەمباران دلشاد دەبن، ئەمەش بە پىي بەرنامەيەك
بەرىۋە دەچىت كە سبەينى رادەگەيەنرۇت. بەلام پاشان ھەر بە خۇشىي

ئەو بۇنە پىرۋوزە، مىرى ۋلاتى ھاوسىمان تاقمىك گۇرانى بېژ و ئەكتەرى بۇ دەربارى مىرى ھاوسىي خۇى، يەنى مىرەكى خۇمان پەوانە كر دوو تا پەگى خەمبارى لى بنى بنەو ھەلكىش. ئەوانەى كە بەرپوون بىن، خەلكانى قەرەجن و برىتىن لى سەماكەر و ساز ژەن و گالته گىپ و ئەكتەر، ئەوانە ئىمپۇ بەرپىكەوتوون و برىارە ھەر كە بگەنە لاتان تەمسىلى كۇنى پىر لى نوكتە و پىكەنىنتان بۇ بگەن

(جادوگەر دىتە ژورى، چارچى دەچىتە دەرى)

چارچى

(بە دەم چوونە دەرەوۋە) ئەى خەلكى بەشەرەف، پاسپىردراوم ئەم ھەوالە بگەيەنمە ھەمووان، بەلام لىبەر ئەوۋى پەلەمە، چارچى تا ئەو شوينەى گوپتان لى بوو بەسە.

(دەچىتە دەرى، بىدەنگى، جادوگەر چارىك بە دەورى خۇيدا دەسووپىتەو، پاشان دەوۋستى و لى نىوان دوو پەنچەيەو سەير دەكا)

جادوگەر

تەمسىلەكەى ئەمپۇ شايانى ئەوۋىە بىبىرئىت، خۇشترىن تەمسىلە.. **(سەر بەرز دەكاتەو)** ھىى دەى وەرن لىرەو، ھىى دەھۆل كوت، بگەو دەھۆل كوتىن، دەھۆلەكەى ترىش بگوتە، بلى وەرن وەرن، لەم لایەو، لەملايەو.....

(لى زەنگەكە دەدات، سەندىباد لەگەل وەھەبى ھاوپىيدا دىتە ژورەو، ژمارەيەكىش لىو خەلكانى كە چو بوونە دەرى، لى شىۋەى كەشتىيەوانەكانى سەندىباددا دىتە ژورى)

سەندىباد

باشە من لىرە لەدايك بووم؟

وہەب

بۇ نا!

سەندىباد

چەند خىرا تىپەپرېوھ.. (چەند كەسىك بە پرتاۋ دىنە ژورى) ۋەك ئەۋەى
دوئىنى بوۋىيى

يەككە لەوانەى ھاتنە ژورەۋە

خۇ گوئىت لىبوو؟ دوئىنى كەوتوونەتە پى...

يەككىتەر

ئەمپۇش گەشتوون

ھەمان كەسى يەكەم

مىرى ۋلاتى دراوسى ناردوونى ...

سەندىباد

بە ھىچ شتىكى ئىرە ئاشنا نىم ... دەترسم!

ۋەھەب

دەترسىت كە ھەلەت كرديى؟

سەندىباد

دەترسم كە ئىرە شارەكەى من نەبىت. بەلام گەر ئىرە نەبىت، ئەى دەبى
شارەكەى من لە كوئى بىت؟

ۋەھەب

با بپرسىن

سەندىباد

نا ... گەر شارەكەى من ئىرە بووايە، خەلكەكەىم دەناسىيەۋە، بەلام
دەبىنى كە نايانناسمەۋە .. (بەدەم رۇشىتنەۋە) ھىچ كەسىكىشىيان من
ناناسىتەۋە!

ۋەھەب

ئەى گەر سەرو سەكوتىكى ناسىياۋ پەيدا بووايە

سەندىباد

تەنھا ناسىياويك (**رادەۋەستى**) ۋابزائىم ئەۋ پىاۋەم پىن ئاشنايە

ۋەھەب

كامە؟

سەندىباد

ئەۋەى كە پىدەكەنى ...

ۋەھەب

ئا با بچىنە پىشى (**سى كەس پىشىيان لىدەگرن**)

كەسى يەكەم

بەخىر بىن

كەسى دوۋەم

بەخىر بىن بۇ شارەكەمان

كەسى يەكەم

بەم جل و بەرگانەۋە

كەسى دوۋەم

بەم سەر و سەكوتانەۋە

كەسى يەكەم

دىارە تەمسىلەكەتان ھەزەلىيە ...

كەسى سىيەم

دەمىكە پىنەكەنىۋىن

ۋەھەب

ئىۋە دەمانناسن؟

كەسى يەكەم

ماقۇۋلە نەتانناسىن؟

سەندىباد

(**بە خۇشحالىيەۋە**) كەۋاتە رىمان ھەلە نەكردوۋەۋ راست ھاتوۋىن.

كەسى يەكەم

ھەر زۆر راست ...

سەندىباد

(بە ۋەھەب) چەند بەختەۋەرىيەكى مەزنىە!

كەسى يەكەم

لەبەر خاترى خەلكى ئەم شارە ئەمپۇ دىلەكان ئازاد دەكرىن.

كەسى دوھم

ئەوانەش عەفوۋ دەكرىن كە فرمانى لە سىدارە دانىان بەسەردا دراۋە.

كەسى سىيەم

ئەى باشە بۇچىي تەمسىلەكە دەست پىناكەن؟

ۋەھەب

تەمسىل؟

(سى كەسەكە دەدەن لە قاقاي پىكەنن و دوور دەكەۋنەۋە، سەندىباد

كەسى يەكەم رادەگرىت)

سەندىباد

ئەۋ پىارە كىيە؟

كەسى يەكەم

ئەى بۇ لە خۇى ناپرسىت؟

سەندىباد

لە تۇ دەپرسم ...

كەسى يەكەم

لەگەئمانا دەژى، بەلام نايناسىن

(جادوگەر پىدەكەنن، كەسى يەكەم دوور دەكەۋىتەۋە)

ۋەھەب

ئىمەيان ناسىيەۋە، كەۋاتە راست ھاتووين ..

سەندىباد

وھەب كەشتىيەوانەكان مۇلەت بەدە ...

وھەب

(بە كەشتىيەوانەكان) بېرۇن مۇلەتن ... (دەچىتە پىشى) ھا ئەمەش
پارەى زىپ (كەشتىيەوانىك دەگرى، ئەوانىتىرىش دەورى دەدەن، سەندىباد
كەيپوۋتە لاي جادوگر)

سەندىباد

شېۋەت دەكەم، وا بزانم تۇم لە جىگەيەك بىنيوۋە ...

جادوگر

ھەر كەسىك دەمبىنى يەكەم قەسەى ھەر وا دەلى ...

سەندىباد

بەلام يادىم نىيە لە كوئى ..

جادوگر

دوۋەمىن قەسەشيان ھەر ئەمەيە ...

سەندىباد

تۆكىيت؟

جادوگر

من ؟ ھا ھا ھا ھەموۋان دەيانەۋى بزانن من كىم ...

(كەشتىيەوانەكان شالۇ بەرەۋ لاي وھەب دەبەن)

كەشتىيەوانەكان

خۇل! (كوتو پېر رادەۋەستىن و سەيرى پارەكانى نىۋ دەستيان دەكەن)

جادوگر

من جادوگرەم، بە دەستى بەتالەۋە جادوۋ دەكەم، زىپ دەكەمە خۇل و
خۇلىش دەكەمە زىپ، لە جىگەيەكى دوور دوورەۋە ھاتووم و بەرەۋ
جىگەيەكى دوور دووريش دەپۇم، رىگەكەم درىژە، زۇر درىژ، بەلام ھىشتا

لە پىن نەكەوتوم .. ھا ھا .. من جادوگەرم، گەمەى سەير سەيرم لەلايه،
قسەكانم ھى ئەوەن گوڤيان بۇ شلكرىت، جۆرە كارىك دەكەم شايانى ئەوەن
بىيىزىن، ئەو شتانەى من دەيانكەم ناچنە ئەقلەوھ ...

سەندىباد

وھكو چىي؟

جادوگەر

گوتم ناچنە ئەقلەوھ و تەواو، دەگەى سەير سەير دەوھشېنم، چاوبەست لە
خەلك دەكەم، دەتوانم پەنگى گۆرەپانەكە بكەمە سوور يان زەرد، بىكەمە
شىن يان سەوز، دەتوانم پېشېينى پووداوەكان بكەم، دەتوانم مردو
زىندرو بكەمەوھ ... دەتوانم سىحر بكەم ... ھەز دەكەن پىتان بلىم ئەلعان
لەوپەرى باكوورى زەرياكاندا چ باسە؟

سەندىباد

لەوپەرى باكوورى زەرياكاندا؟

جادوگەر

لەوپەرى باكوورى زەرياكاندا پىاويك بە نەفرەت بووھ ...

كەشتىيەوانەكان

واى ... نەفرەت! (ھەر يەكيان بە لايەكى شانۆكەدا ھەلدى)

جادوگەر

دەى ئىستا نۆرەى ئىوھىە، بۇ تەمسىلەكە ناكەن؟

سەندىباد

تەمسىل بكەين؟

جادوگەر

بەلئى، گۆرانىي ، سەما، پىكەنن ... (لە زەنگەكە دەدات، ژمارەيكە
لەوانەى كەشتىيەوان بوون و چوو بوونە دەرى، ئىستا وەك بىنەران و
خەلكانى شار دىنە ژورى) ھىي خەلكىنە، ئەمانەى كە دەيانىنن ئەملى

بهزم و پهزم و زهوقن، هاكا ته مسيله كه يان دهست پيكره، حهكايه تيكتان بو
دهگيرنه وه هر له ودها نيبه ...

يه كيك له خه لكه كه

حهكايه تي چي؟

جادوگر

حهكايه تي پياويك كه له وپه پي باكووري زه رياكاندا به نه فرته بووه ...

سهنديباد

(ده چيته لاره) وهههه!

يه كيك له خه لكي

چاوه پروانين ...

يه كيكيتر

ده ميكه چاوه پروانين

سهنديباد

وهههه! به هه له هاتووين ...

وهههه

جاري مه علوم نيبه ...

سهنديباد

به خه لكاني ترمان تيگه يشتون ...

وهههه

ئه مه يان وايه ...

يه كيك له خه لكي

ده دهی دهست پييكه ن! ئيمه هر به ته نها ئه مپرو ده رفه تي ئه وه مان هه يه
پييكه نين.

سهنديباد

با بروين

(دەرپۇن، بەلام سىن كەس پيشيان لى دەرگرن)

كەسى يەكەم

بۇ كۆي؟

كەسى دووهم

بەرەو كۆشكى مير دەپۇن؟

كەسى يەكەم

بۇچىسى لەم پىگەيەو دەپۇن؟ پىگەي حەوت وشتەر پىگەيەكى ناخۇشە.

كەسى سىيەم

پردى پىنج كىژان پووخواو ...

سەندىباد

(رادەچلەكى) گوتت چىسى ؟ پردى پىنج كىژان؟ (ئاوپ دەداتەرە) ئەو

ئاوۋى يەكەم چىسى بوو ؟ پىگەي

كەسى سىيەم

پىگەي حەوت وشتەر

سەندىباد

(پىن بە ئەرزدا دەدات) دە من لىرە لە دايگبووم!

وھەب

چىتگوت؟

سەندىباد

پىگەي حەوت وشتەر، گوزەرگەي قافلەي ئاورىشم، دەكەويتە خوار گردى

دالەو، لە بنارى، ئادەي بلنى، قەبرسانىك لەو ئاودا نىيە؟

كەسى يەكەم

ھەتا ئەمدوايىش قەبرسان لەو ئاودا نەبوو ...

كەسى دووهم

بەلام ئەلەان قەبرسانىكى لىيە...

كەسى يەكەم

شوانىك دۆزىيەو كە ئەو شوينە پۇژىك لە پۇژان قەبرسان بوو.

كەسى دووھ

قەبرسانىكى گەلىك دىرىن ...

كەسى يەكەم

قەبرسانىكى ھەزار سال لەمەو بەر

سەندىباد

باوكم!

چادوگەر

ئەوا تەمسىلەكە دەستى پىكرد ...

سەندىباد

(ھاوار دەكات) تەمسىلى چىيى كاپرا؟ مەن دواي سەفەرىكى دور و درىژ،

وا ئەمپۇ بۇ شارەكەم گەپراومەتەو

كەسى سىيەم

شارەكەت؟

كەسى دووھ

ئىمە تۇ ناتناسىن!

كەسى يەكەم

ھەر بەراست ئەمە شتىكى پىكەنىناوىي نىيە؟

سەندىباد

باشە ئىوھ ناوى سەندىبادى ھاوولاتى خۇتان بەر گوى ئەكەوتووه؟

كەسى يەكەم

ئىمە؟

كەسى دووھ

سەندىباد ناو؟

كەسى سىيەم

حاشا... ئەمانىيەستوۋە!

(ژاۋە ژاۋ)

جادوگەر

ئەو ناۋەم پىن غەرىب نىيە، ئا باير بكمەۋە

(نووسەر بە ھەگبەيەك كىتېپ و كاغەزەۋە دىتە ژورى)

نووسەر

دەشنى ئەو ناۋە ناۋىكى كۆن يىت

يەككە لە خەلكىي

من ناۋى وام بەر گوئى نەكەوتوۋە ...

نووسەر

بەلام من

سەندىباد

ھا تۇ بەر گوئىت كەوتوۋە؟

نووسەر

ئا، تەنھا لە كىتېپكەدا ئەو ناۋەم بەر چاۋ كەوتوۋە، كىتېپكى نۇر كۆن كە

لەسەر پىستە نووسراۋە و پەرەكانى داۋەى پىۋە نەماۋە. لەو كىتېبە

نووسراۋە: سەندىباد ھەوت سەفەرى كردوۋە...

سەندىباد

بە ھەوت زەريادا ...

نووسەر

خاۋەن ھەكايەتتىكى سەير بوۋە ...

سەندىباد

دە ئەو سەندىبادە منم

جادوگەر

گویتان لیوو؟ ئەم برادەرە دەوری سەندییاد دەبینی ...

سەندییاد

وا ئەمپۆیش لە سەفەری حەوتەم گەراومەتەوه

یەکیك له خەلکیی

بە راستیی تەمسیلیکی خوشە!

سەندییاد

(یەخەیی ئەو کەسە دەگرئ) کابرا ئەمە تەمسیل نییە! بەلکو واقعیە ...

جادوگر

واقعی؟

کەسیکیتر

لەم جۆرە دەگانەیان زۆر لێداوین!

سەندییاد

سویند دەخۆم ئەمە دەگە نییە، تەمسیل نییە!

نووسەر

بەلام قوربان، دوا سەفەری سەندییاد نزیکەیی هەزار ساڵ لەمەوبەر بوو!

(ژاوه ژاو)

سەندییاد

(واقووماو) چەند ساڵ؟

نووسەر

هەزار ساڵ!

سەندییاد

بەلگەت چییە؟

نووسەر

بەلگە ئەو یە ئەو کتیبەیی باسکرد، هەزار ساڵ لەمەوبەر نووسراوه.

سەندییاد

(نهژنۆی سست بووه) وهههب !

وهههب

(دیتته پیشنی) لهوانهیه ئهوه کهسیکیتر بووبی ...

نوسهر

قوربان شتهکه ئاشکرایه، سهندیباد جهوت سهفهری کردوه، کاتیک
کهپراوتهوه...

وهههب

باشه ئهی دواى ئهوه؟

نوسهر

ئا لیرهدا پهپهکانی دواوهی کتیبهکه لیبوونهتهوه!

سهندیباد

وهههب سهرم گیژ دهخوا، شتیک دیتتهوه یادم ، ئهوه فرته دیتتهوه یادم
که...

وهههب

سهندیباد ... باوهپ مهکه

(دوو کهشتیهوان به پرتاو له ههر دوو لای شانۆوه دینه ژورهوه)

کهشتیهوانی یهکهم

کهورهم

کهشتیهوانی دووهم

کهورهم، گوئی رادییره

کهشتیهوانی یهکهم

پارهکانمان لیوهرناگرن ...

کهشتیهوانی دووهم

دهلین پارهکانتان بهسهر چوووه ...

کهشتیهوانی یهکهم

پاره گۆرەمۈھەك

كەشتىيەۋانى دوۋەم

لە قوژبىنىكى تارىكى بازاردا ...

كەشتىيەۋانى يەكەم

پارەكانمانى نرخاندا، زىپى ساخ بوون ...

كەشتىيەۋانى دوۋەم

بەلام ھىچ كەس لىمان ۋەرناگرىت ...

ۋەھەب

چۆن؟

كەشتىيەۋانى يەكەم

دەلىن پارەى ھەزار سال لەمەۋبەرە

ۋەھەب

گوتت چىي؟

كەشتىيەۋانى دوۋەم

پارە گۆرەۋەكە نامادىيە پارەكانمان بۇ بگۆپتەۋە ...

كەشتىيەۋانى يەكەم

لەبرى ئەۋە پارەى مسمان دەداتى .

كەشتىيەۋانى دوۋەم

پارەكانى ئەمپۇ يان مسن ياخود زيوى قەلب !

كەشتىيەۋانى يەكەم

بەلام گەرەم ئاخىر پارەى مس دەچى و ھەموۋان ۋەرىدەگرن.

ۋەھەب

ئەمە چ جۆرە شارىكە؟

كەشتىيەۋانى يەكەم

گەرەم ئىستا چ بكەين؟

وھھب

پارمكانتان بگۆپنھوھ ...

كەشتىبھوانى دووھم

گەورھم بىگومان دەيگۆپنھوھ، بىگومان ...

(بە پەلە دەچنە دەرى، وچان)

سەندىباد

ھەزار ساڭ ! وھھب تۆ دەلىپى چىپى؟

وھھب

رېنى تىدەچى گەورھم!

سەندىباد

كەواتە سەفەرى ھەوتەم

وھھب

مروۋ نازانى چ بلى!

يەككىك لە خەلكى

ئەرى ئەم براندەرەنە باسى چىپى دەكەن؟

يەككىكىتر

ئەمانە كەى ئەھلى زەوق و بەزم و رەزم!

ئەويتەر

لەوساۋە قسەيەكى خۇشيان نەكردوۋە، جوولەيەكى ھەزەلبيانەيان
نەنوۋاندوۋە..

جادوگەر

ئىستا دەسپىدەكەن يان نا؟

يەككىكىتر

دەى گورجكەن ..

نووسەر

به لأم كه سيكيتر بۇ تهمسيله كه بدۆزنه وه، چونكه سهنديباد بونياميكي
بوده له و توردهات بوو !

وهههب

چۆن؟

نوسهر

ئاخر ئهو حهوت سهفهري بۇ پاره كرد، ههر له بهر تهماعي پارهش براكاني
به تنها جيپهشت !

سهنديباد

من برام نهبووه !

نوسهر

خهلكي ئهم مهمله كه ته ده ليم. ئهو هينده كه سيكي توردهات بوو كه
هاوولاتيه كاني به تنها جيپهشت.

وهههب

ئهي هاوولاتيه كاني چييان ده كرد؟

نوسهر

شه پ... شه پريان ده كرد.

جادوگهر

له گهل كي؟

نوسهر

له گهل ميريكدا كه ئهو زهمانه حوكمي ئهم ولاته ي ده كرد!

سهنديباد

راسته، ئهوكاته خهلكي ئهم مهمله كه ته ده جهنگين.

نوسهر

له كاتيكدان ااگر به سهر ئهم مهمله كه ته دا ده باري، ئهو تئيقوچاند و رايكرد!

سهنديباد

نا ئەمەيان راست نىيە!

نووسەر

ئەدى چۆن راست نىيە؟ ئەو تەماعى پارە و سەرۋەت و سامان دابووى لە كەللەي، لە كۆتتېبەكەدا نووسراۋە: بە خەۋنى گەنجىنە زېرۇ زىۋەۋە مىلى نا. من بزانم دەشتىرسا!

جادوۋگەر

چۆن؟ لە چىيى دەترسا؟

نووسەر

لە شەپ دەترسا. كاتتېك ھەموۋان لېرە دەجەنگىن، ئەو ھوت جار بە بىيانوۋى گەپان بە دۋاى گەنجىنەى زېرۇ زىۋدا خۇي لە نەگبەتتېبەكان دزىيەۋە.

سەندىباد

ۋا نىيە!

نووسەر

چۆن ۋا نىيە؟ لە كۆتتېبەكەدا ۋا نووسراۋە ...

سەندىباد

ھەز دەكەم ھەموۋان بزانن كە ئەم قسانە زولمن. سەندىباد پاي نەكرد!

نووسەر

كەس باۋەرتان پىناكات، ئاخىر كە شتتېك لە كۆتتېبەكەدا نووسرا، ئىتر سېرىنەۋەي بۇ نىيە!

(بېدەنگىي)

سەندىباد

سەندىباد تەنھا سەفەرى يەكەمى بە تەماعى گەنجىنە زېرۇ زىۋەۋە پۇي.

جادوۋگەر

سەفەرى يەكەم!

سەندىباد

من ئەو كات برسىيى بووم، برسىيەك سەفەرى يەكەمى كرد!

نوسەر

ئەي باشە ئەو برسىيە كەشتى لە كۆيۈە ھىنا؟

سەندىباد

سنى پۇژى پىك لە برسانا، لە كەلاوئەيەكى نزيك گۆپە پانىكى وەك ئەم گۆپە پانەدا كەوتبووم.. (**خەيال دەياتەو**) بىرم دى، دەمەو عەسر بوو، خۇر ئاوا بوو، تاريك داھات و بوو شەو، گۆپە پانەكە چۆل بوو.....

(ئەو كەسانەي كە لەسەر شانۆن بەرەو بازنەي نيوە تاريكى شانۆ چوون.
جادوگەر بە جلكى نۆفەلى بازگانەو بە پەلە دىتە سەر شانۆ، سەندىباد دەبينى)

جادوگەر(نۆفەلى بازگان)

كۆپى گەنج گۆپرادىرە! گۆپرادىرە! فريامكەو، بېرۇ حسەسەسەكان ئاگاداركەو، ژيانم لەخەتەردايە، دوو زەلام بەشمشیرەو شوينم كەوتوون!

سەندىباد

گەرەم پاكە، خۇت پزگارکە!

نۆفەلى بازگان

ھەموو پىنگەكان داخراون، لە ھەر لايەكەو پاكەم، ئەوانە ھەمدىس دىنەو سەر پىنگەم... دەي كۆپى گەنج، پاكە حسەسەسەكان ئاگادار كە، بە ھەر جۆرىك لە تواناتا ھەيە يارمەتيم بەدە

سەندىباد

ئاي گەر برسىيى نەبام و توانىيام بە پىۋە خۇم راگرتيا!

نۆفەلى بازگان

كەواتە ھەي بىن فەر ... بە ھانامەو نايەيت ...

(**بە پەلە رادەكات، بەلام كوت و پېر رادەوستى و ھاواردەكات**)

يارمەتىي!

(دوو زەلامى شمشىر بەدەست لە تاريكويه دەردەكەون)

زەلامى يەكەم

خۆيەتى ..

(نۆفەلى بازگان بە ترسەو شمشىر پادەكيشى و ناوميدانه بەرگري لە

خۆى دەكات.)

زەلامى دووهم

لەولاه ، لە پشتەوہ

نۆفەلى بازگان

يارمەتى ي ي ي

سەنديباد

ھاوارەكەيم بيست، كەسيك پيوستى بە يارمەتىي بوو، ئاي گەر برسئى

نەبوومايەو بمتوانيايە بە پيوہ خۆم پراگرتايە

زەلامى يەكەم

نەھيلى بۆى دەرچيت ..

نۆفەلى بازگان

يارمەتى ي ي ي ي

سەنديباد

دەنگى شمشىر، بۆنى خوین، بىرم كەوتەوہ باوكم لە شەويكى ئەنگوستە

چاودا كوژابوو .. (ھاوار دەكات) ئەو شەوہى باوكمى تيدا كوژا،

ئەستيرە بە ئاسمانەوہ نەبوو!

(دوو زەلامە شمشىر بەدەستەكە، كە سەنديباد دەبينن دەحەپەسئىن،

سەنديباد شمشىرەكە لە دەستى جادوگەر دەفرئىن .)

زەلامى يەكەم

واى فرياکهوه (بهرگريى دهکا) ئەم زهلامه شىتته له کويوه شالوى بۆ
هينايين

سهنديباد

(دهنهپيئي) ئەو شهوه ئەستيره به ناسمانهوه نهبوو
(دوو زهلامه شمشير بهدهستهکه ساتيک بهرگري دهکەن، پاشان
پاشهکشي دهکەن و ههلدین. سهنديباد گهراوهتهوه ناوهراستی شانۆ)
نۆفەلى بازگان

تۆگيانی منت پزگار کرد ... (سهنديباد دهکەويت) چ بوو ..کهوتيت؟
سهنديباد

گەر تير بوومايه، ههزاران سوپای دونيا نهياندهتوانى بمخەن ...
نۆفەلى بازگان

خوين ... جيگهزام (سهنديباد دهبورپتتهوه، وچان ، نۆفەلى بازگان
ههلهدهسى) گەر بئ باوک بئ ئەوا دهیکهمه کوپى خۆم. من نۆفەلى بازگانم
و کوپم نيينه، وا ئيمشهو ، دواى سالانيک گهراڻ، ئەو کهسهم دۆزييهوه که
بهدووایدا دهگهپام ... (دوو کۆيلهى ئەلقه له گوئى به پهله دینه سەر شانۆ)
ئەم کوپه گهنجه ببهنهوه مالى، کليلی پارهو سهروهت و سامانهکهمی
بدهنى ..

کۆيلهى يهکەم

گههرهه دهيناسيت؟

نۆفەلى بازگان

دهمهوي بيناسم ... دەى بييهنهوه مالهوه! (دوو کۆيلهکه واقوپماوانه
سهنديباد دهبنه تاريکايى شانۆوه) هيوادارم له مالهکهمدا بمينيتهوه،
بهلام گەر حەزى نهکرد و نهيويست ببیته ميراتگرم، ئەوا کهشتييهکی
دهدمى، کهشتييهک به ههموو چهشنه باریکهوه، به ههموو جۆره
کهلوپهليکهوه، لهگهڵ سهده کهشتييهواندا

(نۆفەلى بازىرگان بەرەو تارىكىى دەروات، سەندىباد لەسەر سەكۆكەيە)

سەندىباد

ئەوا چارۆكەمان ھەلدا
كەلەپەل و كوتالمان برد
ھەر شتەى لە جىگەيەكەو
ھەر ئەوانە ئاگادارن كە دەزانن
ئىمە چ جۆرە شتتىگمان
بۆچ جىگەو بۆچ ھىواو ئومىدىك برد
كلىم و فەرش و پايەخمان
بۆ ولاتە نامۇكان برد
مەى و شەراب و فەلسەفە
شىعرو ئاوازو سازمان برد
بەيتى شىعرمان
لەسەر دارى ئەبەنۇس ھەلكۆلى
نەخشى بالندەى سىجرمان
لەسەر ھوى شالى زەرد چنى
عەباى مېھرو دىوانەيى
جەبى ئاوينى زىپرگەفت
چنراو بە تان و پۆى ئەقبن
چنراو بە دەست و سەر پەنجەى
دە ھەزار ژن
بە دەست و سەر پەنجەى دە ھەزار پىياو
بۆچ جىگەو بۆچ خولياو ئومىدىك برد !
چىى و چىيمان برد؟
جامولكەى گىتتىى بىنمان برد

گهوههري شهوانه چراو
تهختهى گينو، لهگهڻ قوڙاخهى ئاوريشم
چراوگى مس، كاسه و گوڙهى نايابمان برد
فهرشى سهير، وهستاي كارامه و دهسپرهنگين
نيگار كيش و

بهپهى جودا له يهك چنراومان برد

(دوازده پياو، له سهه هردوو ستوونى سهكوکه دادهنيشن، نهوانه
كشتييهوانهكانى سهنديبادن)

سهنديباد

نهوا چاروكه مان ههڻدا و كشتييهكه مان
له بى بواري زهريادا، لهگهڻ با دا
كهوتوته پى و دهپوا

(كشتييهوانهكان سهول ليددهن)

كشتييهوانهكان

سهولى كشتييهوان له جوولايه
باسكى سهه پياو له جهنگايه
هيزى سهه سهول
له ليدان و له ليدان و ليدانايه

سهنديباد

سهه پوڙ تپيهپى، وابزانم سهه و سى پوڙ
وا بزانم له خوڙئاوا بووندا
كشتييهكه شمان وا له مهدارى با دايه

كشتييهوانهكان

با ي خوڙمهلات

(دهنگى تهپل)

كەشتىيەوانەكان

ئاو بە بالاي ئاودا سەركەوت

ئاودا سەركەوت

پىشتى ھەور

پووى ئاو

پووى شەپۇل

برووسكە دەدات ، برووسكە

وھەب

با دەكوتىت

كەشتىيەوانەكان

شەپۇل لەسەر شەپۇل

دەتلىتەوھ و دەنرکىنى

گرمە لە پىشتى گرمەوھ

ھاي ... ھاي ... ھاي ...

بووھ زىيان ... بووھ زىيان ... بووھ زىيان

سەندىباد

لافاو دەبارى

كەشتىيەوانەكان

دەبارى ... دەبارى ...

بۆتە شەپۇل ... وا سەرى كرد

بووھتە شاخ ... بووھتە شاخ ... بووھتە شاخ

ئەوا ھەمدىس دەنرکىنى.

دەستەيەكى ترى كەشتىيەوانەكان

شالو دىنى ... لوللەخوات

ھەموو

ھای ... ھای ... ھای
بۆتە باران .. بۆتە زریان

وھەب

با چارۆكەكەى لەت و پەت كرد
شەپۆلەو پەھیلەو زریان
بورجى چارۆكەكەيان پماند

سەفدەر

كاپتن ... سەولەكان شكان. چ بکەين؟

وھەب

ھەر بە شكاويى سەول لیدەن

عەبدوللا

كاپتن گوريسەكان پچپان!

وھەب

گرئيان بەدەنەو!

سەندىباد

ئا .. كابرا بچۆرە ئەولاولە! چيىبە سوكانەكەت پى ناگيرت؟

حوجەت

گەر تير بوومايە، دە ھەزار سوكانم پى دەگيرا!

سەندىباد

كەواتە بۆ ئەوھى زوو تير بيت، سەول لیدە!

دەستەى يەكەمى كەشتيیەوانەكان

واى ... وای ... وای

ئەو بە يە

ئەو ھەورە بروسكەيە

ئەوھش شەپۆل

دەستەى دووھم

ئاو بە بالاى ئاودا سەرکەوت

ئاودا سەرکەوت

دەستەى دووھم

ھاي .. ھاي .. ھاي

ئەمە چيا ... ئەمەش لافاۋ ... ئەمەش لوتكە

دەستەى دووھم

ھورە بروسكەيە ... بروسكە

سەندىباد

وھەب لە كوئىن؟

وھەب

لە مەدارى سەرەتان

سەندىباد

ھەوا بکەنە مەشكەکانى با وھ

دەستەى يەكەم

شەپۇل خۇى لە ھور دەدا

پشتى ھور، پشتى ھور

دەستەى دووھم

واى ... واى ... تاريكىي

سەندىباد

پۇخى مردووان لە بنى زەرياۋە ھاوار دەكەن.

وھەب

شەو بال ئىكەدا

سەندىباد

تارمايى شەپۇلەكان، وەك نوقلانەى مەرگ نزيك دەيىتەۋە!

كەشتىيەوانەكان

ھىوا بېراو خۇمان

سەندىباد

كەشتىيەكە شكا

تەختە لىكتراز اوھكان

چەواشە و بىن مەبەست پىن دەكەن

كەشتىيەوانەكان

با دەلوورىنى ... دەلوورىنى ... دەلوورىنى

ھەور دەبارى

ھەر وەك چىا لە پالى چىاوە

شەپۇل دەچىتە پال شەپۇل

رەجەب

ئاي تاشەبەردىك ، گەرداوىك

كەشتىيەوانەكان

ھەمدىس ئاۋاھ و ژاۋەژاۋ

ژاۋە ژاۋ ... ژاۋە ژاۋ

سەندىباد

ھەورە بروسكەيە ... بروسكە

رەسول

ئاي .. وشكانىيى ... كەنارىك

كەشتىيەوانەكان

نا .. نا .. خەونە

سەندىباد

ھەورە بروسكەيە .. بروسكە

رەسول

ئاي ... قەلەيكە ، بەندەرىك

جوجەت

ئاي ... دەببىنم، خەون نىيە

وھەب

خەون نىيە، ئەو كەنارى زەرىايە !

كەشتىيەوانەكان

كەنارىك ياخود دورگەيەك

يان شارىك

لە شارەكەشدا بازارىك، گۆرەپانىك

خەلكانى شارىك، ديدارىك

سەندىباد

ئا لەو شارەدا سترانىك

كەشتىيەوانەكان

دەربارىك ، پادشاىەك

(جادوگر لە شىۋەو جلۇبەرگى پادشاىەكى چىنىدا دانىشتوۋە و
ھەموۋان كېرئۆشى بۇ دەبەن، بە ناماژەى دەستى پادشا لە ھەردوۋ لاي
سەكزەو، بە كېرئۆش بىردنەوۋ دادەنىشەن، لەلای دەستى پادشاۋە پياۋىك
دانىشتوۋە و قسەكانى تەرجومە دەكات.)

تەرجومان

من تەرجومانى پادشاى خاۋەن شكۆم، ناوم "يەۋان"ە، ئەۋەى كە پادشا
دەيفەرموئى من بۆتانى تەرجومە دەكەم.

(وچان، پادشا دەدوئىت.)

تەرجومان

خاۋەن شكۆ دەفەرموئى، ديارىيە نايابەكانتەنم بىنى و خۆشحال بووم،
لېتەن بە زياد بىت، مىللەتەكەتەن ھەر شادو دلشاد بىت، ھۆش و ئەقلىتەن

ھەر لە برھودا بېت، خاوەن شكۆ دەلێ، لە دەرباری پادشادا بە دلی ئیسراحت دانیشن، پێشینان فرموویانە دانیشتن لەگەڵ پیاویکی گەرۆک و گەشتیاردا، بەرامبەر وتووێژ کردنە لەگەڵ حەوت حەکیمی دانادا، خاوەن شكۆ دەفرموئ ئەو وتەبەیی لەسەر پروی پێستە ئاسکیك بینووە و بە خەزەندارەكەى خۆى سپاردووہ تاكو لە گەنجینەكەدا بپارێزئ. خاوەن شكۆ دەفرموئ حورمەتم بۆتان ھەبە، چونكە حەكیمە دێرینەكانى خۆرھەلات فرموویانە: ئەوہى لە پێھەكى دورترەوہ ھاتبیت، شایستەى پێزو خۆشەوێستییەكى زیاترە. لە سى و دوو پێگەى ژياندا تەنھا یەكێكیان بە پق و كینە دوایی دیت. لەبەر ئەوہ، خاوەن شكۆ مۆلەتى ئەوتان دەداتئ كە لێرە كاڵو كەلوپەلەكانتان بە بازگانان بفرۆشن، ھەرەھا مۆلەتیشتان دەداتئ ھەرچیتان دەوئ لەو بازگانانەى بکپن، چونكە ھەر لە ماملەى كپین و فرۆشتنەوہیە كە خۆشەوێستى دروست دەبیت. ھەرەھا خاوەن شكۆ سئ نىگارتان پێشكەش دەكات كە لەسەر ئاوریشمى پوخت نەخشكراون و سئ نىگارکیشى دەسپرنگین، لە نیو سەدو بیست پەنگدا، پەنگەكانیان بۆ نەخشاندیان ھەلبژاردوون. جگە لەوہش خاوەن شكۆ مۆلەتى ئەوتان دەداتئ، لە جیژنى شكۆفەى گیلەسدا گوئ بۆ گۆرانى چپىنى كیژۆلەكەى رادپرن.

وھەب

لە جیژنى شكۆفەى گیلەس

سەندیبیاد

(دەچیتە لاوہ) خودایە چ گۆرانییەك بوو! وھەب گویت لیبوو؟

وھەب

لە بیركە ...

سەندیبیاد

لە ھەموو ژياندا گویم لە گۆرانییەكى ئاوا خۆش و ناسك نەبووہ ...

وهههب

گهورهه

سهنديباد

وسبه ...

وهههب

دهترسيم شتيكت بهسهر بيت، گهليک نيگهراڻي توم ...

سهنديباد

وهههب بيدهنگ ...

كهشتييهوانهكان

بيدهنگ!

سهنديباد

نهترسايت؟ نهترسايت پوژيک نهه جووانييه نهه شوخ و شهنگييه

وهههب

سهنديباد هيور بهروه!

كهشتييهوانهكان

هيور ...

سهنديباد

وهههب كفه نهه جووانييه بشيويٽ كفه، كفه ... وهههب نهوه

ههلههريزيت؟

غهيور

پردي ههلواسراو پراکيشن!

شوجاع

لهنگههكه بهرز كهنهوه

سهنديباد

دەستەکانى ... قامكۆلەى عاج لەسەر ژىي ساز، دوو كۆترى سىيى
بالەكانى خۇيان دەدەن لە ئاو ...

غەيور

چارۆكەكان لە پەوتى "با" دان ...

شوجاع

سوكان پوو و كەنارى خۇرئاوا ...

سەندىباد

چاوانى ... نەلەرزىت ؟ كاتىك چاوەكانىت بىنى نەلەرزىت؟ چاوانىك بە
رەنگەكانى پەلكە زىپىنە ...

غەيور

مالئاوا ئەى خانوو قامىشەكان ...

شوجاع

مالئاوا ئەى زەوىە چىنراوەكان بە برنج ...

سەندىباد

ئەى پىوپىلى! ئاورىشمى زەرد كە لەبەر هەتاودا با دەپهينىت و با دەيبا...

كەشتىيەوانەكان

وا خانوو قامىشەكان دوور دەكەونەو ..

مالئاوا ئەى پەلكە سەوزەكان

بەلەمەوان و بەلەمەكەشى دوور دەكەونەو...

سەفدەر

مالئاوا ...

كەشتىيەوانەكان

كەنارەكەتان دوور دەكەويتهو و

ئىمەيش وا دوور دەكەوينەو ...

سەندىباد

من که سەندیبەدەم تا ئەمڕۆ لە مانای ئەقین نەگەیشتیبووم، من ھەر بەو
جۆرە پۆژەکانی جەیلیم بەسەر بردوون کە چ خوشییەکم تیااندا
نەچەشتوو، وا ئیمڕۆ زانیم کە چەندە بێ ناگا بووم. لە سێیەمین مانگی
بیست و چوارەمین سالی تەمەندە کێژۆلەیک بە تیری نیگای نیشانەی لە
دەلم گرتووە ...

دەستە یەکەمی کەشتییەوانەکان

ھەمدیس زەریا ... ھەمدیس زەریا

دەستە دووەم

تەنیاپیکە ھەمیشەیی
دووبارەبوونەوی کارەکان
سەول لێدان لە شەپۆل
تەپل کوتان!

دەستە یەکەم

وای ... وای تەنیاپی
تەنھایی ... تەنیاپی

سەندیباد

وہەب، کەشتییەکە بگەڕێنەرەو!

وہەب

بۆ کوێ گەرەم؟

سەندیباد

بۆ ھەمان ئەو شوێنە کە لێوێ ھاتین!

وہەب

ئاخر نابێ گەرەم، نیوێ پێگەکەمان بپروە ...

سەندیباد

وہەب، گەر گەیشتیینە ئەو پەری دونیاش دەبێ بگەڕێنەرەو!

وھھب

بە قسەت ناکەم گەورەم ...

سەندیباد

لەگەڵ تۆمە کابرا ... بگەرێزەو!

وھھب

گویم لێتە گەورەم ..

سەندیباد

فەرمانت پێدەکەم، ناچارت دەکەم ... بگەرێزەو!

وھھب

ناتوانیت! من کەشتییەوانی نۆفەلی بازگانم نەك تۆ!

سەندیباد

زۆر باشە، مادام وایە خۆم کەشتییەکە دەگەرێنمەو.

وھھب

پێگەت نادەم، بە شەمشێر پێگەت لێدەگرم ...

سەندیباد

ھەب بێ ئەقل ... بچۆ ئەولاو ئەگینا دەتکوژم ...

وھھب

ناچمە ئەولاو ... ئەمانە دەیانەوی یۆ ولاتەکیان بگەرێنەو ...

سەندیباد

منیش هیچم پێناکریت ... لە یەکەمین پوژی پێنجەمین مانگی بیست و

چوارەمین سالی تەمەنما، ئاسمان بە رەنگێکی تر دەبینم ... بەلام هیچم لە

دەست نایەت!

رەسول

کە نارا

حوجەت

بەندەر!

رەسول

نىشتىمان ...

حوجەت

لەنگەر!

سەندىباد

(ھاوار دەكات) ھى ... ھى ... ھى ... ھى

(بېدەنگىيى، سەندىباد سەر ھەلدەبېرى و پوودەكاتە جادوۋگەر)

كاتىك پىمنايە كەنار، ئەو تۆ نەبوۋىت كە بىنىمىت؟ لەنىۋان كۆمەلە
خەلكەدە تۆ نەبوۋىت كە

جادوۋگەر

كە ... چىيى؟

(وچان)

سەندىباد

پىاۋىكى برسسى يەكەمىن سەفەرى كىرد!

نوسەر

چىي ھىنايەو؟

سەندىباد

تېرىي بۆ خەلكانى ترو تىنوۋىتىش بۆ خۆي!

نوسەر

نەخىر، تېرىي بۆ ئۆقەلى بازگان ھىنا، ئەو سامانەي تۆ ھىنات ھەموى بۆ
ئەو بوو!

وھەب

راستە بۆ ئەو بوو....

نوسەر

تۆ خۇيىشت مىراتگىرى ئەو بوويت!

سەندىياد

من مىراتگىرى ھىچ كەس نەبووم، نۇفەلى بازىرگان سامانەكەى بەسەر
خەلكى ئەم شارەدا دابەشكرد.

نوسەر

كتىبەكە ھىچى لەبارەى ئەمەوہ نەنوسىوہ!

سەندىياد

من خۇم داوام لە نۇفەل كرد كە سامانەكەى بەسەر خەلكى ئەم شارەدا
دابەشكات...

نوسەر

ئەى دواى ئەوہ چ بوو؟

سەندىياد

وہك چىى؟

نوسەر

مىر جابر ئەو سامانەى بەناوى خۇيەوہ تۇمار كرد ...

(وچان)

يەككە لە خەلكى

كەواتە جەنابت مىرت تىر كرد نەك خەلكى!

سەندىياد

من چۇن بىمزانىايە كە ئاكامەكە وا دەشكىتەوہ

يەككىتەر لە خەلكى

ئەم برادەرە ئەكتەرىكى چاكە!

يەككىتەر

زۇر بە باشىى دەورى بىتارائىك دەيىنى!

نوسەر

ھەمموی خەتای تۆ بوو

سەندییاد

چۆن؟

نوسەر

خەتای تۆ بوو ...

سەندییاد

ئەم تۆمەتە پوچ و بییناغەییە..... ناخر ئەوکاتەى که میر قازانجەکەى
نۆفەلى بەناوی خۆیەوہ تۆمار دەکرد، ئەو کاتە من لەوپەرى زەریای هیند
بووم ...

نوسەر

کى شایەتە؟

وہەب

من شایەتەم، وەرزیك لەوہو بەر ئەو بەرپیکەوتیوو ...

نۆفەلى بازرگان

خوات لەگەل کوپم!

کەشتییەوانەکان

مانئاوا!

نۆفەلى بازرگان

خودایە تۆبە، جوئى بوونەوہ لەقازیزان زۆر سەختە.

سەندییاد

نوفەل ئەوہ دەزانم، ھەر لەبەر ئەوہشە دەپۆم..

نۆفەلى بازرگان

ناخر کوپم دلم لاتەو دەترسێم، دەترسێم پادشا رقت لێبەلگرت ..

سەندییاد

ھەموو پق و توورپەيى ئىو بە لايەك و نىگايەكى كىژۆلەكەشى بە لايەكى
تر...

نۆفەلى بازىرگان

ئاي گەر بىمتوانىايە نەمەيشتايە بېرۆيت!

سەندىباد

ئاي گەر بىمتوانىايە نەپرۆيشتمايە!

نۆفەلى بازىرگان

دەبىن زوو بگەپرۆيتەوہ ...

سەندىباد

دەبىن زوو بېرۆم ...

جەغفەر

چارۆكەكە بەرز كەنەوہ ...

رەسول

حە رە كە ... ت!

كەشتىيەوانەكان

ئەم پياوہ تىنوو بوو

وہەب

دوور دەكەوئتەوہ

كەشتىيەوانەكان

ئىمەيش دوور دەكەوئتەوہ ..

سەندىباد

توندىتر سەول لىدەن، زياتر پەلەكەن، بەرزتر تەپلەكان بىكوتن ...

كەشتىيەوانەكان

چارۆكەيەكى سوور

بەگورىسى زەرد

بەسەر ئاۋى سەوزەۋە

بە با دەپرات ...

سەندىباد

سەۋل لىدەن ... سەۋل لىدەن، خىراكەن، خىراكەن، توندتر سەۋل لىدەن،

بەرزتر تەپل بىكوتن، بەرزتر بىكوتن ..

كەشتىيەۋانەكان

ئاخ ... قامچىيەك ... ئا

قامچىيەك،

پىشتمان بە خويىن رەنگىن

پىن لە بەنددا، لە زنجىرا

دەستى دە پىاۋ و دە قامچى

دەكوتن و دەكوتن و ھەر دەكوتن!

نوسەر

ئەھا كابرا ... پەلەى چىتە؟

سەندىباد

بەلىنىم بەخۇم داۋە ..

نوسەر

ئەى كەشتىيەۋانەكان چۇن؟ پەلە پەلى تىياچون بۇ تۇ مانايەكى ھەيە،

بەلام ئەى ئەۋان بلىنى چىيى؟ ئەۋانە بە دۋاى چىيدا پەلەيان بىت؟

سەندىباد

بەدۋاى كرىكانياندا

نوسەر

ئاخر تۇ كرىي سەۋل لىدانىان دەدەيتى، ئەى كى كرىي قامچى

لىدانەكانىان دەداتى؟

سەندىباد

من ناتوانم ئەم سەفەرەم وەك سەفەرەكانى تر بپرۆم، ئىستا زەمەن لە لاى من
دریژترە ...

نووسەر

تۆ كۆمەلە خەلكىك دەكەيتە قوربانى بەرژەوهندىي خۆت... كابرا بسلەمىوه!
بترسە!

سەنديباد

ترس؟ ئىستا ساتى پەرۆشبوونە نەك ترس توندتر، توندتر، ھەر
كەسكە خاوە خاوە بكا، دەيكەمە خۆرامى ماسىيەكانى زەريا !

قامچى لىدەرى يەكەم

خۆراكى نەھەنگەكان ...

قامچى لىدەرى دووم

خۆراكى مار ماسىيەكان ...

قامچى لىدەرى سىيەم

خۆراكى ئەستىرە زەريايىيەكان ...

قامچى لىدەرى يەكەم

كەواتە پەلە بکەن ..

سەنديباد

ھەر شەپۆلىكمان بە حەفتا و پىنج رەنگ بەرئىکرد

زەرياش بە سەد گۆرانى و نەغمەيەك

كەشتىيەوانەكان

لە تارىكىي ھەر شەوئىكدا

سەدان ھەزار پۆلە تارمايىمان بىنى

تارمايىيەك،

كە دەردەكەوى و نامىنى

قامچى لىدەرى يەكەم

زهریا تهی کهن، زهریا تهی کهن

تا ئه و کاتهی که ده بیین

پیستی له شتان شه قار بووه

قامچی لیدهری دووه

تا ئه و کاتهی که ده بیین

ههناسه تان له بهر ده پیری

قامچی لیدهری سنیهم

تا ئه و کاتهی که ده بیین

هۆش له سه رتانا نه ماوه

که شتییه وانه کان

ئه وه قامچی بوو

ئه ژدیهای هه ور

یا خود ره شه بای سه د گری

کیوی شه پوله کان

یا خود گۆرستانی زهریا

سه ندیباد

توندتر ... توندتر ... توندتر

قامچی لیدهری یه کهم

دهی شه پوله کان شه قار کهن

سه ندیباد

قایم ... قایم ... قایمتر

مه نسوور

هه ی شیتییه ...

سه ندیباد

ئه وه کی بوو؟

مەنسور

من بووم. ھەي سەندىيادى شىت بۇ كۆي؟ با لەگەلمان نىيە!

سەندىياد

ئەو پياوھە بتاسىن!

مەنسور

ئاخر كوا باي گونجاو ...

سەندىياد

دەي بىكوژن ...

مەنسور

ئاخ گەر ئەم زنجىرە نەدەبوو ...

سەندىياد

فېرىي بدەنە زەرياوھ ...

رەسول

كە ... نا ... ر.

سەندىياد

(**حەپەساو**) دەيىنم ...

قامچى لىدەرى يەكەم

گەرەم چىي لەم پياوھە بگەين؟

سەندىياد

كۆي؟ (**ئاوپ دەداتەوھ**) چىي كىدووه؟ (**بە مەنسور**) ناوت مەنسور نىيە؟

مەنسور

ناوم ھەر چىيەكە!

سەندىياد

لىي گەپژن!

قامچى لىدەرى يەكەم

گەرەم دلت خوش نىيە؟

سەندىياد

با ... دلم خوشە، زۆر زۆر ... شتېك لە ناخمدايە و نازانم چىيە! (كەنار
نزيكتر بۆتەو) شتېكە كە پق و كينە دەكپى و تورپەي دەفرۆشنى. ئاي
شىتېتتى، شىتېتتى ... من شىتانه لەگەلتانا پەفتارم كرد، فرموو ئەمە
قامچى و تۆلەى خۆتانم لىبگەنەو.. مەنسور وەرە قامچىيەكە بگرە ...

مەنسور

نا ...

سەندىياد

(بەيەككىتەر) وەرە تۆ بىگرە (بە يەككىتەر) تۆ ... تۆ .. (ھەموو
پاشەو پاش دەكشىنەو) ئاي ئىوہ چەند لە من گەرەترن!

رەسول

وەرە خوارى ... ھەمدىس ولاتى چىن ...

سەندىياد

وەرە خوارى ... چۆن بتوانم قەرەبووى ئەو پەفتارە شىتانهيەم بگەمەوہ ...
بمبورن!

رەجەب

گەرەم دەلىي چىيى ... ئىتر عىشقە ..

مەنسور

گەرەم بىر خۆتى بەرەوہ ...

سەندىياد

ئا كاپرا ... ھەر كەشتىيەوانىك و سى قاتى كرىكەى خۆى بەرەى .. چاو
لەبەشەكەى من بپۆشە، دەى ھاوپرئيان وەرە خوارى ... دىدەنىيەكى
خۆش...

غەيور

ئەي تۇ چۈن ؟ لەگەل ئىمەدا نايەيت؟

سەندىباد

من ئەم رېگە درېژەم لە گەل ئىوہدا و بە پىي ئىوہ بېيوہ ... ئىستاش ئىتر دەبى بە پىي خۇم بېرۇم ... زووتر ... زووتر!

پەجەب

بۇ كۆي؟

سەندىباد

بە پادشا بلى نازانم بۇچى بەم چەشەنە خەمبارە، پىي بلى بەشدارى خەمى دەكەم...

تەرجومان

خاوەن شكۆ دەفەرموئى باشتىن ھاوپى ئەوہىە كە خەمى ھاوپىكەي لەگەل خۇيدا بەشەكا ...

سەندىباد

پىي بلى من ئەمجارەيان بۇ مامەلەيەك ھاتووم كە دەستىكى بەتال و دلئىكى دەولەمەند دەيكا. پىي بلى گەر لىم قەبوول دەكا، ئەوا بەختيارىم لەگەل خۇمدا بۇ ئىرە ھىناوہ، پىي بلى من ئەو بەختيارىيە نادەم تا بەختيارىش بە من نەدرى. پىي بلى بە رېگەيەكى دوورو درېژدا و لە ولاتىكى ئاوەدانەوہ بەختيارىم بۇ چاوانى پەلكە رەنگىنەيى كىژۇلەكەي ھىناوہ، منىش بەختيارىم لەو دەوئت...

تەرجومان

پادشاى خەمگىن بە چاوانىكى فرمىسك تىدا قەتيس ماوہوہ دەفەرموئت، من چ دەروازەيەك بە پروى ميوانەكەمدا داناخەم، مەگەر دەروازەيەك كە خۇي ھەر لە بنەرەتەوہ داخرايىت، خاوەن شكۆى دلئەنگ دەلئت، دەبى ميوانەكەم بەر لەھەر شتىك وەلامى پرسىيارىكم بداتەوہ. پرسىيارەكەش

ئەمەيە كە خاۋەن شىكۆ لە ھەموو خاۋازيىنىي كەرىكتىرى كىردوۋە. خاۋەن شىكۆ دەلى پىرسىيارەكە ئەمەيە : بەختيارىي چىيە؟

(وچان)

سەندىياد

بە خاۋەن شىكۆ بلى ، ۋەلامى ئەم پىرسىيارە ئاسان نىيە ...

تەرجومان

خاۋەن شىكۆ دەلى بۇ ۋەلامەكەي پەلەم نىيە ...

(وچان)

سەندىياد

ھەر بە راست نازانم !

تەرجومان

خاۋەن شىكۆ دەفەرموي، چۇن ئەم ميوانە نازىزەمان لە پىناۋى بەخشىن و ۋەرگىرنى شتىكىدا ھاتوۋە شتىكى دەۋىت كە نازانى چىيە؟ ئەلەئىش پادشا كە بە ھەر ھەوت دەروازەي خەمدا تىپەپىيۋە، دەپرات تاكو بە پىرژانى گولۋى خونچەي گىلاس و گولى بۇنخۇش بە نەرزدا، سەبۋورى دلى خۇي بداتەۋە ...

(پادشا دەپرا)

سەندىياد

بۇچى پادشا ئەمپۇ لەگەلمدا مېھرەبان نەبوو؟

تەرجومان

لەم پۇژە خەمگىنانەدا، خاۋەن شىكۆ تەنانەت لەگەل خۇشىدا مېھرەبان نىيە.

سەندىياد

بۇچىي؟ چ بوو؟ ھاپۇم بدوي! ئەۋە چ دەردىكە كە ناتوانى دەۋاكەي لە باكۋورىتىن خالى دونياشدا چنگ بخىرت؟

تەرجومان

مەرگ!

سەندىياد

ھاۋپىم لەبارەى مەرگەۋە مەدوئى! لەبارەى خەمى خاۋەن شىكۆۋە بدوئى ...

تەرجومان

لە نىسكۆى مەرگى شازادە لىيانگ ى كىژە چىكۆلەيدا

سەندىياد

گوتت چىپى؟

تەرجومان

شازادە لىيانگ كە شايسىتەى ھىزار سال تەمەن بوو، چىتەر زىندوو نىيە ...

سەندىياد

كابرا تۆ درۆ دەكەيت ...

تەرجومان

خۆزىيا درۆ بووايە ..

سەندىياد

ئەى كەۋاتە من بۇ زىندووم؟

(وچان)

تەرجومان

لە ھەژدەھەمىن بەھارى سەد بەھارى كىژۆلەكەى خاۋەن شىكۆدا، دەروازەى باخىك داخرا، لە پۆژانى پىر خىرو بەرەكەت و بىن تۇقاندا، باى خۇرئاۋايى لەو دىو شورا بەرزو بلندەكەۋە ھەلىكرد و زەردە پەتائى لەگەل خۇيدا ھىئا، ھەژدىھا، ھىۋورو ئارام، بەۋپەپىر گوپو ھىزى خۇى ھەستايە سەر پىن، كىژۆلەكەى خاۋەن شىكۆ ھەستى بە نزىك بوونەۋەى مەرگى خۇى كرد، بۇيە بە چاۋانىكى پىر لە فرمىسكەۋە دوا گۆرانى خۇى چىرى، لە پىنچەمىن پۆژى يەكەمىن مانگى پىش مەرگىدا، لە بىست و پىنچ خوازىپىنىكەرى بە شىكۆ كە

له هه موو جینگه یه کی دونیا وه هاتیبون، له گه ل حهوت حه کیمی مهنچوری و تیبیتی و سه راندیبی و ولاته کانی باکوروی پرسیمی: بهختیاری چییه؟ که چی هه موو نهو خاوهن شکویانه وه لاهمه کیان نه زانی و قور و قه پیان لیکرد ...

سه ندیباد

بهختیاری چییه؟ (هاوار دهکا) بهخت ... یا ... ر ... یی ...
(هه مووان پیده کهن، سه ندیباد به خویدا دیته وه)

له تهواری ریگه کی گه رانه وه مدا پرسیم: بهختیاری چییه؟ بینیم بیده نگیی هه وره کان چهنده تالان و چ خهنده یه کی گالته جار بیان و له سه ر لیوا!
یه کی له خه لکی

کهشتییهک ...

یه کی کیت

کهشتی هاوپی ...

نهو ویت

کام هاوپی؟ بوجیی هیشتا ماوه؟

سه ندیباد

له هه ر پیواریک له کاتی هه له اتنا ده پرسم برا گیان بهختیاری چییه؟ که چی نهو ده که ویته ناله نال ...

خه لکی

ئیره جهنگ بوو ...

هه ر ساتیک بو ساتیکیت

سهخت و سهختریش ده بوو ...

لیره هاوار بوو ...

هه ر ساتیک بو ساتیکیت

زیاتر ده بوو ..

لېږه جهنگ بوو ...
جهنگی برسی و لاوازهکان
لهگه ل تېره مهستهکانا
نومه قامچیی بوو
نوهش دیلی و تېهه لاندان بوو
لېږه ... لېږه هه لاتن بوو
پاکردن بوو!

سهنديباد

منیش له هر ریږواریکې پاکردو و ده پرسم، برا گیان بهختیاری چیبیه،
که چی نه و ده داته خوږه ی گریان ...

خه لکی

نېمه ده گرین ...

سهنديباد

له یادمه تنها یه ک کس، یه ک کس به دهنگی بهرز پیکه نی .. (به)
جادوگر (تو نه بوویت؟ نه و کسه تو نه بوویت که ...

جادوگر

که چی؟

خه لکی

بازار تینوو
جهنگ له بازار
لېږه هه لفریواندن و
لهویش ته نافی دار ...

سهنديباد

(به ریږواریک) هاوړیکم ، نؤفلی بازارگان له کوښیه؟

ریږوار

نازانم ... (هەندئ)

سەندىباد

(بە يەكئىكتىر) برا ... ئەرئ نۆفەلى بازركان له كوئىيه؟

پىاو

ئەو ناوهم بەر گوى كەوتووہ ...

سەندىباد

پىاوئىكى چاكە ... ھا ؟

پىاو

رەنگە پىاوئىكى چاكە بووبئ!

(پىاوئەكە لە ئىو خەلكەكەوہ بزر دەبئ)

سەندىباد

ئا پراوہستە ... (بە يەكئىكتىر) كابرا، چە هەوائىكى نۆفەلى بازركان دەزانئت؟

پىاو

خانووہكەيان كردۆتە قەرەبىروت!

سەندىباد

بۆچى؟

پىاو

بۆچى تۆ بىروت بە قەزاو قەدەر ئىبىه؟

سەندىباد

ھا؟ (پىاوئەكە لە ئىو خەلكەكەدا بزر دەبئت، بە وەهەب) ئاى وەهەب هەوال

چىبىه؟

وەهەب

جەنگە!

سەندىباد

وەهەب ... شمشىرئىكئش بدمرە من ...

وھەب

يەكەمىن كەسىك كە دەيكوژم شمشىرەكەى بۇ تۇ ... لىرە چاۋەپرىمكە ھەر
ئەلەن بۇتى دەھىتم ...

سەندىباد

وھەب (وھەب لە نىۋ خەلكەكەدا بىز دەبىت، نۇفەلى بازىگان لە
قولايى شانۆۋە، شەكەت و زامدار دىتە پىشى)

جادوگەر

كوپم سەندىباد ...

سەندىباد

نۇفەل چ بوۋە؟

جادوگەر

دەستم بگرە ...

سەندىباد

نۇفەل ... زامدارىت؟

جادوگەر

زامى نەشتەرى ھاوپىيان قولتەرىن زامە ... گوئى پادىرە ...

سەندىباد

كى؟ كى زامدارى كىرەدوويت؟ پىمبلى ...

جادوگەر

سەندىباد ... گوپرادىرە (دەكەۋىت بە ئەرزا، سەندىباد سەرى دەنىتە
سەر كۆشى خۇي) ژيانت بە خەيالى تۆلە سەندەنەۋە بە ھەدەر مەدە ...
گوپرادىرە ..

سەندىباد

كى بوو؟ بە تاقە وشەيەك بلى كى بوو؟

جادوگەر

سەندىباد لە وشەيەك زياترم ھەيە پىتتى بلىم ... دەزانىت ئەوانە بۆچى دەجەنگن؟

سەندىباد

نا نۆفەل، نازانم بۆچى دەجەنگن، من دوينى گەپراومەتەوہ و ھىچ شتىك نازانم ..

جادوگەر

مىرىك كە دەويست جەلەوى دەسەلاتەكەى مەحكەم كات، ئەو خەلكەى كردوہ بە گژ يەكتىدا، تووپەيى خەلكەكەى رووبەرووى خويان كردۆتەوہ، بنۆرە سەندىباد ... ئەوانەى تا دوينى لەسەر خووانى يەكتى دادەنىشتن، وا ئەمرو بە ديار تەرمى يەكتىبەوہ دانىشتون ...

خەلكىي

جەنگى بىرو باوہرەكان

جەنگى خىل و ھۆزەكان

جەنگى رەشمالنشىينى زەرد

جەنگى بىايان نشيىنى سوور

جەنگى ئەژادو خوين

جەنگى تىرە و عەشیرەت

سەندىباد

كى ھاوپىيە و كىيە دوژمن؟ من دەبى دژى كى جەنگم؟

جادوگەر

كەس، دژى ھىچ كەس مەجەنگە! ئەوانە خەلكانىكى ساويلكە و كلۆلن، ئەركى تۆ لە جەنگ سەختەرە، گوپرادىرە، لەم پۆزانەى دايدا لە شتىكى نوئ گەيشتم و لىي دانيا بووم، خۆر لەو ديو ھەورەكانەوہ شاردراروہتەوہ، سەندىباد ... بە دواى گۆزەى زىپىنى بەختياريدا بۆ، سەندىباد ، بەختيارىي درۆ نىيە ...

سەندىياد

درۆ نىيە؟ تۆ دەزانىت لە كويىيە؟

جادوگەر

بۇ من كاتى ئەو نەماوە كە بزائىم، بەرەو دورگەى سەراندىب بکەو پى،
چەند پۇژىك لەمەو بەر لە ئەشیاكانى بارو باپىرانمدا دەقىكم بەرچاوكەوت
كە لەسەر پىستە تۇمار كرابوو، نەخشەى ھەر حەوت كىشوەرەكەى لەسەر
كىشراو، لەو نەخشەيەدا ئاماژە بەرەو كراو كە كە لە سەراندىب دورگەيەك
ھەيە و گۆزەى بە ختیارىي لىيە ... بەرەو سەراندىب بکەو پى ...
سەندىياد، بەختيارىي درۆ نىيە ...

سەندىياد

نۆفەل ...

جادوگەر

من ئىدى لە ساتەوختى گيان دەرچووندا تەنھا ئارەزوويەكم ھەيە،
ئەويش ئەوھەيە كە بە باوكە بانگم كەيت ... (دەمرى)

سەندىياد

گوى بگرە، كام دورگە؟ نۆفەل ... لە سەراندىب لە كوي؟ ئەى نەخشەكە لە
كويىيە؟ كام دەق؟ كام بەختيارىي؟ نۆفەل كام بەختيارىي؟ وەلام
بدەوہ.... باوكە ... باوكە

(وەھەب لەگەل چەند كەسىكىتر نىزىك دەبىتتەوہ)

وہەب

سەندىياد ... وەرە، ئەم شمشىرە ...

سەندىياد

وہەب ... فرىيدە.... فرىيدە دوور

وہەب

سەندىباد ئەمانە ھاورپى ئىمەن، دەست لە نىو دەستى يەك، ھاوارى
ھەرچى نامەرد ھەيە دەيتاسىن، ھا سەندىباد، ئەم شەمشىرە بگرە !

سەندىباد

وھەب مەن ئىتر ناچەنگم ناچەنگم..

وھەب

چىي؟

دەستى يەكەمى خەلكىي

دە ئالۆزەكان

دەستى دووھم

دەچەنگىن ...

دەستى يەكەم

خوینە پزاورەكان ...

دەستى دووھم

كوشتار دەكەن

دەستى يەكەم

دەئالینن ...

دەستى دووھم

دەئالینن

وھەب

سەندىباد ... گووت چىي؟ دووبارەي كەو!

سەندىباد

وھەب مەن ئىترە جىدىلنم!

وھەب

كەواتە براكانت بە تەنھا بەجىدىلنیت ...؟

سەندىباد

به تهنه جيهيشتنى براكان له براكوژى باشتره، وههه شمشير دهواى
دورهكه ناكا ...

وههه

بوچى تو دهوايهكى باشتر شك دهبهيت؟

سهنديباد

من دهروم بهختيارى بو نهو خهلكانه دههينم ..

وههه

كام بهختيارى؟ له كوئى؟

سهنديباد

دهبن به دوايدا بگهريم ..

وههه

سهنديباد تو دهترسيت، له جهنگ دهترسيت، نهى گوايه نيتر نهه
خودزينهوه نيهه؟

سهنديباد

ماي خوته هرچيتههوى بيلينيت، بهلام من دهبن بروم.

(دورور دهكهويتهوه)

وههه

هركاتى ماندوو بوويت بگهريوه، نيمه پيوستمان بهو كهسانهيه كه
دهتوانن باش شمشير بووهشينن. گويت لييه؟ سهنديباد بگهريوه!

سهنديباد

(لهسهه سهكوكهوه) نهى كهشتيههوانه دليزهكان، ريگهى گهپانهوه داخراوه،
من پيتان دهليم كه ريگهى گهپانهوه داخراوه، هيچ كهسيك له نيوه بوى
نيهه و ناتوانيت كهشتيههكه بگهپننيتوه، مهگه نهو كاتهى كه من
فريدرايتمه زهرياوه، ريگهى گهپانهوه بو من نيهه، نهو پوزهى كه خوين له
جهستهى نوفهلى باوكهوهوه دهچورا، پيگوتم كه بهختييارى درو نيهه، وا

ئىمەيش بە دواى ئەو شتەدا دەپۆين كە درؤ نىيە، دەپۆين بەختيارى بؤ ئەو كەسانە دەھىنن كە كەسوكارى ئىوھن، دەپۆين بەختيارى بؤ ئەو كەسانە دەھىنن كە ئىستا خەرىكى كوشت و كوشتارى يەكترن، دەچىن بەختيارى بؤ ئەو كەسانە دەھىنن كە ژيانان بىبەھاو بىنرخە، دەچىن بەختيارى بؤ ولاتىك دەھىنن كە بىنرخترىن شتىك تىيادا ژيانە. من كەلىك سەرى بىن جەستەم بىنيوہ كە بە چاوانىكى زەقەوہ تىيانپروانىوم، چاوانىك كە بەختيارىيان ويستوہ و ئارەزوى بەختيارىيان كردوہ، بەختيارى چىدى نەك بؤ خۇيان، بەلكو بؤ نەوكانيان. من زؤر سەرى لە جەستە پەپىنراوم بىنيوہ كە بە دلى شەقاروہ هىشتا لە گومان و دلەپاوكىدا بوون، دلەپاوكى و نىگەرانى پۇژانى ئايىندە، ئايىندەى خەلكانىتر. وا ئىمە بؤ ئىوہ و بؤ نەوكانى ئىوہ بەدواى بەختيارىدا دەچىن، ھەمووان پىكەوہ دەپۆين، چونكە چەپلە بەدەستىك لىئادارىت. ئامادەن؟

كەشتىيەوانەكان

ئەمە ئارەزوى ئىمەيشە.

عەبدوللا

بەلام گەرەم گەر بەم زوانە بەختيارىمان چىنگ نەكەوئت؟ گەر ئىمە تاكو ئەو پۇژە

سەندىباد

باشە تۇ كوپ يان برا، ھاوپى ياخود دەسگىران ياخود كەسىكىترت نىيە؟

عەبدوللا

با چۆن گەرەم ھەمە ...

سەندىباد

دەى كەواتە بؤ ئەو دەبى ... ئەوہ گەرەترىن خەلاتىكە كە بە ديارى بؤى دەھىننەوہ ...

حوجەت

ئەي ئەگەر سائىك بە ھەدەر پىروات ؟

سەندىباد

ئەو سالە لە ھەر جىيەكيتىر بىت ھەر بە ھەدەر دەرپوات، ئەدى تەمەن چىيە؟
دەرخت ھەيە پىنچ ھەزار سال زىاتر لە تۆ تەمەنى ھەيە... دەبىنى من و تۆ
بەرامبەر ھەر پەلکىكى ئەو دەرختە ساتىكىن ...

حوجەت

راستە گەرەم ...

سەندىباد

كەواتە بەيئە با ئەو ساتە دەرەشاۋە بىت، گەرانى ئىمە بە دواى بەختيارىدا
ئەو بەھايەي لەخۇگرتوۋە كە شايستەي تۆيە.

حوجەت

ئامادەم گەرەم ...

غەدىر

ھەموو ئامادەن ؟

كەشتىيەوانەكان

ھەموو ئامادەن!

سەندىباد

لە يادتان بىت ئىۋە لە چ نىشتىمانىكەۋە بە رىكەوتون، نىشتىمانىك كە
تىيادا لەدايكىبون، ئەمپۇش بە تەۋاى دۆزەخىكە بۇ خۇى ... ئامادەن ؟

كەشتىيەوانەكان

ئامادەن ... بە دل ... بە گيان!

سەندىباد

كەواتە بزەنن، لە شارە وىرانكراۋەكەماندا شتىكى كەمان پىپراۋە، كرى
كەمە، خۇراك كەمە، ئاۋى خواردەنەۋە كەمە، پۇژانىك دىن دەبن ھىندەي

لهپى دەستىك نان بخون و خواردنه ووش هيندهى مستىك، پوژاننىك دىن نه نان دهبيت و نه ناو ... پهنگه تهنه ناوى سويرو ماسيى سويړ شك بهرين، تهنه نهو شك بهرين كه زهريا دهيبه خشيت، لهوانهيه برسيتيى، لهوانه شه خوړه تاوى به تين و شه كه تىي زور ... نه مانه ش هه مووى به با وه په يوه ستن ... نامادهن ؟

كه شت ييه وانه كان

نامادهين!

سه نديباد

نهى كه شت ييه وانه دليره كان، ئاي هر كه به دهستان هيئا، ئاي هر كه به ختياريمان به دهسته يئا هر يه كيكتان ئاي چ بليم ئادهى سه وليكيش بدهنه من، ته پل ليدر ته پل بكوته ... بكوته ... بكوته

ره سول

گوره م هه وري رهش

سه نديباد

خه مت نه بي، با له گه لماندايه، غه يور، ده بن شه وانه چاوديري نه ستيره كان بيت، مشتري بدوزه روه

غه يور

به لى گوره م ...

سه نديباد

له ولايه وه بيدوزه روه هيى سوكانچيى ...

مه سرور

به لى گوره م ...

سه نديباد

ورداي كه نداوى سه رسهخت به، ده بن له ويدا چاوه پيى كشانى ناو بين ...

مه سرور

بهائی گورهم ...

سهنديباد

لهويدا قولايي ٿاو ڪهه، بهر لههاتنهويهڪي ٿاو، دهبي له ٽيپهپرگهڪي ٿوتان
ٽيپهپريين. مهسرور ...

مهسرور

بهائی گورهم ...

سهنديباد

ڪي پاسهوانئي دهڪات؟

رهسول

من گورهم ...

سهنديباد

گاشهبردهڪاني پوي ٿاوت لهياديٽ ... دهبي لهويدا چاروڪهڪان داگرينه
خواري ..

رهسول

به چاوان گورهم ...

سهنديباد

شوجاع ، جهعفر ... هممو ٿو کوتالانه فرېبدهنه زهرياره ڪه بازرگانان
پنيان سپاردوين

شوجاع

چون گورهم؟

سهنديباد

بويه قبوولي ٿو کوتالاناهمان ڪرد تا ڪهشتييهوانهڪان به هيواي سوود و
قازانچ دلگرم بن، بهلام ئيستا يهڪ راست پوهه و سهرانديب دهپوين،
همموي تووڀ هلدهنه زهرياره تاڪو ڪهشتييهڪهڪمان سووڪهلهتر پڙيڪا!

شوجاع

بەچاوان گەورەم ...

سەندىباد

نۆرە بۇ نووستن دانىن، بۇ پاسەوانىيىش بە ھەمان شىۋە، خۇراك بە پىۋانە
و بە شىۋەيەكى يەكسان دابەشكەن، ئاۋىش بە بەيەك ئەندازە ... كابرا
بېرۆرە ئەولايە ... ئادەى سوكانەكەم بەدەرى ...

مەسرور

ھانى گەورەم ...

سەندىباد

تۇ بېرۆ سەۋل لىدە ...

مەسرور

بە چاوان گەورەم ...

سەندىباد

ئىستايىش، لە ھەژدەھەمىن پۇژى گەشتى سىيەمدا، دلم لىۋانلىۋە لە خەم،
لە شاراۋەترىن گۆشەى دلمدا ھىشتا ئەقېن ھەر بىدارە ...

غەيور

گەورەم لە گاشەبەردەكانى سەر پوۋى ئاۋىش تىيەرىن ...

سەندىباد

غەيور نۇر باشە ... دەى چارۇكەكان بەرز كەنەۋە ...

غەيور

(ھاۋار دەكا) چارۇكەكان

سەندىباد

ئىستايىش لە نۆزدەيەمىن پۇژى سىيەمىن سەفەردا، دوور لەۋانلىتر، چاۋانم
پېن لە فرمىسك، ئەم فرمىسكانەش ھەلبەت ھى چاۋ لە خۇرەتاۋ بېرىنە ...

غەيور

گەورەم ھەۋاكەى ئىرە لە وزەدا نىيە!

شوجاع

گەرم و شىدارە ...

سەندىباد

ئەندازەى قولايى ئاۋ بگرن ...

جەغەر

بە چاۋان گەرەم.

سەندىباد

ئىستايىش لە سى و جەوتەمىن پۇژى سەفەرى سىيەمدا، شەپۇلەكان دەبىنم
پەشۇكان، ئەى ئەگەر گۆزەى بەختيارى ئەفسانە بىت؟

غەيور

گەرەم زياتر لە سنووقىك خواردن ئەماۋە، ئاۋيش ھەر كوپەيەك ماۋە ...

سەندىباد

مىش لە خەيالى ئەۋەدام گەر گۆزەى بەختيارى ئەفسانە بىت!

غەيور

گەرەم ئەمرتان بەچىيە؟

سەندىباد

غەيور چ بوۋە؟

غەيور

ئەمپۇ لە شەست و پىنچەمىن پۇژى سەفەرەكەدا خواردن و ئاۋ تەۋاۋ بوۋ...

سەندىباد

لە زەخىرەكە بەكارىيىنە، عەيارەكان بچوۋكتەر كەرەۋە ...

غەيور

بەچاۋان گەرەم ...

سەندىباد

منیش دەلیم ... ئەی ئەگەر ئەو نووسراوە تەنھا ھەر ھەکایەتییکی تۆمار
کراو بیت!

(**رەجەب نزیك دەبیتهوه**)

رەجەب

بمبۆرە گەرەم، من بیئەوێ خۆم ویستبیتم لەشیکی قەلەوم پێوێه،
بمبۆرە ... گەر نان و ئاوم هیئەدی ئەوانیتر بەدەنی ئەوا بی ئەوێ خۆم
بمەوێ دەمرم ..

سەندیباد

ناتوانیت بەرگە بگریت؟

رەجەب

گەرەم بەرگەم زۆر گرت، بەلام ئەمڕۆ بێ ئەوێ خۆم بمەوێ پۆحم ئیدی
گەییووتە سەر لووتم ... گوپی سەول لێدانم ئەماوه ..

سەندیباد

غەیور ... بەشەکەیی من بەدەن بەم پیاوه ...

رەجەب

گەرەم قاییل نابم ...

سەندیباد

دەبی قاییل بیت ... چونکە من لە نان و ئاو زیاتر پێویستم بە تۆیە ...

رەجەب

قاییل نابم گەرەم ...

سەندیباد

کەواتە فەرموو خۆت بلی چ بکەم؟

رەجەب

بمبۆرە ... نازانم گەرەم

سەندیباد

غەيۇر ... بەشە خواردن و ئاۋەكەى من فرېبدەنە زەرياۋە ...

رەجەب

نا ... گەرەم ...

سەندىباد

كەۋاتە قايىل بە!

رەجەب

بەبۇرە ... بەلام ناتوانم گەرەم ...

سەندىباد

دە كەۋاتە ئەم پىياۋە فرېى بدەنە زەرياۋە ...

رەجەب

گەرەم ھەرگىز بۇ ئەۋەشيان ئامادە نىم ...

سەندىباد

باشە ئىستا قايىل دەبىت كە بەشەكەى منت بدىرتى؟

رەجەب

بەلام ئاخىر گەرەم بى ئەۋەى خۇم بەۋەى تۇ ناچارمدەكەىت باشە

چۇن پاداشتى ئەم چاكەىەت بدەمەۋە؟

سەندىباد

بە سەۋل لىدان!

رەجەب

بەچاۋان گەرەم ... (دەرۋا)

سەندىباد

مىش لەخۇم دەپرسى گەر ئەۋ نووسراۋە راست نەبىت! دەبىنم

كەشتىيەۋانەكانم لە شەست و ھەشتەمىن پۇژى سەفەردا، چىتر تىن و تاۋى

سەۋل لىدانىان نەماۋە.

غەيۇر

حەرمس ھىچ نابىنيت؟

پەسول

جگە لە زەريا ھىچ!

سەنديباد

لە حەفتاوە يەكەمىن پۆژدا، لە نىوان مەرگ و ژياندا پەلەقاژى دەكەم و لە كەشتىيەوانەكان بىناگام (كوتوپر بە جادووكەر) تۆ نەبوويت، تۆ كە....

جادووكەر

كە چى؟

سەنديباد

كە لەو ساتەدا بىنيم؟ تۆ نەبوويت؟

(جادووكەر پىدەكەنى)

سەنديباد

لە سەرەمەرگام، كەشتىيەوانەكانىشم ھەر يەكەيان لە قوژنىكدا كەوتوون، لەخۆم دەپرسم: بلى ئو خەلكەم فریو نەدايیت؟ كەشتىيەكە بە بن خاوەن ھەر رىدەكات، بىئەوھى ھىچ كەسێك ئاراستەى بكات كلىپى ھەتاو ... كلىپى ھەتاو ... ھەتاو ... بە دوای وشەيەكدا دەگەرێم، ئای چەندە شىرىن بوو بىرەوھرى پۆژانى يەكەم، بەلام شىرىنتر لەو ھاوارێك بوو كە گوتى :

پەسول

كە نا ر.

حوجەت

گەرەم وشكانىيى ...

(سەنديباد بە زەحمەت خۆى بە پىوھ بۆ پادەگىرىت)

سەنديباد

دوا گوپو ھىزتان بخەنە كار ... وشكانىيى! ئایا ئىرە سەراندىبە؟

(ھەموو لە جوولە دەوەستىن ، غەيور دىتە پىشىن)

غەيور

من شايتەم، من شايتەتى سات بە ساتى گەپرانى بى سنورى ئەوم، من كە قەت ئەسل و فەسلنى خۇى ئەناسىو، جارىكيان لەبارەى گۆزەى بەختيارىيوە لىمپرسىيى، گوتى: ئەو گۆزەيهكى زىپىنە، حەكىمىك دەنگى خۇى لە ناويدا دىل كردو، كاتىك مۆرەكەى سەرى ھەلدەگرىت ئىدى نەپنىت بۇ ئاشكرا دەكات ...

(ھەموو دەكەونە جوولە)

جەغفر

گەرەم ھەموو دورگەكە گەپراين، چىتر ھىوام نىيە ...

سەندىباد

غەيور لە ئەشكەرتى ئەو كىوەدا چى دەبىنى؟

غەيور

تەنھا ئەشكەوت ...

سەندىباد

ئەوى تەنھا جىگەيهكە كە ئەمان پشكنيوە

غەيور

گەرەم كابرايك پىيگوتم ئەوى پەرە لە مارى بالدار، پەرە لە شەمشەمە كوئىرەى سەير كە بۇ ساتىك چىيە لە قرىشكە قرىشك ناكەون ...

سەندىباد

ئەم وشانە ئومىدەوارم دەكەن ... دەى با برون ..

جەغفر

تەماشاي ئەوبەرگەن گاشە بەردەكە شىئەى ئادەمىزادى ھەيه ...

شوجاع

نا، شىئەى ھەژدىھاي ھەيه ...

جه عفر

شيويه جنوگه يهكي ههيه كه پيڊه كهنئ ... بيڊهنگ پيڊه كهنئ ...

كه شتتييه وانئيك

گه ورهم ماري دوو سهر ...

سهنديباد

بيكوژه ...

كه شتتييه وانه كان

بيكوژين

سهنديباد

با تپه پرين

جه عفر

چ ده ميكي سهيري ههيه

غهيور

(هاوار دهكات) ئاي ... چ ده بينم؟ كوپه لهي رهنكاو رهنك ...

ره جهب

گوزه ... گوزه ... گهنجينه ...

(كه شتتييه وانه كان شالو بو كوپه له كان ده بن)

سهنديباد

دهستي بو نه بن !

جه عفر

تا بو خو تيان بهريت؟

(هاواري كه شتتييه وانه كان، كيشمه كيش له سهر زيپو زيوه كان)

سهنديباد

(شمشير پاده كيشي و له ناوه پراستيياندا پاده وه ستيت)

دەست لە ھىچەوھ نەدەن .. دەستى بۇ نەبەن .. (**توۋرە**) تۆ بۇچى بۆكست
لە براكتدا؟ كابرا تۆيش ئەو قامچىيە دانى! ھىي تۆيش ئەو بەردە فرىدە!

رەھمەت

زىرو زىوھ كانمان دەويت!

ھارون

گەرەم ... ئەوھى بۇ ھاتووين ئەمەتا، ھىچ نەبى خۇ ئەمەيان خەيال
ئىيە...

سەندىباد

مەبەستت چىھ؟

ھارون

مەبەستم لەو بەختيارىيەى كە ئىمە (**شوجاع دىتە پىشىن**)

شوجاع

بەلى ھەموو ئەو شتانە لە سەراندىب پووياندا، من ناوم شوجاعە و ئەوھى
بەلمەوانىكى بزر ناوى كەنداوم، شاھىدى گەران بە دواى ئەو گەنجىنەيە و
بىنىنى مارەكانى ئەشكەوتەكەم، شاھىدى ئەو قسەو قسەلۆكانەم كە لەو
بارەيەوھ وروژا، شاھىدى ھەراو ھورىايەكى تالم، بەلام حەقىقەت لە ھەموو
ئەوانە تالتر بوو ...

(**سەندىباد و كەشتىيەوانەكان دەگەرىن**)

سەندىباد

ئەم كىشمەكىشەى ئىوھ ھەموو شتىكى تىكدا، كوپەلەكان ئاوەژوو بوون و
رشتەمروارىيەكانىش شكان، كەوانىكى زومرود دوو لەت بووھ و

رەھمەت

گەرەم ئىرە چ گۆزەيەكى زىرى لى ئىيە ...

سەندىباد

ئاخر دەبى بە دوايدا بگەرىى ...

ھارون

گەرھەم لەم كۆنجدەدا چاۋ چاۋ نابىنى ...

سەندىباد

دەستت بەكاربەينە ...

پەجەب

گەرھەم تۆ دۇنيايت ...؟

سەندىباد

گۆزەيەكە زىپىن، خەتى سەير سەيرى لەسەر كىشراۋە ... لە ناويدا

نەينىيەكى ديارىكراۋ ھەيە، تىگەيشتىت؟

غەيور

گەرھەم ... نىيە!

سەندىباد

ھەيە!

غەيور

گەرھەم نىيە ، تەنھا گۆزەيەكى قوپىنى لىيە

سەندىباد

(تىدەفېكرىت) گۆزەيەكى قوپىن!

غەيور

ئەويش شكاۋە، لە ھەراۋ ھۆرياكەدا شكاۋە

سەندىباد

گۆزەيەكى قوپىنى بەتال، لە ھەراۋ ھۆرياكەدا شكاۋە!

غەيور

ئەمە تا گەرھەم گۆزەيەكى سەر بەمۆر بوۋە ...

سەندىباد

ئەمە نىيە! بېگومان ئەمە نىيە ... نا ... نا ... نا ... ھەمدىس بگەرىن ...

رەسول

گەرەم ھەموو جینگەيەيك گەراين، ھېچ شتيكمان نەدۆزيبەوہ ...!

سەنديباد

نەدۆزرايەوہ ...! دەمت داخە!

رەسول

گەرەم نيبە ! خۇ خۇت دەبينيت..

(وچان)

سەنديباد

بەلئ دەبينم! (خەريکە لە پئ دەکوئت) کەواتە نەبوو! کەواتە نيبە! کەواتە
گۆزە بەختياريبی درؤ بوو، کەواتە گۆزە بەختياريبی درؤيە!

غەيور

گەرەم چ بەين ؟

سەنديباد

ھەرچيبەتان دەوي بيکەن (کەشتيبەوانەکان بە ھەراو ھۆريای شادومانيی
ھيرش بۇ کوپەلەکان دەبن، سەنديباد دیتە پيشی شانۆ) کەواتە گۆزە
بەختياريبی ئەفسانە بوو! وھەب لەکوئيت؟ (ھاواردەکا) وھەب من
شکستم ھينا!

(وھەب دیتە پيشی)

وھەب

سەنديباد ئيمەيش شکستمان ھينا!

سەنديباد

لە تەواوی پڭگەي گەرانەوہدا لەخۆم پرسى: بلئى ھەمان ئەو گۆزە قورپنە
شکاوہ گۆزە بەختيارى نەبووييت؟

وھەب

کەچى سەيرت کرد دەستەکانت بەتالئ!

سەندىياد

حهوت كەشتىيەوانى ئازام لە كاتىكدا كە ئەلماسى ساغيان لە دەستا، بە
ژەهرى مارەكان بوونە خۆلەمىش!

وھەب

سەندىياد خەرىكىت پىر دەبىت!

سەندىياد

وھەب پىر بووم، ئا ئەمەيە ئاومىدىي ... لەخۆم دەپرسم: گەر بەختيارى
ئەفسانە بىت، ئىتر بە ئومىدى كام رووناكى؟ گويم لىيە كەسيك لە مندا
پىدەكەنىت ..

وھەب

من گويم لە ھىچ نىيە!

سەندىياد

چۆن وھەب! ھەمىشە كەسيك قاقا پىدەكەنىت، ھەمىشە كەسيك بە من
پىدەكەنىت ... (بە جادوگەر) ئەدى تۆ نەبوويت؟ ئەو تۆ نەبوويت كە
دەيان چار لە بنى چاوى ئەو مارانە بىنيمىت كە مەرگيان بە ھاوپىگانم
دەبەخشى!

جادوگەر

ئەمە ورنەيە!

نووسەر

ئەو كىتەبە تىيگەياندوم كە سەندىياد زەلامىكى تۆرەھات و خۆپەرست
بوو، لە گەشتى سىيەمىدا، لە كاتىكدا كە بە خەونى گەنجىنە زىر و زىوھو
پۇى، حەوت كەشتىيەوانى ئازاى بە ژەهرى ھەژدىھا سپارد!

سەندىياد

گوتم بەم شىوھىە نەبوو

نووسەر

هممو كه سيك دهبن بهرگري له ناچيزه يي خۇي بكات، دياره ئەم
ئەكتەرەش نكولیی له ناچيزه يي سەنديباد دەكا!

سەنديباد

وهه ب گویت لیبه؟ ئەمانه تاوانبارمان دەکن!

یه کیک له خەلکی

نیگه ران مەبه! ئەو برادەرە بهراستی نییه، ئاخەر ئەو نووسەرێکی ههژاره و
هه میشه ههزی له دادپهروه ریبه!

یه کیکێتر

بنۆره میژی دادوه ریبه که ی!

جادوگر

ئە ی تەرازووه که ی بۆ نالییت! ها ... کئ گو توویه تی هه موو ئەم گه مانه به
راستیین؟

نووسەر

گه رچی من که میك مهستم، به لام زۆر باش دهزانم چیمگوتوو. سەنديباد
له بهر خاتری خهونیک، له سه فەری سییه میدا ههوت که سی به کوشتدا!

سەنديباد

بابرۆین

نووسەر

له گه شتی چوواره می شیدا، یانزه پیاوی ئازای تری کرده خۆراکی نیزه ی
جه لاد...

سەنديباد

ئەمه راست نییه ... ئەوانه له سۆزانی خانه یه کدا سه رخۆش ببوون و
گالته یان به خواهنده کانی شار کردبوو ...

نووسەر

کام شار؟ له کتیبه که دا شتی وا نه نووسراوه ... خواهنده ی چیی؟

سەندىياد

وھەب مەندووم ...

وھەب

سەندىياد ۋەلام بەدەرەۋە ...

سەندىياد

وھەب گەلەيەك مەندووم ..

وھەب

مەندوويى مەكەرە بىيانوۋ! ئەۋ قەسەيە راستە؟

سەندىياد

بەلەن ۋەھەب ... بەلام لە دەستى مەندا نەبوو ...

وھەب

لە دەستى تۇدا نەبوو؟

سەندىياد

باۋەر بىكە ۋەھەب ، كاتى ھەۋالەكە بە مەن گەيشت نىزە سەريانى پەراندىبوۋ!

وھەب

بە دۋاي گەنجىنەي زۇپرو زيۋدا دەگەپرايت؟

سەندىياد

ئا!

وھەب

دانى پىئائى ... بە دۋاي گەنجىنەي زۇپرا دەگەپرايت!

سەندىياد

ئا ۋەھەب ... بوختان بۇ ھاورپىكەت مەكە، تۇ خۆت باش دەزانىت كە مەن بە

دۋاي بەختيارىدا، بە دۋاي ھەقىقەتدا دەگەپرام!

وھەب

كى باۋەر بەم قسانەت دەكات؟

سەندىياد

لە تەواۋى پىڭگەي گەپرانەۋەمدە لەخۆم پىرسىيى، بلىيى ھەمان ئەو ئەو گۆزە
قوپىنە ھەپروون بوو گۆزەي بەختىارى نەبوويىت؟ كەچى شەپۆلەكانم بە
پەشۋاكوپى دەبىنى

نوسەر

لەو كتيپەدا نوسراۋە كە سەندىياد كاپرايەكى زوبان لووس بوو!

ۋەھەب

سەندىياد تۆ دەترسايىت .. ئەو پاكردن بوو لە كارەسات ...

سەندىياد

باشە ۋەھەب، باشە من بۆ خۆم چاۋەرپىي سەرەنجامىكى ئاۋا تالم دەكرد،
بەلام پىمبلى ئىۋە بۆچى شىكستان ھىنا؟

ۋەھەب

پىرسىارىكى نابەجىيە ...

سەندىياد

بۆچى ۋەھەب! ئەي ئىۋە خاۋەنى ھىز نەبوون ...

ۋەھەب

بەلى خاۋەنى بووين ... خاۋەنى بووين ...

سەندىياد

كەۋاتە بۆ؟ ۋەھەب بۆ؟

ۋەھەب

لەبەر ئەۋەي پىنچ پەنجەي دوژمنان يەك بوو، ئىمەيش ھەزار دەستى تەنھا
بووين!

سەندىياد

كهواته هيشتا له يادته، گەر يادت نيبه، ليگه پرى با يادتى بهينمهوه كه ئيره
لهو پوزانهدا چى بوو؟ نهو پوزانه ئيره جەنگ بوو ... زهبرو زەنگ بوو ...
شەپرى هەركەسىك بوو لەگەڵ ئەوهى تردا، شەپ بوو لەگەڵ مېردا ...

خەلكى

ئيره جەنگ بوو ...
بەلام جەنگىكى بيهوده
جەنگىكى هەتاهەتايى

سەنديباد

وهههب ئيره تەفرەقە بوو، له يادته؟ هەمووان له يەكترى جودا، دلتايى
بوونى نەبوو!

خەلكى

ليزه نەسەب و پەچەلەك
پەنگى پۆشاك
خوين و تيرهو عەشيرهت
دابە نەريت، بيرو باوهر
هەريەكەى بە بەهانەو بيانويەك ...

سەنديباد

وهههب ... بېرت دى زمان لال و مېريش كەللەرق و زۆردار ...

جادوگر (له پۆشاكى مېردا)

ئەم پياوھ بگرن!

يەككە له خەلكى

مېرى دادپەرەوهر منى بە زنجير كيشكرد ...

جادوگر

ئەم زەلامە چىي گوت؟

هەمان كەس

چا و گوئییه کان دهلین : جنیوی داوه ...

جادوگر

چه لاد ... !

پیاو

پیستی کهول کردم ...

جادوگر

چه لاد !

پیاو

پیستی پرکردم له کا ...

جادوگر

زیوی داغبوو ...

پیاو

دهمی بهستم ...

جادوگر

قامچی ...

پیاو

پشتی کردم به خوین ...

جادوگر

بیٹاسینن!

پیاو

میری دادوهر خستمییه بهردهمی کهرکهدهن!

جادوگر

له دهقهکاندا بنوسن:

پیاو

نینۆکی میللهت دریز بوو ..

جادوگر

زوبانی بپراو بیټ ...

پیاو

زوبانم بپراو بوو ...

سیخوپی یهکه م

گهورم پیویسته بیریکی تازه بکهینهوه ...

سیخوپی دووهم

گوگردی توواوه

سیخوپی یهکه م

میلی دنداندار ...

سیخوپی دووهم

میل هیئان به چاودا

سیخوپی یهکه م

ئاخنینی گوی به قبری توواوه ...

(هاواری پیارهکه)

جادوگر

ئهو دهنگه چ بوو ؟

سیخوپی دووهم

هلهلهی شادومانی خه لکیی داوای تهمهن دریژی و فرمانرپه وایی

ئه بهدی بؤ میرمان دهکن ...

جادوگر

کاسه شهرا بهکان بهرزه که نهوه ...

سیخوپی یهکه م

به رزی که نهوه ... میر دوژمنی نییه!

سیخوپی دووهم

بەرزى كەنەوہ ... دوژمنەكەى مىر ھىشتا لە داىك نەبووہ ...

سەندىباد

منىش لەخۆم دەپرسىيى بلېى ئەو گۆزە قوپىنە ھەپروون بوو ھەمان گۆزەى
بەختىارى نەبوويىت؟

غەيور

گەرەم چ بکەين؟

سەندىباد

غەيور ... بىردەكەمەوہ!

غەيور

لە چىي گەرەم؟

سەندىباد

لە مەلى بەختىارىيى ... غەيور ، ژاوە ژاوەكان دەبىستىت؟ دەيانبىستىت؟

غەيور

بەلئى گەرەم ..

سەندىباد

ئەمبۆ لە گۆرەپانى سىياپۇش داىكانى ھوت كەشتىيەوانە كوژراوہكە
نەفرەتيان لىكردم، ھاواريان دەكرد سەندىبادى پىاوكوژ ...

غەيور

گەرەم بىرخۆتى بەرەوہ!

سەندىباد

باشە غەيور، تۆيش من بە تاوانبار دەزانىت؟

غەيور

نا گەرەم ، ئىمە ھاتىن و ئەوان مانەوہ ... تاوانى ھىچ كەسىك نەبوو ..
ئاخر ئەوانە ژيانىكى خەراپ دەژيان، ژيانىكى كۆلەمەرگىيى دەژيان ... ئەو
بەردە گرانبەھايانە بۆ ئەوان پۆشنايىيى پزگار بوون بوو. نا گەرەم ..

سەندىباد

غەيۇر چۆن ... مەن زۆر باش ھەست بە سەختىيى ئەمە دەكەم ... ئاخىر گەر
مەن ئەوانەم ئەبىردىبايە ...

غەيۇر

نا گەرەم تاوانى ئۆيۈە نەبۇر ... ئۆيۈە تەننەت لەو پۇژە سەختانەشدا بەشە
نان و ئاۋەكەي خۇتان بە يەككە لەوانە بەخشىيى!

سەندىباد

غەيۇر بەسە ... ژاۋە ژاۋەكان دەبىستىت؟

غەيۇر

بەلنى ... بەداخوۋە بەردەوام ژاۋە ژاۋە ھەيە ..

سەندىباد

مەلى بەختىيارىيى!

غەيۇر

دەلنى باۋەرتان بە قەسەكانى ئەو پىرەمىردە كردوۋە!

سەندىباد

غەيۇر لەدلم چەسپىۋە ... دەلنى بە چاۋى خۇي بىنيويەتى ... لە دورگەي
جاۋە!

غەيۇر

بەلنى دەلنى بىنيومە ...

سەندىباد

بىنيويەتى ئەو شارەيى كە مەلى بەختىيارىيى لى دەخوئىنى ھەموو خەلكەكەي
بەختىيار بوون!

غەيۇر

بەلنى بىنيويەتى ...

سەندىباد

غەيور ... دەلىلى چ بکهين؟

غەيور

گورهم با باش بيري لي بکهينهوه ... دەبي زور بيري لي بکريتهوه ...

سەنديباد

ژاوه ژاوهکان دەبيستيت؟

(هاواري پياويک که درندانه نزيك دەبيتهوه)

سەفەر

هەي کافري مورتەد!

سەنديباد

گوتي چيي؟

سەفەر

هەي خويندەريژ .. کوشتننت حەلە!

(بە شمشيرەوه هيرش بۆ سەنديباد دیني، سەنديباد خۆي لي لادەدا و

خەنجەرەکهی دەرديني ... غەيور بە پەله دور دەکهويتهوه)

سەنديباد

هەي بيميشک!

سەفەر

بەني سەيفيي کوشتنيان رەوايه (هيرش دەبا)

سەنديباد

دەست بکيشهوه ...

سەفەر

هەي کافر ... (ديسان هيرش دیني، سەنديباد خۆي لادەدا، خەنجەرەکهی

لە سينگي پياوهکهدا پزەدەبا، پياوهکه بە هاوار هاوارەوه دەکهوي بە عەرددا

و دەمری، سەنديباد دەچيته سەري، واقی ورمهوه ...)

سەنديباد

غەيۇر دەيناسم لەكوئى غەيۇر ؟

(غەيۇر بە نىزەيەكى شكاوۋە دىتتەۋە)

غەيۇر

چەكم ھىنا ...

سەندىباد

غەيۇر دەيناسم ...

غەيۇر

بەلام ئەو تۆى نەناسى ...

سەندىباد

كەشتىيەۋانىكى پىشۋومە ... كەشتىيەۋانىكى سەفەرى يەكەم ...

غەيۇر

گەرەم بىرى لى مەكەۋە!

سەندىباد

چۇن؟ ئىمە شەش مانگ پىكەۋە بوۋىن ... شەۋو پۇژ، بىيوۋىنە ھاۋرى و
برا...

غەيۇر

گەرەم فەرامۇشيكە!

سەندىباد

ژاۋەژاۋەكان دەبىستىت؟ غەيۇر نايىت ئاۋا دانىشىن ... كەشتىيەۋانەكان
كۆپكەۋە، ئاخىر مەلى بەختىيارى درۇ نىيە، ئەو پىرەمىردەى خەلكى سيلان،
ئەو پىرەمىردە بە چاۋى خۆى مەلى بەختىيارى بىنيۋە. غەيۇر ھەيە، مەلى
بەختىيارى ھەيە.. ھەيە، غەيۇر، پىنج ھىندەى كرى ئاسايى بەھەر
كەشتىيەۋانىك بەد، گەر ئەماندۇزىيەۋە، بەلىنى خۇىنى منيان بەدرى ...
غەيۇر ، مەلى بەختىيارى درۇ نىيە ... دەى بابروىن... (ھاۋار بەرزەدەيىتەۋە،

شانۇ تارىك دەبىت، لە تارىكىدا)

پەرحمان

ئەوۋە چى بوو؟

پەرسول

خۆر گىرا!

پەرحمان

ئەم دەنگانە چىيە؟

پەرسول

مەلى زەريا ..

پەرحمان

ھەوا قورسە ..

پەشىد

شەپۈلەكانىش قورس ...

سەندىباد

سەول لى مەدەن ... دەست ھەلگىن ... غەيور چراكان داگىرسىنە!

غەيور

گەرەم ھىچ شۇئىك نايىنم ... چراكان نايىنم ..

پەشىد

واى لەم گەرمايە ...

پەرحمان

ئاگر بارانە ..

پەرسول

دەنگى شەپۈلەكان نايىستىم

مەنسور

ئاخ بۇبا!

پەشىد

ئاخ بۇ پوناكىي!

پەسول

ئاخ بۇ تۆزىك ھەتاوا!

ھەمور

ھەتاو ... ھەتاوا!

(شانۇ ھىدى ھىدى و پاشان لە ناکاويکپا بە پوناكىيەكى بەتین پوناك دەپیتەو، كەشتيیهوانەکان بەدەست چاوی خۇيان دەگرن، پاشان وردە وردە دەستيان لادەبەن و چاويان دەكەنەوہ)

جەغفەر

ھەمدیس ھەتاو ...

سەندیباد

غەيور ... لەكوین؟

غەيور

ھىلى ئیستیوا ...

سەندیباد

جەغفەر ... خیرایی با بدۆزەرەوہ!

جەغفەر

كام با؟

غەيور

گەرەم چارۆكەکان ناجولین!

جەغفەر

شەپۆلەکانیش بى ھاژەن ...

شوجاع

تەنھا جریوہی تەیرە پەرو بال سپییەکانی زەریا دیتە گوئ!

سەندیباد

سهول لیڏهن!

جه عفر

گهرم ٺاڻي!

سهنديباد

تون دتر سهول لیڏهن!

جه عفر

گهرم پيوسته چاوهر پي با بين!

سهنديباد

ڪي پرسياري له تو ڪردوه؟

جه عفر

گهرم دهبن چاوهر وان بين!

سهنديباد

جه عفر ... پي له بهرڪهت زياتر رامه ڪيشه! دهی سهول لیڏهن!

جه عفر

دياره دهتوي ڪه شتييه وانه کان بيڪه سڪوڙ ڪهيت!

سهنديباد

بيدهنگبه!

جه عفر

ههتاوي سوتينهر و ٺاره قهي لهش ڪه شتييه وان وشك هه لدهگه پرنئي!

غهور

گهرم راست دهکا، چونکه هم ههتاوه سوتينهره

سهنديباد

چاوهر بي شهرمه کان تلم تيمه بين! سهول لیڏهن! با نيهه؟ ها؟ نهی غيرت

کوا؟ بيستومه جاريگيان له ڪه شتييه ڪدا، ڪه شتييه وانه کان ههناسهيان

کردۆتە يەك و ھەموو پىكەوھ فوويان بە چارۆكەكەدا كردووھ و ئىدى
كەشتىيەكە جوولاًوھ و كەوتۆتە پى، شوجاع تۆ ئەمەت نەبيستووھ؟

شوجاع

با گەرەم بىستووھ، جارێك ئەمە پوویداوھ، بەلام لە كەشتىي شىتەكاندا
پوویداوھ!

سەندىباد

گوتت چىي؟

شوجاع

ئاخر گەرەم .. ھەتاو ئەقلى بونىادەم تىكدەدات!

سەندىباد

شوجاع لاسارىي مەنۆينە ... لە مردن بترسە!

شوجاع

لە مردن دەترسم ... ھەر بۆيەش لاسارىي دەنۆينم!

سەندىباد

من ناترسم ...

شوجاع

ئاخر چونكە تۆ كەس چاوەرپۆت ناكە ...

سەندىباد

كەواتە بگرە ... (بە شەمسپەرەوھ ھىرش بۆ شوجاع دەبات، بەلام غەيور
شتىك بە شانيدا دەكيشىت، سەندىباد لە ھۆش خۆي دەچىت و دەكەوێت.

ھەمووان تەماشاي سەرەوھ دەكەن)

شوجاع

خۆر نزيكتر بۆتەوھ ...

عەبدوللا

كەشتىيەكە داغ بووھ ...

په حمان

پيستم شهقار شهقار بووه

په شيد

دهمارهكانم لهت وپهت بوون ...

په حمان

بنوږن ... (هممووان سهيرى زهريا دهكن)

په شيد

هه نسكه هه نسكى شهپولهكان ...

غه يور

خوړ تينوو ...

حوجت

نوپهسهكان خوږيان به زهريادا دهكيشن ...

مه نسوور

خوكوشتن شتيكى سروشتييه!

جه عفر

مانهوه لهسهر تهختى كهشتيى دهبنگييه!

په سول

ههور ... با ... ههور

(شانۆ تاريك دهبيت، ههلهله شادى و خوږشاليى كهشتييهوانهكان، ژاوه ژاوو قهرهبالغيى و گوزانيى، پاشان دهنگهكان ورده ورده هيور دهبنهوه، تنها دهنكى ههناسهبركيى كۆمهليك كهشتييهوان ديتهگوئى كه سهول ليدهدن، شانۆ نارام و پووناك دهبيتتهوه، سهنديباد له پشتى كهشتييهوانهكانهوه پارهستاوه، ههستى به سوكايهتتى كردووه و له ههور شتيك نيگهرايه)

غه يور

گەرەم كەشتىيەك نزيك دەپپتەمە (سەندىباد نازوليت) ئىشارەت دەدەن
گەرەم... لەگەل ئىمەيانە گەرەم ... بنۆپە ... بنۆپە گەرەم ... بە
ئالايەكى وەنەوشەيى ئىشارەت دەدەن (سەندىباد نازوليت) گەرەم
بنۆپە ... (وچان، بە بىزارىيەم) زۆر باشە سەير مەكە .. (دەچىتە پىشى
و ھاۋاردەكا) ھا ... كەشتىيى ھاۋپى ... چ ھەۋالە؟

جادوگەر

(لە قولايى شانۆۋە) بگەرپنەمە ... بگەرپنەمە، لە باشورى خۇرەلات
تاعون بلابۇتەۋە!

غەيور

تاعون؟ ئەدى لە چاۋە؟

جادوگەر

لە ھەموو شويىنىك

غەيور

چەندىك رىنگەمان بۇ ئەۋى ماۋە؟

جادوگەر

چل پۇژ ... لە باشورى خۇرەلات تاعون بلابۇتەۋە، مەرگە، كوشت و
كوشتارە، بگەرپنەۋە!

(كەشتىيەۋانەكان دەست لە سەۋل لىدان ھەلدەگرن، سەندىباد دىتە

پىشى)

سەندىباد

كاپتن من لە سەفەرەكەم بەردەوام دەيم ... گوپت لىيە؟

جادوگەر

رەشە تاعون بلابۇتەۋە!

سەندىباد

كاپتن دال لهدل مهده ... لهو جيگهيهي كه مهلي بهختياري ليبييت تاعون نيبه!

(كەشتيپهوانەكان دەكەونەوه سهول ليدان)

جادوگر

گوت چيي؟

سەنديباد

مهلي بهختياري ... تهيريكي بال زيرين و پهنگاو پهنگه .. هزار سال و جاريك بو دنيا ديت، خويندني نهو تهيره شوكر و بهرکهتي ليده پرتي، لهو جيگهيهي نهو ههبي بهختياري وهك ناوي پووبار خوڤهي ديت، هر كسيك بهشي خوي ليه لده گريتا!

جادوگر

بهشه تاعون؟

سەنديباد

بهشي پوزاني خوش ... له بهر نهوه تهواوي دلزپه كاني خوينم بهرهو جاوه دهكشي، خويني من و نهه پياوانه ...

جادوگر

واي به حالي نهو پياوانهه كه هاوسه فري تونا واي به حالي نهو هاوسه فرانهه!

سەنديباد

كاپتن دوور كهوه ، نهو نالاي خهتيره داگره ... دوور كهوه!

جادوگر

باشه كاپتن من ده پوم ... كه گهيشتمه شاريك بلنم كيم بينيوه؟

سەنديباد

بلي سەنديباد ...

جادوگر

ها ... ها ... ناوه که تم بیستووه ...

سه‌ندییاد

ئهی تو کئیت؟

جادوگر

هەر کئیه که بم. خوا ... حاف ی ... زا

سه‌ندییاد

گوت چی؟ باش گویم لینه‌بووا!

جادوگر

خوا ... حاف ی ... زا!

سه‌ندییاد

(بیرده‌کاتوره) خوا ... حافینا!

غهیور

سه‌ندییاد چیی بووه؟

سه‌ندییاد

غهیور، نه‌وه یه‌که‌مجاره‌ نه‌م که‌شتییبه به‌لاماندا تیپه‌پئی؟

غهیور

به‌لی گه‌وره‌ما!

سه‌ندییاد

دلنیاییت؟

غهیور

به‌لی قوربان ...

سه‌ندییاد

که‌چی من هه‌ست ده‌که‌م چه‌ند جارێک نه‌م که‌شتییبه‌م بینیه‌وه، هه‌ست ده‌که‌م چه‌ند جارێک کاپتنه‌که‌یشیم بینیه‌وه ... (کوئوپر) ناده‌ی ... زرمه‌ی ته‌پله‌کان نابیستم ... بکوئن، توندتر، قایمتر ... (زرمه‌ی ته‌پل به‌رز و

بەرتر دەبىتتەوہ) ھەمدىس ھەتاو، لەبەر بلىسى ھەتاودا، ھەزاران چاوى
شىنى زەريا دەبىنم، كەچى پەلكە پەنگىنەى چاوانى ھىچ كىزىك چاوپروانم
نەبوو!

كەشتىيەوانەكان

خۇر تىنوو بوو

پۇج و جەستەى شەپۆلەكانىش بىئامان

لەگەل سەولى بەژن زراڧدا

وان لە جەنگدا .

(زرمەى تەپل)

سەندىباد

ھەمدىس ھەتاو ... شەپۆل، شەپۆل، شەپۆلى شەكەت و ماندوو ... ھىچ ..
ھىچ ... ھىچ ...

دەستەى يەكەمى كەشتىيەوانەكان

پۇژان درىژ

ساتەكان چەواشە

پزانى مېشك

بە كلىپەى خۇر

بانگى تەپل بوو ... بانگى تەپل

دەستەى دووہم

ھەنووكە خەيال

لاى لىكترازانى تەختەو دارە

لاى لىكترازانى ھەموو شتىكە

زرمەى تەپل .. زرمەى تەپل

ھاوار دەكا!

سەندىباد

غەيۇر لە كوئىداين؟

غەيۇر

مەدارى پەئسى جەدى

دەستەي يەكەم

وا ئىمە لە نىوہ شەواندا

بىر دەكەينەوہ ... بىر

زىمەي بەزى تەپل

پۇجە نوستووەکان

بە ئاگا دىئىتەوہ ... بە ئاگا دىئىتەوہ ، بە ئاگا!

دەستەي دووم

واي لە بىرى لىكترازانى كەشتىي!

غەيۇر

گەورەم شەوہ!

سەندىباد

دەيبىنم ، بەلام مانگ ديار نىبە!

غەيۇر

گەورەم سى و حەوت شەو تىپەپروہ!

سەندىباد

بەئى غەيۇر خواردن بە كەشتىيەوانەکان بە! (غەيۇر دوور

دەكەوئتەوہ) لىرەوہ ئەستىرەکان نزيكتن، ھەزاران چاوى بەگومان لە

ئاسمانەوہ تەماشام دەكەن، منىش چاوانم لە پۇگە بىروہ!

كەشتىيەوانەکان

خەيالى ھەپروون بەھەپروون بوونى كەشتىي

خەيالى پارچە پارچەبوونى بەلەم

نىوہشەوان

خەون لە چاوانى كەشتىيەوان دەفرىنن

سەنديباد

غەيور ... بە كەشتىيەوانەكان بلى دەسەلگرن

غەيور

بۆچى گەرەم؟

سەنديباد

بۇ ئەوى بە گوپ و تىنىكى زياترەرە بكونەوه سەول لىدان!

غەيور

(ھاوارەكا) نووستن!

كەشتىيەوانەكان

كەشتىيەكەمان خەو بردىيەوه

با ئەم كەشتىيەى

لەسەر پووى ئاو ... لەگەل خۇيدا دەبرد ...

(كەشتىيەوانەكان دەنوون، ھەر بە دانىشتنەوه دەنوون، سەنديباد دىت و

دەچىت)

سەنديباد

مانگا! (سوكانەكە دەگرئ و چاو لەبەرامبەر دەبرىت) ئايا ھىچ دەوايەك بۇ

كىژۆلەكەى پادشا نەبوو؟ (سوكانەكە بەردەدا، وەردەچەرخىت) ھىچ

دەوايەك نەبوو؟ (دەنگى پىي كەسىك، دەگەرئتەوه) كىيە؟

عەبدوللا

كەشتىيەوانىك!

سەنديباد

ئاو؟

عەبدوللا

عەبدوللا

سەندىياد

عەبدوللا چىيە ؟ بۇچى نەنوستوويت؟

عەبدوللا

ئاتوانم گەرەم ... خەوم لىناكەويت ...

سەندىياد

بۇچى عەبدوللا؟

عەبدوللا

يىرى مال و منال يىرى كەسانىك كە بە تەنھا لەو وئىرانىيەدا بەجىم
هېشتون، ئاخىر ئەوانە چاوپرېم دەكەن، منىش لىرەدا، لەسەر پووى ئەم
زەريا بى سەنورە...

سەندىياد

عەبدوللا حەقى خۆتە ... بەلام لەوانىيە بەم زوانە مەلى بەختيارىيى
نا ھەول بەدە بنوويت

عەبدوللا

نووستن ؟ نا گەرەم، لای من سەول لىدان ئاساترە. گەرەم كاتىك سەول
لىدەدەم ئىدى بىر ناكەمەو!

سەندىياد

عەبدوللا تۇ پىتوايە لەسەر تەختى ئەم كەشتىيە تۈننىيىمان دادوهرىيى
بەرکەمال كەين؟

عەبدوللا

دادوهرىيى؟ ئاى گەرەم گالتە دەكەيت؟

سەندىياد

عەبدوللا گالتە نىيە ... دەمەوى حەقىقەت بزانم!

عەبدوللا

حەقىقەت؟

سەندىباد

بەلنى غەبدوللا ...

غەبدوللا

گەرەم ئەمەيان ئالۇزكاوترە ...

سەندىباد

غەبدوللا ... خۆت گىل مەكە بلنى ...

غەبدوللا

گەرەم حەقىقەت ئەمەيە كە من دەبن ھەتا كۆتايى ژيانم سەول لىدەم!

(دور دەكە ویتتەوہ)

سەندىباد

ھىچ پۇشنايىك ھىچ پۇشنايىك، ھىچ شتىك، لە تاريكايى ئەم

دلتەنگىيەدا، نە چرايەك، نە پۇشنايىك، نە چرايەك، ۋەك ئەو چرايەكى

لەويدا ورشەى دىت، ۋەك ئەو چرايە ... (بە ورۇئەوہ) غەبدوللا !

غەبدوللا

بەلنى گەرەم

سەندىباد

ھىچ شتىك لەولايەوہ نابىنىت؟ پۇشنايىك؟

غەبدوللا

چۇن گەرەم ... وینەى مانگ لە ئاودا!

(سەندىباد بەرەو لای سوكانەكە دەگە پىتتەوہ)

سەندىباد

دىسان شەپۇل، شەپۇل، شەپۇل ... بىدەنگىيى ، بىدەنگىيى، بىدەنگىيى،

پىگە، پىگە، پىگە ... پىگە ۋە خەوى قورس، خەو و پىاوانىك كە ژنەكانيان

خەون دەبىنن، خەون و وینەى مانگ لە ئاودا ... مانگ؟ (ھاوار دەكا)

غەبدوللا!

عەبدوللا

بەلى گەرەم ...

سەندىباد

عەبدوللا دووبارە بۆرە ... ئەو پۇشنایى مانگ نىيە!

عەبدوللا

بەلى گەرەم ... چىراي زەريايىيە ... (ھاوار دەكا) چىراي

زەريايى... (سەندىباد پوخسارى خۇي دەشارىتەو، دەچىتە لاو، عەبدوللا

ھىشتا ھاوار دەكا) بور ... جى .. زە .. ر ... يا ... يى!

(كەشتىيەوانەكان يەكە يەكە بە ناگا دىنەو)

حوجەت

گویتان لىبوو؟

عەبدوللا

لەولاو ... لەولاو ھە ... بۆرەن ...

(كەشتىيەوانەكان ھەلەلەى شادومانىي لىدەدەن و بە خىرايى دەكەونە

سەول لىدان)

كەشتىيەوانەكان

خەونى زىندووان ... خەونى ژيانە

لە خەوندا بىنيمان سوورە ترى

زەردە ھەرمى

سەوزە ھەنجىر

تريقەى شادىيى منالان

دەدەنى دەسگىرانەكان

ئەمەش راستەو درۆ نىيە!

(جەغفەر دىتە پىشى)

جەغفەر

بهلئ قوربان من شايهتم! ئەدى چۆن ئەو پوژە دريژانەم له ياد دەچيٓت؟ ئيمە
 له كەنار ماينهوه و كاپتن لهگەل دوو هاوڕيٓي تردا بەرهو دورگەي سانسا
 كوتنه ريٓ ... كەنارنشينان پييانگوتين كه مەلى بەختياري ليٓره، بەلام
 هيچيان له نيازي ئيمە نەدەزاني. بهلئ وەرزيكي دريژ بوو له بيژاري و
 تەمبەلي، له دونيا داڤاڤووين و هەوالمان له هيچ شويٓنيكەوه پي
 نەدەگەي، وا پيٓدەچوو دونيا فەراموشي كرديٓتين. له حيهوت بيژاري و
 دلتهنگي يانزه كەسمان بەرهو جاپوٓترا پوٓيشتن، من لەسەر ئاكاراي بايرانم
 كوتمه توٓر چنين، ئەوانى تريش خويان بە كرپين و فروشتنى شتى
 هاكەزايي و بە قومار و بەدخويٓيهوه خەريك كرڤوو، هەنديكيان خويان
 داڤووه شەراب خواردنوه و تەماشاكردنى تەمسيلي سيٓبەر ...

**(چەند كەشتييهوانيك بە شيٓوه و جوٓره جوٓلهيهكي ميٓور و قورس دەست
 بە لاسايي كردنەوهي سەمايهكي سەير دەكەن)**

مەسرور

ديسان سەما ... خەلكي ئيٓره سەما زور دەكەن!

رەشيٓد

قسەكانيشيان هەر بە سەما دەليٓن!

مەسرور

بە سيٓبەرەكانيش!

رەشيٓد

ديسانهوه هەمان چيٓوك، راماي مەزن و سياتي ميٓهرەبان! ئەها ئەوهش
 پادشاي مەيموونەكانە كە سياتي دزي!

مەسرور

ئەوهش سياتي شوٓخە كە له دەستي هەلديٓت!

رەشيٓد

ئەوهتا ديٓوهكە بە دەوري خوٓيدا دەخوليٓتهوه!

حوجت

به دريژايي زستان ليړه ماینهوه، نه پهياميک، نه هوالیک

مه سروور

سیتای خاوهن لیوی شهکریی و ددانی ورد، مه مکولانی دوو گوړزی
هیندی پر له شیري ژيان، نای گهر هه موو ژناني جاوه وهک سیتا بان!

حوجت

بیپهوه چاوه پین، نیستا یانزه کس له هاوپیکانمان لهم دورگه یه دا
سهرگرمی پابواردنن، سهروکیش لهوپه پری سانسادا به تهواوی فراموشی
کردوین!

ره شید

ها .. نه وه تا ... کریشنا گه بیشت، هیی ته مسیله که ته اوو ...

حوجت

(به جه عفر) گوتت له کوی؟

جه عفر

جاپوترا ... تا نهوی پوژه پښه که، گهر ریگه ون نه کهیت نهوا ده بیټ به
دارستانه که شدا تیپه پرت ...

مه سروور

بیستومه ژنه کانیان عاشقی ریپوارانن ... ها .. بیستومه له کاتی نوستن
و هستانیاندا جهسته یان دهره نگیښ!

ره شید

به هه وه سی ناگرین و چاوانی کافر کوژ!

حوجت

من پویشتم ...

جه عفر

نارام بگره

حوجت

پەند و ئامۇزگارىي بەسە، چىتر بە قسەت ناكەم ... خەرىكم لىرەدا دەپزىم... ئاخىر لىرە ئاگرىش شى ھەلدىنى!

پەسول

گويم لە ھاوارىك بوو ...

مەنسور

بەپراست؟

پەسول

لەلای پەرستگەكەى بوزاوه ...

حوجت

خەونت بىنيوه؟ ھەلبەت يەككە لە پەيكەرەكان باوئىشكى داوهو كەوتووھ!

جەغفەر

ھىي كى لەوئىدايە؟

سەنديباد

مەن ...! (سەنديباد لەگەل غەيور و شوجاع دا دىتە ژورئ، شادومانيي

كەشتىيەوانەكان ... ژاوه ژاوه ...)

كەشتىيەوانەكان

سلاو گورەم ... سلاو!

سەنديباد

(بە حوجت) ھىشتا ھەر دەتەوئ بېرۇيت؟ (بەوانىتر) ھەر يەكسەر

دەكەوينە پئ!

مەسرور

ئىمە چاوه پئى ھاوپرئكانمانين!

سەنديباد

ھاوپرئكان؟

جەغفەر

گەرەم يازدە كەس بۇ چاپۇترا پۇيشتون!

سەندىباد

بۇچىيى ؟ لەكەيەرە؟ بە كام مۆلەت؟

جەغفەر

گەرەم لىرە بىزار و شەكەت ببون، سالىك بوو ئافرەتيان نەبىنبوو ...

سەندىباد

قسەى هيچ ... دەپۇين ... چاوه پۇتيان ناكەين!

مەنسور

ئەى دەست بەردارىان دەبيت؟

سەندىباد

ئاخر خەلكيش چاوه پۇيى ئىمەن! مەلەكەمان چنگ كەوتوو و ئىدى چ

كارمان لىرە نەماوہ ... ئالاكە بەرزكەنەوہ!

جەغفەر

گويم لە ھاوارىك بوو ...

سەندىباد

وايدانى گويت لى نەبووہ ... با بپۇين!

غەيور

ھەم ئالەيە و ھەم ھاوار ...

رەشىد

كۆيت زلام ؟ (بىدەنگىي، سەندىباد پوو دەكاتە وەھەب)

سەندىباد

مەلى بەختيارى تەنھا لە نىشتىمانى خۇيدا مەلى بەختيارى بوو!

وہەب

سەندىباد دەبينم پير بوويت !

سەندىياد

وھەب پىرتر بووم! كاتىك گەيشتمە گۆرەپانەكە ... لە دوكتەكەدا... ئەو دەنگە چ بوو ؟

وھەب

تەقینەوھ بوو ... داھىنراوئىكى نوپىيە!

(پىكەنىنى جادووگەر)

سەندىياد

كابرا لەم پىكەنىنە بەرھەوھ!

جادووگەر

پىرەمىرد ... بە تۆ پىدەكەنم، چىت لەو يانزە ھاوپىيەت كرد؟

سەندىياد

ژيانىان لە دەستى مندا نەبوو!

جادووگەر

بۆچى ئەوانت جىھىشت؟ بەراست زىندوو بوون يان مردوو؟

(وچان)

ئوسەر

سەندىياد وھلام بەرھەوھ!

سەندىياد

نازانم!

جادووگەر

سەندىياد دەزانىت يەكئىكىيان ھاوارىكرد!

سەندىياد

ھاوارىكى ئاشنايانە نەبوو!

جادووگەر

با ... چۆن ! ھاوارى ئاشنا بوو ... ھاوارىكى زۆر ئاشنايانە ... يادت نىيە؟

جەعفەر

گویم لە ھاوارێک بوو!

سەندیباد

وایدانی گویت لێنەبوو ... دەمی با بپۆین!

غەییور

هەم نالەیه و هەم ھاوار ...

رەشید

زەلام کێیت؟

عەبدوللّا

(بە هەناسە بپکێوه) چەند خۆشە بە دیدارتان شاد بوومەرە ... هیوام بپری

بوو، وای لە نیو ھاوپییان بووندا چەند خۆشە!

رەشید

ناشنایه ... (عەبدوللّا ماندوو شەکەت لە تاریکییەوه دیتە دەری، هەمووان

دەوری دەدەن)

مەنسوور

عەبدوللّا دەستت داخ بوو!

غەییور

نیوچەوانت گەرە ... چ بوو؟

سەندیباد

بێی عەبدوللّا چ بوو؟

عەبدوللّا

بپۆن پزگاریانکەن ... خێراکەن .. هەموویان گیراون ... هەموویان!

غەییور

گیراون؟

شوجاع

بۆچى گىراون؟ قسه بکه!

عەبدوللا

پېنۆينەكەى شار، ئىمەى بەرەو سۆزانیخاڭە برد، مەست و سەرخوش
گۆزانیمان دەگوت و جنىومان بە گورز بە دەستەکاندا ...

حوجەت

عەبدوللا ... گىانت گەرە!

عەبدوللا

ئەحمەد جنىوى بە میردا، رەحمانىش جنىوى بە پاسەوانەکاندا ...

سەندىباد

ئى ... تەواىكە ... دوایى؟

عەبدوللا

پېنۆينى نەزان گومانى خەراپى لىكردىن، جنىوەكانى گەياندە شوینى
خۆى...

غەبۇر

عەبدوللا پەلەى رەش بە بەرى دەستتەو دەبىنم!

عەبدوللا

مەھاویرای گەرەى شار، بەو ھۆیەوہ كە ئىمە میوانى جاپۇترا بووین
ھەموومانى عەفوو کرد، بەلام کوتوپر حەكىمىك لە شتىكى تازە گەبىشت!

سەندىباد

لە چىى؟

عەبدوللا

تاعون! (**ھەمووان لە عەبدوللا دەكشېنەوہ**) ئىشارەتى بۆ ھەموومان کرد و
گوتى تاعون! ئەوجا مەھاویرای گەرەى شار فەرمانىدا كە ھەموومان بەرنە
دەرەوى شارو لەوئى زىندە بەچالمانكەن ... تەنھا من ... تەنھا من ...

غەبۇر

عەبدوللا ... دەستت دەلەرزى!

عەبدوللا

گوتت چىي؟

جەغەر

حوجەت تۆ باش دەۋاي دەردەكان دەزانىت ... قىسەيەك بەكە!

حوجەت

تازە كار لەكار ترازاو!

عەبدوللا

گورەم پىۋىستە يارمەتتايان بەن ... ئەوانە بە تەنھا ھەر ئىۋە شك دەبەن،
من ھاتم تا ...

سەندىباد

عەبدوللا بىدەنگبە!

عەبدوللا

پۇژە پىيەكم بەپى بېرە، كەچى ئىستا لە باتى ... (بىدەنگىي) بۇچى بەم
شىۋەيە تەماشام دەكەن؟

غەيور

ھىچ نىيە برا!

عەبدوللا

كاتى بە كەشتىەوانىك دەلین برا ئەوا دەبى زۆر ئاگای لەخۆى
بىت... (بىدەنگىي) چىي بوو؟ (وچان) ھىچ ... باشە ... كەواتە گورەم با
بېۋىن ...

سەندىباد

بەلئ دەپۋىن ... بەلام بەرەو نىشتىمانەكەى خۇمان!

عەبدوللا

گورەم بېۋورە .. باش گویم لىنەبوو ...

سەندىباد

من مەلى بەختيارىم چىنگ كەتتۈم! چىتر چاۋەرى ئاكام!

عەبدوللا

مەلى بەختيارى؟ شانسم باش ھىناي ... دەمزانى ئومىدىك ھەيە ...
پزگار بوون و پاشان ...

سەندىباد

نا عەبدوللا ... بەرەو چاۋترا ناچىن!

عەبدوللا

بەلام گەرەم ئەوانە چاۋيان لە ئىۋەيە!

سەندىباد

ئاخر خەلكىكى زياترىش لە نىشتىمانەكەى خۇمان چاۋيان لە ئىمەيە! ھەر
بۇيە ناچىن بۇ چاۋترا تۇيش تۇيش دەيى لەم كەشتىيە بچىتە دەرى!

عەبدوللا

من؟

سەندىباد

بەلى دەيىت لەم كەشتىيە بچىتە دەرەۋە

عەبدوللا

ئاخر دەمەوى بۇ نىشتىمانەكەم بگەرئەۋە ... ژنەكەم، منالەكام، مەلى
بەختيارى . دەمەوى ئەوانە بىنم ... من ...

سەندىباد

عەبدوللا ... بە داخەۋە دەيى لەم كەشتىيە بچىتە دەرى!

عەبدوللا

گەرەم بەراستتە؟

سەندىباد

بەلى!

عەبدوللا

دەبىنن؟ دەبىنن؟ گویتان لیبوو؟ بە راستىيەتى ... يەنى من لە كەشتىيەكى خۆم دەرکرىم؟ واتە دەبن لە تەنھاييدا ... تەنھايى؟ ھەلبەت برايان ئىوھ لەسەرم دەكەنەوا! (ھەمووان پوو وەردەگىپن) لەسەرم دەكەنەو؟

سەندىباد

عەبدوللا .. نازانم چۆن تىتېگەيەنم؟ گەر تۆ لەم كەشتىيەدا بىنيت ئەوا ھەمووان گىرۆدەى تاعون دەكەيت و ئەو كاتيش ئىمە ناتوانىن مەلى بەختيارى بۇ منالەكانت بەرىنەو!

عەبدوللا

كەواتە پىتوايە كە من ...

سەندىباد

بەلى عەبدوللا ...

عەبدوللا

من ؟ نەخىر ... من تەنھا گەرم داھاتووم ... نا ... (ھەمووان پوخسارىيان دەشارنەو) من لىرە ناچمە دەرەوھ ... ھەرگىز ... ھەرگىز ...

سەندىباد

عەبدوللا ھاوپى خۇمانە ... بە ھىمنىي و مېھرەبانىي لە كەشتىيەكى بېنە دەرەوھ!

عەبدوللا

(دەنەرىنى) نا (كەس نابزوى)

سەندىباد

غەيور .. شوجاع ... جەغفەر ... بىبەنە دەرى ..

عەبدوللا

ناتوانن ... ھىچ كەسىك ناتوانى ...

سەندىباد

عەبدوللا بېسوودە ...

عەبدوللا

ھەي داپرەقېنە ... ھەي بېبەزەينە ... (بېدەنگىيە) كەواتە ھىچ نەبى
بەمكۆژن!

سەندىباد

پاست دەكەيت ... ئەمەيان دادوۋەرانەترە ... (بە كەشتىيەوانەكان) كى
ئامادەيە كە (بېدەنگىيە) نا ... عەبدوللا .. ئەمە مەحالە!

عەبدوللا

گەرەم ناچمە دەرى ... مەگەر لاشەكەم فېرىدەنە دەرى! (سەندىباد بە
خېرسەۋە خەنجەرەكەي دەردىنى، بە ئارامىي دەچىتە پېشىنى)

سەندىباد

عەبدوللا ھاورىم ... ناچارم ..

(خەنجەرەكە بە سېنەيدا دەچەقېنى .. عەبدوللا سست دەبى و)

جادوگەر

دەستت نەلەرزىي؟

سەندىباد

چۆن؟

جادوگەر

ئەي شەرمت نەكرد؟

سەندىباد

نا ... بۆچى دەبى لە پىناۋى تاقە نەفەرىكدا پاشەكشە بىكرىت؟

نوسەر

نا ... لە پىناۋى يانزە كەسدا!

سەندىباد

ئاخىر پىششىق نىزەنى مەرگ سەرى ئەوانى بىردىبوو ..

نوسەر

بەلام تۆ بە دەستى خۆت ئەو كەشتىيەوانەت كوشت!

سەندىباد

دەبووايە ھەر بەمكوشتايە ... ئىتر جياوازى نىيە بە كام دەست !

وھەب

بۇچىيى؟

سەندىباد

چونكە ئىمە دەمانويست بەختيارىتان بۇ بىئىن! ھەمووان لەو بارەيەوہ
لەگەلمدا ھاوپا بوون ..

جادوگەر

نەبوون ... كاتىك كە گوتت بىكەنە دەرەوہ، كەسىيان لە جىگەى خۇى
نەجوولاً!

سەندىباد

ئاخىر ترسى مەرگ لە جوولەى خستبوون!

نوسەر

بەلئى ترسى مەرگ ... ئاخىر ھەمان ترسى مەرگىش ئەوانەى ھاوپاى تۆ
كردىبوو!

جادوگەر

سەندىباد .. ئەوہ لەبەر خاترى مەلى بەختيارى نەبوو ...

سەندىباد

تۆ بە چ زاتىك ئەم قسەيە دەكەيت؟

جادوگەر

من؟

سەندىباد

بەراست تۆ لەوئى نەبوويت؟ راست بلى؟ لەيادە تۆم بىنى ... (پىكەنىنى
جادوگر) تۆم بىنى ... لە قولايى چاوە تۆقيوەكانى ئەو پياوەدا، لە چاوە
تۆقيوەكانى ئەو ھاوپىيەدا تۆم بىنى .. تۆ نەبوويت؟ تۆ نەبوويت؟
(جادوگر دەستى بەيەكدا دەدا)

وھەب

سەندىباد ... گەر لە پىناوى ھىنانى مەلى بەختياريدا بۆ خەك ئەو پياوەت
كوشتبى، ئەوا لە كاتى كوشتنيدا دەستت نەدەلەرزى!

سەندىباد

وھەب تۆيش؟ تۆيش نكولى لە ھاوپىيەتى دەكەيت؟ نكولى لە ناچارى؟
نكولى لەوھى كە من بە خواستى دل ئەوم نەكوشتووه؟ تۆ نكولى لەمانە
دەكەيت؟ واپزانم لەو كاتەدا، لەو كاتەدا بەر لەوھى بگەوئ بە ئەرزدا
شتىكى گوت!

وھەب

چىي گوت؟

سەندىباد

وھەب بايىرى لىيەكەمەوھ .. نا .. بەر لەوھى بگەوئ بە ئەرزدا قسەيەكى
کرد .. لە يادە لەبەر ئەوھى ئەو قسەيەكى کرد دەستم لەرزى!

نووسەر

گوتى چى؟

سەندىباد

بەرەو پەوى دەپۆيشتم و ... ئەويش ... ئەويش ... تۆقيوانە ... من ..
منيش ..

عەبدوللا

كەواتە ھىچ نەيى بىكوژن ... بىكوژن

سەندىباد

پراست دهكەيت ... ئەمەيان دادومرانهتره ... كى نامادەيه كه (وچان)
نا عەبدوللا ... ئەمە مهحاله ..

عەبدوللا

گەرهم ناچمه دەرى ... مەگەر لاشەكەم فرى بدهنه دەرى ...
(سەنديباد به حيرسەوه خەنجەرەكەى دەردىنى، پاشان به نارامىي
دەچىتە پىشى)

سەنديباد

عەبدوللا هاوړىم ... ناچارم!
(خەنجەرەكە به سىنەيدا دەچەقىنى، عەبدوللا سست دەبى و)

عەبدوللا

گەرهم ئەمەيه ... حە ... ق ... ى ... قە ت !
(دەكەوى ، دەنگى پىكەنىنى جادوگەر ، سەنديباد بەخىرايى ئاوپ
دەداتەوه)

سەنديباد

تۆ بوويت ... تۆ لەوى بوويت .. ناسىمىتەوه!
جادوگەر

گالته دەكەيت!

بينەرىك

خەرىكە ئەم تەمسيله بەرهو گالته جارى دەروا ...
بينەرىكتر

دەمىكە بووتە گالته جارى!

رەسول

گەرهم حەوت بەلەم ... چەندىن كەشتىي و
غەيور

گوتت چىي؟

په سول

بهوپه پری خیرایی به رهو لای نیمه دین، به شه پیپوور و ناگروهه دین ...

غهیور

کاپتن .. گهره م، پنیانزانیوین ...

په سول

حه ... ر ... ه ... که ت!

سه ندیباد

خیراتر ... زووتر ... سهول لیدهن!

جه عفر

ته پل ... ته پل ... ته پل ...

مه نسور

هیشتا لاشه ی عه بدوللا له که شتییه که دایه!

سه ندیباد

دوای تاویکی تر .. دوای تاویکی تر ... فری بدنه زه ریاهه ... خیراکهن!

په سول

نیشاره تمان بؤ دهکن پاره ستین .. له بهلم و که شتییه کانیانه وه نیشارهت
دهدن!

سه ندیباد

سهول لیدهن ... توندتر ...

په سول

تیری کلپه دارمان تیده گرن ...

غهیور

بؤ گرتنه وهی مه لکه هاتون ... شمشیر دهر کیشن!

سه ندیباد

له نگه ... له نگه ...

مەنسور

غەيور مەبەستت چىيى بوو؟ گوتت لە پيىناوى گرتنەوى مەلەكەدا ھاتوون؟

غەيور

تەپل ... تەپل ...

مەنسور

مەبەستت چىيى بوو؟

غەيور

لەبەر ئەوى ئەوانە نەياندەزانی كە ئىمە مەلەكەمان ھىناوہ ... بەھوى

لېھاتوويى سەنديبادوہ نەيانزانیى ...

مەنسور

كواتە ئىوہ مەلى بەختياريتان دزيوہ؟ (وچان، مەنسور پووبەپووي

سەنديباد دەوہستى) دزینی بەختياریی لە خەلكانى تر؟

(تف لە پوخسارى سەنديباد دەكا، غەيورو جەغفەر تەكانىك دەدەنە

خۆ، بەلام بە ناماژەى سەنديباد دەوہستى)

سەنديباد

مەنسور لیتدەبوورم! بەلام كاتىك تۇيش بۇ نىشتيمانەكەت گەپرايتەوہ و

بينيت ئەو دۆزەخە بووہ تە چ بەھشتىك، ئەو كاتە تۇيش لە من دەبووريت!

نووسەر

لەو كتيبەدا خويندومەتەوہ كە چارەنووسى دورگەى سانسا بە مەلى

بەختيارىيەوہ بەند بووہ ... ھەر لەو كتيبەدا خويندومەتەوہ كە خەلكى

سانسا گوتوويانە گەر مەلى بەختيارىيى لە نىشتيمانەكەماندا نەمىنيت ئەو

ترۆپكە بوركانىيەكانى دورگەكە دەم دەكەنەوہ و تەواوى خاكەكەيان ژۇر

ئاو دەكەويت

سەنديباد

ئابى باوہر بە كتيبان بكرىت!

نوسەر

هەر لهو کتیبهدا خویندوومهتوه، لهبهر ئهوهی خهلكی سانسا مهلهکهیان
لیدزرا، ئیدی ترۆپکه بورکانییهکان ده میانکردهوه و تهواوی خاکهکهیان
ژیر ئاوکهوت!

سهندیباد

من ئهوهم نهدهزانی!

نوسەر

بهلام خهلكی سانسا دهیانزانی لهو کتیبهدا نوسراوه: له قولایی دلی
خهلكی سانسادا ههمیشه دلپراوکیی له دهسچوونی ئهوه مهله ههپروه ...
ئاخر له قولایی دلی ههر پیاویکی بهختیاردا ههمیشه ئهوهم جۆره دلپراوکییه
ههیه، دلپراوکی و ترسی لهدهسچوونی بهختیاریی، ئهوه ترسهیه که
بهختیاریی لهکهدار دهکا، بیرکردنهوه له بهختیارییهکی رهها خهیاڵیکی
ببیناغه و پوچه، تۆیش له پیناوی خهیاڵیکی پوچدا هاوپیکانت خسته
بۆسهی مهرگهوه ...

سهندیباد

من نهدهزانی بهختیاریی پوچه!

نوسەر

بهلام خو دهزانی له باشووری خوهرهلاتدا تاعون بلاویوتهوه!

سهندیباد

بهلێ ... دهزانی ...

نوسەر

من چ قسهیهکم نییه!

سهندیباد

له تهواوی پێگهی گهراڤانهوهدا، له خۆمپرسی: گهر ئهوه مهلی بهختیاریی
بییت، ئهوهی چۆن مهرگ و کوشتنی بیینی و کهچی ورتهیهکی لێوه نههات؟

ئای بیرکردنەوہ چەند تال بوو! (وچان) لە حەفتاوە دووہمەین پوژدا، لەسەر
تەختەبانی کەشتییەکەدا بینیم، پیاویکی دڵناسک لە قولایی چاوەکانی مندا
دەگری

غەبۆر

لە عەسری ھەشتاھەمەین پوژدا بوو ...

سەندیباد

زەلام کێیت؟

غەبۆر

منم گەرەم ...

سەندیباد

ھا غەبۆر ... تۆ پێتوایە ئەمە ی ھێناومانە مەلی بەختیاریی بێت؟

غەبۆر

بەلی گەرەم ... بێگومان!

سەندیباد

ئاخر غەبۆر ... لەوەتی ھێناومانە چ بەختیارییەکی بۆ کەشتییەکەمان
نەھێناوە!

غەبۆر

بەلی ... ئەمە سەیرە!

سەندیباد

ئێستا لە گۆشە ی چاوانی ھەر کەشتییەوانێکدا فرمیسک ھیلانە ی
کردووە ... لە ماتەمینی ھاوڕێیانێکی لەدەسچوو ... مەلەکەش ھەر کزۆ
بێدەنگ و خامۆشە!

جەعفەر

گەرەم کەشتییەک

شوجاع

ئىشارەت دەدەن كەشتى كۆيلەكانە ...

جەغفەر

كەشتى كۆيلەكانە ... كەشتى سۆزانييەكان ... گەرەم ئىشارەت دەدەن!

غەيور

ئەم كەشتىيە لە كەشتى گەرەكان گەرەترە ...

جەغفەر

لەگەل ئىمەيانە!

جادوگەر

(لە قولايى شانزۆه) بگەرپنەوہ ... بگەرپنەوہ ... سەراپا نىشتىمانەكەتان

ئاگرە ... خوینە ... بگەرپنەوہ ...

سەندىباد

كاپتن ئەو دەلئى چىي؟

جادوگەر

ئاگر ... دوگەل ... ئاگر ...

سەندىباد

ئەو دوا ئاگر دەييت!

جادوگەر

بگەرپنەوہ ... بگەرپنەوہ ..

سەندىباد

ئاخر كاپتن لەم ساتەموختەدا گەرانەوہ تاوانە ... وا من مەلى بەختيارى بۆ

ئەو نىشتىمانە دەبەم ...

جادوگەر

چىي؟ بىلئىرەوہ ... باش گويم لىنەبوو!

سەندىباد

مه ... ل ... ی ... به ... خ ... ت ... یار ... یی ... (پیکه نینی جادو وگه)
کاپتن پیمه کهنه! ئەمه درۆ نییه ... ئاخەر ئەو مهله بهختیاریی بۆ خه لکی
سانسا هینابوو ...

جادو وگه

جا کئ ده لئ بهختیاریی بۆ نیشتیما نه که ی تو دینئ؟

سهندیباد

کاپتن دهمت داخه، ئوقلانە لیمه ده ... ئیمه له پۆیشتن بهردهوام دهیین!

جادو وگه

که گهیشتمه شارێک بلیم کیم بینیه؟

سهندیباد

س ... ه ... ن ... د ... ی ... ب ... ا ... د ... ئه ی من بلیم کیم بینیه؟

جادو وگه

خوا ... حافیزا!

سهندیباد

گویم لی نه بوو ... بهرتر!

جادو وگه

مال ... ئاوا ...!

(بیدهنگی)

غهیور

گهرهم پۆیشت ...!

سهندیباد

منیش له خه یالی ئەوه دام ... گهر ئەم مهله بهختیاریمان بۆ نه هینئ!

غهیور

گهرهم بیر له چی ده که یته وه؟

سهندیباد

چ گومانىڭم نىيە كە ھەمان مەلە .. من خۇم "سىچون" ى سەرپەرشتىياری مەلەكەم ھەلخەلەتاند، چ گومانىڭم نىيە .. ئەى ئەو ھەبۇو خەلكىي سانسا بۇ گرتنەھى كەوتىبۇونە دوامان؟ كەواتە وايە ... ئەوھى ھىناومانە مەلى بەختىيارىيە ... بەلام ئەدى بۇچى بەختىيارىيى بۇ نەھىناين. غەيور ... بۇچى ئەم مەلە بەختىيارىيى بۇ نەھىناين؟

رەسول

(ھاوار دەكا) كە ... نا را!

(ژاۋە ژاۋ)

سەندىباد

چەند تال بوو ھەقىقەت! چەند تال بوو تەماشاكردنى مەرگى مەلەكە! بەلام تالتر لەو ھاۋارى ئەو پىاۋە بوو كە گوتى:

رەشىد

گەرەم مەنسور خۇى كوشت!

غەيور

رەشىد بۇچى؟

رەشىد

گەرەم خۇى پىپرانەگىرا ... ياساۋلەكانى مير بە نۇرى نۇردارى ژنە جوانكىلەكەيان لاقە كردوۋە (سەندىباد بە تورپىيى قاچ بە ەردا دەكىشىت) گەرەم وا ئىستا ئەو لە تابوتەكەيدا پاكشاۋە!

(سەندىباد دەنەرىنى، بىدەنگى)

سەندىباد

من لەويۇۋە دەگەرپمەۋە ... سەعاتىك لەمەۋبەر تابوتىڭم تا ئەوپەرى دونيا برد... لەگەل ھەر ھەنگاۋىكدا لە خۇم دەپرسىيى: بۇچىيى؟ بۇچىيى؟ بۇچىيى؟

ۋەھب

سەندىباد گوڭم لىتە!

سەندىباد

مەلى بەختىيارى تەنھا لە نىشتىمانەكەى خۇيدا مەلى بەختىيارى بوو!

وھەب

سەندىباد دەبىنم پىر بوويت!

سەندىباد

وھەب لەوھش پىرتىر بووم كە تۆ مەزەندەى دەكەيت! كاتىك گەيشتمە
گۆرەپانى شار ئەو زىمە و دوكلە چىي بوو؟

وھەب

تەقىنەوھ بوو ... داھىنراوئىكى تازەيە!

سەندىباد

ئاي خودايە!

وھەب

گەشتىيارىكى خەلكى توركيياى خۆرھەلات، كەخۆى بازىرگانىي بە كۆيلەوھ
دەكات و ناسىاوى مىر غەفوورە، لەگەشتەكەى ئەم دووايىيەيدا داھىنراوئىكى
تازە، بارووتى لەگەل خۇيدا ھىناوھ! مىر فەرمانى دەرکردوھ كە بازىرگانان
تازەترىن شت بۆ ولاتە دوورەكان بەرن و بەرامبەر بەوھ زىن و چەك و ئەسپ
و پەشمال بىنن ... ئەو كۆيلانەش بىكەن كە لە ھونەرى جەنگدا چاپووكن ...
مىر خۆى بۆ داگىركردنى تەواوى چىن ناوھتەوھ!

سەندىباد

چىن؟

وھەب

ئىستا ئىرە تەواوئىك ئاگرە ... بارووت لەگەل زەرنىخا ئامىتە دەكەن و بە
پىوانەيەك كە نازام چەندە دەيھاوئىن، ئىدى دەتەقىتەوھو كلىپە دەسىنى ...
سەندىباد، بنۆرە بزانە تۆيش چىت ھىناوھ؟ بەرامبەر ئەوھ مەلىكت ھىناوھ

که هر گه‌یشته گۆزه پانی شار، به دوکله ئه‌رخه‌وانیییه که ره‌ش داگه‌پاو له قه‌سه‌سه‌کیدا مردار بۆوه!

سه‌ندیباد

(به نازاره‌وه) مه‌لی به‌ختیاری ته‌نها له نیشتیمانه‌که‌ی خۆیدا مه‌لی به‌ختیاری بو ... **(به شله‌ژاوی)** بۆچی؟

نه‌دیم

قوربان ده‌لێن ژماره‌یه‌ک خه‌لک له که‌لاوه‌کانی ده‌ره‌وه‌ی شاردا خه‌ریکی نازاره‌وانانه‌من!

جادوگر

کێن؟

نه‌دیم

ده‌ستی‌ه‌ک به‌تاڵ و چه‌تاڵ گه‌وره‌م ...

جادوگر

سه‌رکرده‌ی سوپا ..

سیخوپی یه‌که‌م

له ژێر پکیفتانام گه‌وره‌م ...

جادوگر

قه‌سه‌یه‌ک بکه‌!

سیخوپی یه‌که‌م

هێرش‌ی شه‌وانه‌ به‌ سه‌گی دهره‌وه ...

سیخوپی دووه‌م

به پۆنی قرچاوه‌وه ...

سیخوپی یه‌که‌م

به تیژابه‌وه ...

جادوگر

ئەي فەتوادەران چىي دەلېن؟

سىخوپى دووم

دەلېن ئەمەيە فەرمانى شەرىق قوربان ...

جادوگەر

ئەي ئەستېرە ناسان چىي دەلېن؟

سىخوپى يەكەم

ئەوئى كە دەبى بېلېن قوربان!

جادوگەر

ساتىكى گونجاو و لەبارە؟

سىخوپى دووم

ھېچ ساتىك لەمە گونجاوتر نەبوو!

جادوگەر

يەئنى بەختمان يارە؟

سىخوپى يەكەم

فەرەحىيەكە نەبېتەو قوربان ...

جادوگەر

كەواتە ئەي كوا كەللەسەرى دوژمنەكانم؟

سىخوپى دووم

چووم منارە لەو كەللەسەرانە دروستكەم قوربان!

نەدېم

ئەھا، ئەمەيە ويستی خودايى كە ژيانى ھەموو خەلكانىك دەگريتەو.
ماوئەكە ئەستېرەكان دەسنىشانى باش و خەراپ دەكەن، سەدو بېست
پياوى پۇشنېر، سات بەسات چاودېرى ئەستېرەكانن ... ئەستېرەكان لە
ھەر ساتىكدا ئامازە دەدەن كە بۇ قەتلوعام كات لەبارە ئەمەيە فەرمانى
ئەو چارەنوسەي كە نەگۆرە ... دەلېن فەرمانى چارەنوس

فەرمانزەوايەكى دادوهر بىنپاتى ناوہ كە لە گۆزبان ترساوہ ... بەلام دەك
زوبانم بەبەرىن چى، چ سەرۆككە ھەيە كە بترسىت!

سەنديباد

دەبى بەردەوام بىن ... دەبى بەردەوام بىن!

وہەب

لەسەر چ شتئك؟

سەنديباد

لە گەران ... من دەبى ئەو قەرزى كە لەسەرمە بىدەمەوہ!

وہەب

قەرزى چىيى؟ خۇ تۆ ھىچ قەرزارى كەس نىت!

سەنديباد

چۆن وەھەب ... من ناتوانم كەنارگىر بىم!

وہەب

بەسە ... با لەوئندە زياتر تيانەچىت!

سەنديباد

بەلام خۇ دەبى شتئك بكرىت!

وہەب

چ شتئك؟

سەنديباد

(**نائوميدانە**) دەبى بىرى لىبكەمەوہ ... بىر بکەمەوہ!

خەلكىي

وا ئىمە بىر دەكەينەوہ

بەم ميوە نەگەيبوانەوہ

ئا بەم پەلكە وشكانەوہ

ئىدى پاشان بىزار دەبىن!

سەندىياد

باشە ئەدى بۇچى ئەو مەلە لىرە ئەيخوئىند؟

وھەب

چونكە قەفەسەكەى خوشنەدەويست!

سەندىياد

وھەب كاروانەكانى ئاورىشم لە كوئىن؟

وھەب

بۇچى دەپرسىت؟

سەندىياد

شەش مانگە لە شەقامى حەوت وشتەر لامنەداو، وھەب كاروانى بلوور و

داو و دەرمانم ئەبىنيوھ!

وھەب

ئاخر ئەوانە لەسەرزەمىنى ولاتى ئەودىيوھە هاتوچۆ دەكەن!

سەندىياد

ئىرە خەرىكە تىادەچىت!

خەلكىي

ئىرە زوبانى سوور

سەرە سەوزەكان

دەدەنە با!

سەندىياد

دەبى بگەرئىن ... دەرەكە لەكوئوھ تەنىيەوھ؟ لە كوئوھ؟

وھەب

سەندىياد ... ئەم دلۆپە ئاو بەرەو زەريا بردنە!

سەندىياد

ھەر بە راستیش من عودالنى چەند دلۇپە ئاويىكم و نايگەمى ... ئاخىر ئەم
زەينە بەدگومانەى من سوكانەكەم بەرەو چەپ و راست دەبا و ناتوانم
كۆتترولىكەم ... ئاي وھەب.. چۆن فير بوويت كە ھەست بە جياوازىي
نەكەيت؟

وھەب

چونكە زوو فير بووم كە دەبىن دەس بە كلارەكەمەو بەگرم ئەگينا با
سەرىشمى لەگەلدا دەبات!

سەندىباد

وھەب تۆزۆر گۆراويت!

وھەب

تۇيش دەگۆپىيت!

قامچى بەدەستى يەكەم

مەستىت يان وشيار؟

خەلكىي

مەست!

قامچى بەدەستى دووھم

نووستوويت يان بىدار؟

خەلكىي

نووستو!

قامچى بەدەستى سىيەم

چاوساغىت يان كویر؟

خەلكىي

كویر!

سەندىباد

ئاسمانى شار خەمىن .. رەشپۇش ... دەردەدار

قامچى بەدەستان

كوپر ... كەر ... خەوتوو ...

سەندىباد

نا وەھەب، من ناتوانم گەوامى لەناوچوونى خۆم و خەلکانى تىرىم!

وەھەب

دەبينم سەندىباد ... دەبينم ...

پياوى نابينا

ئىو دەبينن، بەلام من چىتر هېچ شتىك نابينم. يارمەتىم بەن ...
يارمەتى!

سەندىباد

كابرا تۆ چۆن تۈنئوتە بگەيتە ئەم عومرە!

پياوى نابينا

بە چاوى چاوەروانى!

سەندىباد

چاوەروانى چى؟

پياوى نابينا

موجىزە ... گەرەم خەونم بينو قارمانىك پەيدا دەيت!

سەندىباد

پزگار كەرىك؟

پياوى نابينا

لە غەيبەو ھەوائم پىگەيبو ھە ... قارمانىك پەيدا دى!

سەندىباد

كەى؟

پياوى نابينا

بە زووى ... چاوەروانم ... كۆمەكەن ... بە زووى!

سەندىياد

گوى بگره!

پياۋى نابىنا

بە زويى ... كۆمەككەن ... كۆمەك ... (دور دەكەۋىتتەۋە)

ۋەھەب

سەندىياد خۇ دەبىنى؟ موجىزە!

سەندىياد

كى ئەمانەى بەم پۇژە گەياندوۋە؟

ۋەھەب

منىش دەپرسم كى؟

سەندىياد

ئەوانەى كە دەبىنن و ناشىزۋىن!

ۋەھەب

ھا بۇ پىتۋايە ئەم پى جوۋلاندنەى تۇ بزوتتە؟

سەندىياد

ھەر چۆنىك بىن من چاوم لە رى غەيب نىيە، ۋەھەب گویت لىيە؟ تەنھا

خەلكانى دەستەپاچە دەستە و ئەژنۇ لە چاۋەرۋانى غەيبدا دادەنىشن ...

چەند پىكەنىناۋىيە!

ۋەھەب

كەۋاتە پىبىكەنە!

سەندىياد

دەست لە نىۋ دەست ... بەلام دل خۇى بۇ دلىكىتر ناكاتەۋە!

ۋەھەب

سەندىياد چ خەياللىكى تىرت لە سەردايە؟

سەندىياد

هیچ . هیچ کهشتییه وانیک قایل نابیت له گه لمدا بیت ... هیچ بازرگانیک کالو کلوپهلم پیناسپیږیت! کهشتییه وانه کانم دهلین: به ئومیدی کام سوودو قازانج؟ منیش وه لأمم پینیییه! ئای گهر بمتوانیایه سه فه ری کم به هه موو دونیادا بگردایه ... من له چایخانه یه کی چیندا، زور شت له جوتیاره کانه وه فیبرووم!

وهه ب

چین؟

سه ندیباد

به لن چین!

وهه ب

سه ندیباد ... هیشتا کیژوله که ی پادشاهات هه ر ...

سه ندیباد

نا وهه ب من ... نه خیر ... به لأم هیشتا جیلئیکی دلناسک له ناخمدایه، جار ناجاریک فرمیسه کانی چوانم ته ر ده کن ... نهو به سه ختی له تیپه به وونی ساله کان بیئاگایه!

وهه ب

بیست سال

سه ندیباد

به لن بیست سال ...

نه ره یه که له تاریکییه وه

وهه ب!

وهه ب

چی؟

دهنگ

وهه ب خیرا که! (وهه ب به دوای دهنگه که دا ده پروا)

سەندىباد

لە يەكەمىن مانگى پىش مردنيدا، لە بيست و حەوت خوازبىنيكەرى بەشكۆى مەنچۆرى و تىبىتى و مەغۇلىستانى و لە حەكىمانى ولاتە پوژمەلەتتەكەنى پرسىيىبوو: بەختىيارى چىيە؟ كەچى ھەموو ئەو خاوەن شەكۆيانە قوپوقەپيان لىكردبوو ... دەبن حەقىقەتەك ھەبن، دەبن ھەبن، ۋەھەب گویت لىيە؟ لە كوئى؟ (**وچان**) فېردانى بەرد لە تارىكىيدا دەبەنگىيە! من دەبن ئەم حەكىمانە ببىنم، حەكىمانى ھەموو دونيا، دەبن بزەنم ... بەلام چۇن؟

(**ۋەھەب بە پەلە دىتە ژورەو**)

ۋەھەب

سەندىباد ... كەى بکەوينە پى؟

سەندىباد

ۋەھەب ھاتىت؟

ۋەھەب

سەندىباد ... كەى بکەوينە پى؟

سەندىباد

بۇچى دەلەرزىت؟

ۋەھەب

لەم سەفەرەدا منىش لەگەلت دىم ...

سەندىباد

كام سەفەر؟

ۋەھەب

سەندىباد منىش دىم ...

سەندىباد

بۇچى ۋەھەب .. مەگەر لە مالى خۇتا ئاسوودە نىت؟

وھەب

چىتر مالم نىيە ... مالمكەم بوۋەتە خۆلەمىش!

سەندىباد

چۈن؟

وھەب

كردوويانەتە خۆلەمىش! سەندىباد ... كەي بېرۇين؟

سەندىباد

نازانم! ئاخىر پولىك شەك نابەم ... من ئىستا تەوايىك پىياويكى نابوتم!

وھەب

ئەو بۇ من دائى!

سەندىباد

تۇ؟

وھەب

بەلى سەندىباد ... بە كاروان بەرەو بازارەكانى شام و جەلەب دەپۇين ...
گەر كاللاوكەل و پەلى دىمەشقى بگەيەننە بازارگانەكانى كەشمىر ئەوا
قازانچىكى زۇر دەكەين.

سەندىباد

بەو قازانچەيش ...

وھەب

كەشتىيەوانەكان كۆدەكەينەو و كەشتىيە شكاوگە چاك دەكەينەو ...
پاشان راسپاردەي كاللاو كەلوپەل وەردەگرين.

سەندىباد

راسپاردەيەك بۇ ھەموو دونيا ...

وھەب

دەي با بېرۇين!

سەندىياد

بەرەو ئەو رېنگەيانەى كە تا ئىستا كەسيان پېدا تىنەپەريوھ ...

وھەب

بەرەو رۇبەى خالىى

سەندىياد

بەرەو بەسرە ...

وھەب

بەرەو بىبابانى نفود ..

سەندىياد

بەرەو بەعلەبەك ...

وھەب

ئاھا سەرقاقلەچىي، ئادەى پىم بلن ئەو رەشايىيە كويىيە؟ ئەنتاكيىيە
ئىيە؟

سەرقاقلەچىي

با گەرەم ... خۇيەتى!

وھەب

دەھۆل بکوتن ... وشترەکان مەرەخەسكەن با بنوون!

سەرقاقلەچىي

سۇباى سالتان دەكەوينە رى ...

شوجاع

كەژاوەكان ... كەژاوەكان

وھەب

ئەھا سەرقاقلەچىي ئەرى ئەوھ خانەقاي ئەسكەندەريىيە ئىيە؟

سەرقاقلەچىي

با گەرەم ئەويىيە!

وھەب

پەشمالەكان، ئاگر، ستار بگرن ... با كۆيلەى حەبەشى سەتلەكە لەو گۆمە
پركات لە ئاو ..

سەرقاقلەچى

ئا گەرەم ... ئەو پووبارى قايىمە!

سەندىباد

مەيش لەخۆم دەپرسم: بۆچى مەلى بەختيارى لە نىشتىمانەكەى ئىمەدا
نەخویند؟

(غەيور نزيك دەپیتەوہ)

غەيور

گەرەم مەزەندە دەكەم من وەلامى ئەو پرسىيارە بزائم!

سەندىباد

چۆن غەيور؟

غەيور

لەوانەيە لەبەر ئەوہ بئى كە

سەندىباد

غەيور ... خىراكە بلى بۆچى؟

غەيور

لە قوبروس كابرەيەكى توركەم بىنى خرابووە قەفەسىكەوہ و بە منارەيەكەوہ
هەلئواسرابوو، بە خاچپەرست خاچپەرست ھاواريان لىدەكردو بەرد و
خشتيان تىدەگرت... گەرەم چ دەرفەتى پزگار بوونى نەبوو ...

سەندىباد

ئى ... دوایى؟

غەيور

پرسىم : ئەو پيارە كىيە؟ گوتيان ئەو گۆرانىيىژىكى شىتە!

سەندىباد

غەيۇر خىراکه

غەيۇر

يەككە لەوانەى گالتهيان پىدەکرد، ھاوارىکرد: ئەھا بەختيارىيىكابراش
كە ھەموو گيانى خويىن بوو، گوتى : چ گولئىك لە خاكەكەتانا دەپوئى من ئەو
گولەم پاشان ھاوارىکرد: دەبىن دونيا بەھار بىن ... ئەوجا مەل
دەخويىن!

سەندىباد

غەيۇر گوتت چىيى؟

غەيۇر

پرسىم: گوتيان ئەو قەسيە ھىنى حەكىمەكانى ھىندوستانە گەرەم من
بىرم زۆر لىكردەوہ ... ئاخىر لىرە دونيا بەھار ئەبوو!

سەندىباد

تىناگەم!

غەيۇر

گەرەم شارىك شايستەى مەلى بەختيارىيى نەبىت، ئەو مەلە چۆن دەتوانى
تىيادا بخويىن؟

سەندىباد

ھا ...! (سەندىباد گىژ دەبىن، غەيۇر دەيگىرئىت، كوتوپىر) وەھەب!

وہەب

چىي بووہ سەندىباد!

سەندىباد

كاتى ئەوہ ھاتووہ لىكترى جوئى بىنەوہ، كەشتىيەك ھەيە سبەينى
حەرەكەت دەكات، سەبەينى كازىوہ من دەچمە ئەو كەشتىيەوہ، جلكى

كەشتىيەوانىي دەپۇشم و لەو كەشتىيەدا سەول لىدەدەم ... وەھەب مەن دەپۇم!

وہہب

سەندىباد ناپۇيت ... ئاخىر ھىشتا لەنيوہى رىگەداين!

سەندىباد

لەوئ تەواو دەپۇت ...

وہہب

لە كوي؟ تۇ بۇ كوي دەپۇيت؟

غەيور

بۇ راجستان ، بەنارس، بەنگال، پنجاب

وہہب

ئەم پۇيشتەت بۇ ماملەى كپين و فرۇشتنى كوتال نىيە ... بلئ چ بووہ؟

سەندىباد

ماملەى كپين و فرۇشتنى كوتال بۇ خۇت ... مەن دەپۇم تا وەلامى ھەموو

پرسىيارەكانم لە گۇشەگىرانى ھىندوستان وەرگرم!

(دەچىتە سەر سەكۇكە ... شوجاع و غەيور لەگەلى دەپۇن، ئەوانىتر ھىدى

ھىدى دەچنە تارىكىيەوہ)

شوجاع

سەيرى چ دەكەيت؟

غەيور

گۇپىنى ئاراستەى ھەورەكان ...

شوجاع

حەرەكەت

غەيور

سەندىباد، تەۋاۋى پىنگە سەۋلماڭ لىداۋە ... چما ئەۋەى بۆى دەچىن ئەم
ھەموو غەزەبە دەھىنى؟

سەندىباد

ئەو حەكىمانە ۋە لۇم دەدەنەۋە ... ۋە لۇم دەدەنەۋە!

غەيور

بىنۆپن زەرىيەى ھىند ...

شوجاع

لە سنوورى حەوت پووبار نىك دەبىنەۋە ...

غەيور

نىكى پەيكەرە بىدەنگەكان دەبىنەۋە ... نىك پەيكەرگەلى دەم بە
پىكەنىنى تالى گومان!

سەندىباد

نىكى گەنگ ... نىك پەنجاب

شوجاع

نىك ۋىرانەكانى سەد ھەزار شار ...

سەندىباد

ۋىرانەكان دەبىنم تەپۇلكە بەردىنە بىدەنگەكان!

غەيور

پىكەنىنى تالى گومانىان ۋا لەسەر لىۋ پاشماۋە لە پۇژانى ئاشوكا!

سەندىباد

گۇپتا ...

غەيور

بوزا

سەندىباد

بەھاراتا ...

غەيۇر

ئىندىرا ...

سەندىياد

دەبىنم گومانى بەردەكان لە زامى خەنجەر قوولتەن! (دەنگى تەپەن، وچان)
ئەرى بېدەنگىي ئەم حەكىمە گۆشەگىرانە چى دەگەيەن؟

بەرەھمەن

ئەمانە بە بېرکردنەويان نەيىنى بون ھەلدەگۆزەن!

سەندىياد

بلىيى وەلامى من بدمەنەو؟

بەرەھمەن

تا ئەو شوپىنەي كە بزائەن!

سەندىياد

پرسىيارەكەم ئەمەيە : سەرچاوەي بەدبەختىي چىيە؟ (بېدەنگىي)

بەرەھمەن

ئەم حەكىمى مەزنى ئارگۇنا دەلن: ھىي برا، زەمانىك بوو سەماكەرىك
بە ئاھەنگى سىتار و مىزانى كاتاك حەكىمى سەنجايى لەخۇ برد. لە
سوتراھادا ھاتووە كە ئەفەن وەك شەونم وەھايە، حەكىمى سەنجايا كە لە
كاسەي گويۇزى ھىندىدا شىلەي گىيەي دەخواردەو، نەيزانى كە ئەو پىكى
مەھاتمايە ياخود نۆردراوى ئىمەيە. پاش ئەو حەكىمى سەنجايا چراندى:
ويست سەرچاوەي رەنج و ئازارە ... ئىدى يىرى لە ئىمە كردەو و
مىنتەرەكانى نووسى.

سەندىياد

ئىمە؟

بەرەھمەن

دەبى بگوتى ئەھرىمەن!

سەندىباد

لە كۆيىپە تا لەگەلدا بچمە جەنگەو!

بەرەھمەن

ئەم ... حەكىمى ھۆشمەند دەفەرموئ: ھىي برا، لە دوا پۇزى ژياندا، كاتىك
حەكىمى سەنجايا بىرى لە كارەكانى ئىمە دەكرەو، گەيشتە ئەو پايەى كە
ئەھرىمەنى ھەر كەسىك لە ناو خۆيداىتە!

(بىدەنگىي)

سەندىباد

دوا پرسىيارم ئەمەيە كە رىگەيەكى درىژم لە پىناوى دەسگىر كەوتنى
و ئەمەكەيدا بېرەو!

بەرەھمەن

بلى ... برا!

سەندىباد

بەختيارى چىيە؟

(بىدەنگىي)

بەرەھمەن

حەكىمى مەزن دەلى: مەن دەبى چ وەلامىك بەمەو كە وەلامىكى غافلەك
نەبىت؟ بەرەو لای حەكىمى شانكار بېر ... ئەو ھەموو شتىك دەزانى.

سەندىباد

شەست و چوار حەكىمى تر ھەمان شتىان پىگوتووم ... بەلام ئىستا
حەكىمى شانكار لە گوزەراندى بىدەنگىي يەك سالىدەيا!

بەرەھمەن

بىدەنگىي مەزن! تۆ دەبى نىو سالى تر ئارام بگىرت!

سەندىباد

ئەو ئارامبىيەى كە تا ئىستا گرتوومە بەسە!

(به تونیدی بهرهو لای حکیمی شانکار دهرهوا که لهسه بهرزاییهک
دانیشتووه، جادووگەر له قهلافهتی حکیمی شانکاردایه. سهندیباد
هاواردهکا) حکیمی شانکار!

بهرههمهن

برا ئه و قسه ناکات!

سهندیباد

هیچ نهبن خۆ دهبن گوئی لیم بیته!

بهرههمهن

برا ... بیدهنگیهکی ئه و پرۆزه ...

سهندیباد

شانکار ... تۆ زوبانی من بهلهدیت و تیمدهگیت، بیستومه، که له
پیادهپۆییی ده ساله دا به نیشتمانهکی ئیمهیشا تپهپریویت.. کهواته
دهزانیت لهکوپوه هاتووم ... شانکار گویت لیه؟ شانکار، له
نیشتمانهکی مندا جهنگ بهرپایه ... له ههموو دونیادا جهنگ بهرپایه ...
ههموو بهر بوونهته یهکتری، هیچ کەسیک بهختیار نییه، هیچ حقیقهتیک
بوونی نییه، بلێ ئه ی دانای تهواو له ههموو دونیادا جهنگیک
ئهبهیدی ههیه!

بهرههمهن

بهلام برا

سهندیباد

کوشت و کوشتاره ... یهکتری کهلهپاچه دهکن ، ناپرسیت بۆ؟ له نیوانی
ئهم و ئهوادا، له نیوانی ههر کەس و کەسیکتیردا دیوار ههیه، بلێ ئه ی
دانای تهواو، من ههموو هیواکانم بئ هیوا بینیون، کهشتیم به ههر حهوت
زهزیادا بردووه، له سیلان و سهراندیبهوه تاکو تهراپلوس و ئهندهلوس، له
بابولمهندهبهوه تاکو جههل تاریق ... من ههموو ئه و شوینانهم تهیکردوون،

له زیاره تکارانی بهیتله حم چپوکی کوره گهلیکم بیستووہ که تیبایاندا یادهوهری ده هزار نهوه کراوته خۆله میئش ... بیستووہ له ئاکیتسو، دهستی ئینسان گۆرپکی به فراوانیی دوو دونیا بۆ ئینسان هه لکه ندووہ، بیستووہ جینشینیی مه سیح و پاسهوانی کلپساکانی خودا، به بپدهنگییان هزار هزار، چه ندین هزار هزار ئاواتیان له ژپر خاک و گلدا تاساندون.. پپیانگوتم : ئه و خه یاله ی که له کیشوهری نویدا به زهینی پیاویدکا هات، له یاماتۆ ژماره یهکی بی شومار پیاوو ژن و منالی کرده تارمایی... ئه ی دانای دانایان بلنی له م دونیا مه زنه دا کۆمه له لاشه یهکی وا هه یه که هه یج داله کهر خۆره یه یه ک ئاره زووی ده نوک لپدانایانی نییه!

به ره هه من

برا برۆ ... راجه بپدهنگه ... به لپنی یه ک سالی!

سه ندیباد

بلنی ئه ی دانای دانایان ... من به دوا ی به ختیارییدا ده گه رپم، ته نانه ت گهر له ژپر عهر دیشدا بیئت بۆ وه ده سه ته پنانی ده چم ... به ختیاریی بۆ ئه و که سانه ی که سه بیئنی ئاخ بۆ ئیمرۆ هه لده کیئن ... به ختیاریی بۆ ئه و که سانه ی که ژیانیان به ته وایی بی نرخه. به ختیاریی بۆ نیشتمانیئک که به لپواری شه ره وه یه ... به ختیاریی بۆ دلانیکی نزی که به لام لیکتر جودادا ... ئه ی دانای دانایان ... من به حه سره ته وه م بزانه به ختیاریی چیه تا به ره و وه ده سه پنانی برۆم ... هه لبه ت تۆ وه لام ده ده یته وه؟

به ره هه من

برا برۆ ... راجه بپدهنگیه پپۆزه که ی ناشکیئنی!

سه ندیباد

من بی وه لام ناگه رپمه وه ... ئه و خۆی باش ده زانی که ئیستا ژیان دیلیتییه، ئه و خۆی باش ده زانی که ژیانیان بی نرخ کردوه ... ئه و ده زانی... ده زانی که

غەيور

سەندىباد ... با پرۆين!

سەندىباد

ئەو دەزانى كە ئەم بېدەنگىيە ... گەر ئەوئى دەيزانى ئەيەينىتە سەر زوبان،
ئەو ماناى داخستنى دەرگاى بەختيارىيە بە پووى دۇنيادا ... ئەى داناي
دانايان ئەو شەرمەزارت ناكات!

غەيور

سەندىباد ... با بگەرتىنەو ... نايەوئى بېدەنگىيەكەى بشكىنى!

سەندىباد

غەيور بىنىت؟ ئەمە دوا ئاواتى من بوو ...

جادوگەر (حەكىمى شانكار)

ئەم ...

بەرەمەن

حەزەتى حەكىمى شانكار ...

غەيور

بېدەنگىيەكەى شان ...!

سەندىباد

(كېرئۆشى بۆ دەبات) يارمەتىم بەدە ...

جادوگەر

بېرسە!

بەرەمەن

فەرمووى ئەوئى كە دەتەوئى بېرسە!

سەندىباد

بەختيارىى چىيە؟ (جادوگەر سەر تەكان دەدا)

جادوگەر

نا ... زا ... نم!

سەندىباد

نا!

جادوگر

نازنام!

سەندىباد

(دەنەپىنى) نا ! يەككە ھەيە! دەپن يەككە ھەپن، دەپن ھەپن،
يارمەتيم بىدە ... يارمەتيم بىدە!

پياۋى ئايىنا

دەردەكەۋىت ... بەزۋىي پالەۋانىك دەردەكەۋىت ... كۆمەككەن ...
ئامازەكان وا دەگەيەنن ... كۆمەككەن ... كۆمەككەن كۆمەك!

(سەر تەختەي شانۇ تەي دەكا)

ۋەھەب

سەندىباد دەپنىت؟

سەندىباد

لە ھەمان ئەۋ شۈيئەداين كە لىيىۋوين!

ۋەھەب

ترسناكە ...!

سەندىباد

بەخۆم دەلئيم : بلئى غەيور راست بكات؟

ۋەھەب

لەۋانەيە لە گۆشەگىرىدا شتىكى دۆزىيىتەۋە!

سەندىباد

پىمۋانئىيە من لەم گۆشەگىرىيە درژەدا ھىچ شتىكم نەدۆزىيەۋە!

ۋەھەب

شيخى خانەقا لەبارەى حەقىقەتتە تىكەمە قەسەى دەکرد كە لە بێدەنگیدا
دەردەكەوێت!

سەندىباد

كام حەقىقەت؟ ئەوانە هەولیان دەدا كە خۆم لە عەرد دابرم! تۆ پیتتوايه
دەواى دەردەكان لە ئاسمان پیت؟

وھەب

نازانم!

سەندىباد

ناوبەناویك بەخۆم دەلیم بگەرێمەو و لە شوینىكدا خۆم گۆشەگیركەم،
دەلیم لەوانەيه راست پیت ... لەوانەيه لە بێدەنگییدا حەقىقەتم بۆ ئاشكرا
پیت ... بەلام جارنارن جارىكیش ترس دامدەگرت!

وھەب

ترس؟

سەندىباد

بەلى وھەب ترس ... ترس لەوێ كە ئەبا بێدەنگی بەسەرمدا زالبى!
بەخۆم دەلیم ئايا بێدەنگی زانەى وەر بەردان ئییه؟

وھەب

من خەيالم لاى کوتالەكانە!

سەندىباد

دەبى يەكێك هەبى ... لەم دونیایەدا و بەم گەورەییە، دەبى يەكێك هەبى
بزانى بۆچى گومان بەردەكانى تەنیوہ!

وھەب

سەندىباد تۆ قەسەى بپهۆدە دەكەیت!

سەندىباد

ھا؟

وهههب

من لهبارهی کوتالہکانوہ دہدویم!

سہندیباد

بہلئ وهههب بدوئ ...

وهههب

زوربہی زوری کوتالہکان له بہندہر پزیون!

سہندیباد

نازانم چۆن و بۆ کوئ ... دہخوازم سہفہریک بہ ہہموو دونیادا بکہم و
ہہموو ئہو حہکیم و گۆشہکیرانہ ببیینم کہ بہ حہقیقہت گہییوون!

وهههب

سہندیباد، بیرت نہچیت کہ کەشتییہکان مافی چوونہ دەرہوہیان له بہندہر
نییہ و وا کوتالہکانیش لەوئ دہرژین ... من دہپۆم!

سہندیباد

بپۆ و راسپاردہیہک بۆ سہفہریکی ہہموو دونیا وەرگرہ!

وهههب

سہندیباد شیت بوویت؟

سہندیباد

ہا؟

وهههب

گویت لیم نہبوو؟ گوتم وا کوتالہکان دہرژین ... وا منیش دہپۆم دہیدہمہوہ
بہ خاوەنہکانیان!

سہندیباد

بۆچی؟

وهههب

ئاخر کەشتییہکان مافی ئہوہیان نییہ

سەندىياد

ئىمە دەپۋىن ...

وھەب

چۈن؟

سەندىياد

بە تارىكە شەو دەپۋىن ... خەلەفاندنى پاسەوانەكان دائى بۇ خۇم!

وھەب

نا ... سەندىياد ...

سەندىياد

دەترسىت؟

وھەب

ناترسم ... بەلام كارىكى لەو جۆرە پەنگە خراپ بەسەر خۇت و
ھاوسەفەرەكانتا بشكىتەو!

سەندىياد

سبەى نىوہشەو ... لە كەنار ...

وھەب

سەندىياد تۆ زولم لە خۇت دەكەيت! (دەچىتە دەرى)

سەندىياد

(تەنھا) ترسناكە!

سىخوپان

ترس!

سىخوپى يەكەم

قوربان ترس خەلكى دەھىننىتە ژۇر بار!

جادوگەر

نان بېرن ... ئاو بگرنەوہ !

خەلکىي

ئاي .. ئاي ... نەھاتىي!

نەدىم

مىر چىيان فەرموو؟

سىخوپى دووم

فەرمووى ژەھر بىكەنە سەرچاۋەي ئاۋەكانەۋە!

سىخوپى دووم

فەرمووى ئاگر بەر بەدەنە خەرمانەكان!

پىاۋىك

برسىتتىي ...

پىاۋىكىتر

مەرگ و مىر ...

پىاۋىكىتر

تاعون ...

خەلکىي

تاعون ... وای نەفرەت!

سىخوپى يەكەم

گەرەم ھەموو ھاتنە ژۇر بار!

سىخوپى دووم

گەرەم ئەمرتەن بە چىيە؟

جادوگەر

خۆشحالتم (ھاۋارىك)

سەندىباد

لەسەر پووى ئاۋەكانى ئەۋپەپرى دونيا بووين،

ئىمە ھاۋارىكمان بىيىست!

دەستەى يەكەمى كەشتىيەوانەكان

گويمان لىبوو ھاوار دەكەن ...

دەستەى دووم

با ھەر بە ئالە و ھاوار بى "با"

خەلكىي

ھەر بە ئاژاۋە بى ھەورە گرمە

ھەر كوتەر بى ھەورە تىرىشقە

بى مایە بى ... مایە ھەوینى ھەر شتى!

جادوگر (ھەكىمى عارەب)

لە چۇنىتى بەختيارىت پرسى، لە موعەلەقاتا نەمدىو، لە ئەسحابى فەھس و شاعىرانى جاھىلىيەو ھاتوۋە كە بەختيارى سەرچاۋەى ئەتلالە، ياخود ۋەك دارخورمايەكە لە مېرگىكدا، لە بىباباندا ئەم پەندە باۋە، كە سەرچاۋەكانى يەمەن ئاۋ بە يەمەن دەدەن، لە بىبابانى "تەى" دا كەنداۋ بە نىنۇكەكانى خۇيان ھەلدەكەنن، ئەگىنا سەتلەكانى قەوم بە تالە!

خەلكىي

با ھەر وشك بىت عەشق،

بىرۆيت تورپى

سەرنگوم بىت بەھاۋ پاىەى ھەر شتىك

جادوگر (ھەكىمى جوولەكە)

لە بارەى كام پىگەى ژيانەو دەدۆيت؟ ھەموو پىيەك بە پى پىۋارەكە خۆيەو پەيوەستە. بەرەو كام مەنزل؟ " لاويان " گوتوويانە فرىسىيەك ئەم وشانەى دەرىپوۋە كە پەنگە پىگەى ژيان لە دامىنى كىۋى جەليل پىگەى مەرگ بىت لە يەھودىيە، كۆبوۋنەۋەى ئاۋى ھەموو دونيا ئەم وشانە ناشواتەو.. چونكە وشە بە بالى "با" دەفرىت!

خەلكىي

ئەمە كام ئومىدە، ئىتر؟
ھەموو رېيەك داخراوہ
ھەر پېئوئىنېك ماندووى پېيە
ھەر بېروباوہ پېك ئەوئتر
پوچ و بەتال دەكاتوہ

جادوگەر (ھەكىمى مەسىھىيى)

قەسە لەبارەى چ ئومىدېكەوہ؟ پۇلسى پېغەمبەر لە ئەنجومەنى
گالتەپېكەراندە لە شارى جەليل گوتى : تەنھا ھىوا، ھىوايە بە شەفاعەتى
خودا و باوكى ئاسمان ... ئىمە وەك "با" وەھايىن، ھوكمى ھەر شتېك
بگەين، ئەوا بەسەرماندا ھوكمدار دەبېت ... ھەروەك ئەوہى كە نووسراوہ،
ھىوا بەستن بە سبەينى ، سبەينى باشتەر ناكات، تەماشاكردنى دوئىنى
سەختە، لە سبەينى بنوارہ ... بەلام ئاو لەسەراب جوئكەرەوہ!

خەلكىي

ئەمە كام پۇشنايىيە ... ئىتر؟
ھىچ دەرگايەك كراوہ نىيە
ئاسمانى شار تەنراو بەتەم
ھەر وشەيەك وشەيەكى تر دەشپوئىنېت!

جادوگەر (ھەكىمى ھىندى)

لەبارەى كام پېگەوہ دەدوئىت؟ سىدارتا گەپىكى بىنى و گوتى : كۇتايى
ھەر شەش پېگەى ژيان مەرگە، ھىچ دەوايەكېش بۇ مەرگ نىيە، فرمىسكى
پژاو لەو ئاوانە زياترە كە بەھەر چوار ئۇقيانووسە گەورەكەدا بە خوپ
دەرپات، ئەو گوتى : ئەى بەرەھمەنان، پەگى گيا ژيانى ئىنسان پېشەدارتر
ناكاتا پاريا يەك لە ماناى ئەوہى پرسى ، سىدارتا گوتى: ئەى مەگەر
گيايش لە بېرکردنەوہى مەرگى خۇيدا نىيە؟

خەلكىي

ئا ئەمەيە بېدەنگىي تال
لە نىو تاليدا بېدەنگىي
مەستى حەشىشە و كۆكايىن
دەواو دەرمانىكى ترە
ئەم ئەفيونە
چاوانى شار دەخاتە خەوا!

جادوگەر (حەكىمى ژاپۇنىي)

لە خالى مردووان دەپرسىت؟ شاعىرىك لە ولاتەكانى ياماىو لە نزيكانى
مىكادو، لەسەر گەلای نىلوفەر نووسى: لەم دونيا پېر لە گومان و
هەلخەلەتېنەرەدا، مەرگىش وەك ژيان بىن بناغەيە، مامۇستا كۇنغۇشىيۇس
فەرموويەتى: چۇن لە خالى مردووان دەپرسىت لە كاتىكدا هېچ شتىك
لەبارەى مردووانەو نازانىت! "چىنگ تىزى" ى عارەبانچى مامۇستا كە
لەويدا نامادە بوو، پەرسى: گەر تەنھا وشەيەكىش لەبارەى مەرگەو
دەزانىت ئەو وشەيە چىيە؟ مامۇستا فەرمووى : لە تەختەو دارى پزىو
ئاتوانى عارەبانەى قايم و تۆكمە دروستبىكرىت!

(دەنگى سازو دەھۆل و زوپنا لە دەرەو، ھەلھەلەى شادو خۇشىي، يەككىك
لە بىنەران دەپوا و لە دەرگاگەو تەماشايەكى دەرەو دەكات)

بىنەرى يەكەم

ھەرەك ئەوەى مژدەيەك پراگەيەنرايىت ... ھا ... ھا .. بىنۇن!

بىنەرى دووم

خىرو بەرەكەت ھەلپراوہ ... با بېرۇن بۇ تەماش!

بىنەرى سىيەم

با بېرۇن .. ئەمانە دەستيان بېرۇين ...

(دەچنە دەرەو، بېدەنگىي)

سەندىباد

ھەموو شتېك پېچەوانە كەوتەو، من ويستم بەختيارى بېنم، بەلام بېھوودە
بوو.

نوسەر

كام بەختيارى ؟ تۆ ئىتر دەبىن بزائيت كە بەختيارى كوتال نىيە!

سەندىباد

لەبرى ئەو سامانم ھىنا!

نوسەر

بەلام ئىرە پىويستى بە خۇشەويستى بوو!

سەندىباد

بە دواى گۆزەى سەر بەمۇردا گەرام!

نوسەر

بەلام ئىرە پىويستى بە يەكيتى بوو!

سەندىباد

دواى مەلى بەختيارى كەوتم!

نوسەر

بەلام ئىرە پىويستى بە چەك بوو... ھەر پۇژىك دەھات لەگەل خۇيدا
بارودۇخىكى دەھىنا كە واتاى بەختيارى دەگۆرى... لەم دونيا بگۆردە تۆ
چۆن بە دواى واتاىكى چەسپاودا گەراويت؟

سەندىباد

كەواتە حەقىقەت ئەمەيە!

نوسەر

نازانم ... بەلام شتېك حەقىقەتە، ئەويش ئەوہيە كە تۆ نابوويت بوويت ..
لەوانەيە خەلكى ئەم ولاتە لەبرى ھەموو ئەو گەرانانە، زياتر پىويستيان بە
ھىزى شەمشىرى تۆ و سەد كەشتىيەوانەكەت بووى.

سەندىباد

ئاي ئەمە ھەمان ئەو خەيالىيە كە ھەزاران سالە دەمكۆزى و ھەمدىس
زىندووم دەكاتەوہ.

بىنەرى چوارەم

ئەم برادەرە دەيەوى خۇي بە قارەمان پيشان بدات ... ھە ... لەم دەگانەيان
زۆر لىداوين.

بىنەرى پىنجەم

زۆر گويمان لەم درۆيانە بووہ ...

بىنەرى شەشەم

ئەم پارەيەم چۆن بەقومار بردەوہ، ھەر ئاواش دەيدەمە تۆ ...

بىنەرى پىنجەم

وہرىبگەرہ ... بەلكو كاكى جادوگەر بىكاتە زىرپ ...

(پارەكە فرىدەداتە بەر دەمى سەندىباد، دەچنە دەرى)

وہەب

پارەى مس! (ھەلىدەگىرىتەوہ) كانزاكەى گۆراوہ، بەلام دەنگەكەى ھەمان
دەنگە!

سەندىباد

وہەب وا باشتەرە كەشتىيەوانەكان كۆكەيتەوہو بېرۇين ... مانەوہ لىرە
يىسودە، مانەوہ لىرە خەمبارم دەكا .. دەى كەشتىيەوانەكان كۆكەرەوہ ..

وہەب

لە كوئى بياندۆزمەوہ؟

سەندىباد

بگەرئى ... چار بەد!

جادوگەر

دەتەوى چار بەدەيت ؟ بەلام خۆت ئەزىتە مەدە، ئەوان خۇيان دەگەرئىنەوہ.

(لە ئىوان دوو پەنجەيەوہ سەير دەكات)

سەندىباد

چۆن دەزانىت؟

جادوۋگەر

دەزانم ... ئەوانە ھەموو شوپىنىك گەپراون و ئىستايىش وا دەگەپىنەوھ ..

(سى كەشتىيەوان ئانومىدانە دىنە ژورئ)

ھارون

گەرەم ھەر چەندىك گەپرام مالى خۇمانم نەدۇزىيەوھ!

ئەسەد

گەرەم، لە كۇلانەكەماندا كەس ناوى منى نەبىستوھ!

عىماد

گەرەم خانوۋەكەمانم لە نىو خانوۋەكانى تردا نەناسىيەوھ ..

ھارون

گەرەم .. دلنىايىت كە ئىرە ھەمان شارەكەى خۇمانە؟

وھەب

ھارون ئىمە چىتر شارمان نىيە!

سەندىباد

وھەب! (چوار كەشتىيەوان بە تورپى دىنە ژورەوھ)

مەسرور

سەندىباد ... كوا مالەكەم؟

حوجەت

ئەى مئالە تەمەن دوو سالانەكەى من كوا؟

رەسول

كوا ئەو كىژۇلەيەى كە چاۋەپوانم بوو؟

ھەموو

كابرا بدوئ!

جادوگر

لای که شتییه وانه کانی باکوور یاسایه که هیه، که نهگر که شتییه وان
که شتی به لاریدا به ریئت، نهوا به ردیک به پییه وه ده به ستن و به ره و قولایی
زه ریای ده نیرن .. به لام ناشکرا نییه که سه ندیباد نه که شتییه وانانه ی به
لاریدا بر دیئت!

حوجت

ها ... یه عنی پیی تیده چی ...؟

عیما

بوچی به لارییدا بر دووین؟ چیمان لیکرد بوو؟

ره سول

واته دهیزانی که له دوا سه فه رییدا مألمان کاول ده کات ...؟

جه عفر

بلئی سه ندیباد ... شتی وا پیی تیده چی؟

که شتییه وانه کان

کابرا قسه بکه!

سه ندیباد

قسه م نییه!

نوسه

له م کتیه دا نوسه راه که سه ندیباد به م سه فه ره قاییل بووه!

شوجاع

(به یادی خوی دینیتته وه) له بیرمه ئیمه به پیی خویمان بو نه م سه فه ره
نه چووین ... به لکو بر دیانین . یادتان نییه؟ سه ندیباد نه کات له خه یالی
سه فه ری حه وته مدا بوو ...

جادوگر

(پرایده گه یه نن) سه فه ری ... حه وته م

شوجاع

(به وهههب) يادت نيبه؟ سهنديباد هرگيز شكست كۆلى پيندهدا ... ئو
به دواى مانايهكدا دهگهرا ...

سهنديباد

(كوتوپر هيرش بۇ شوجاع دهبات) شوجاع بهسه ... من ئيستا بهتواوى
پرهم له نهفرت .. پر له هيزو گوپى نابوتكهرم ...

شوجاع

(پهلهقاڭييهتى) كهورهم بيهوديه ... بيهوده!

وهههب

سهنديباد ... دهيكوزيت! (شوجاع بهردهدات)

سهنديباد

(به نارامى) من دهبن برؤم ، دهبن بزائم گهر بوونى من پيويست نهبيت،
گهر كارؤكم لهدهست نهيهت، ئهى بؤچى هاتوممهتهدونيا؟ دهبن بزائم ...
وهههب لهگهلم دئيت؟

وهههب

سهنديباد ... ئهجاره دهتهوى بۇ كوى برؤيت؟

سهنديباد

بۇ كوى؟ پرسيت بۇ كوى؟ بۇ ههر جييهك كه بشيت ... بۇ ههر جيگهيك كه
حهقيقهتى لى بدؤزمهوه ... لهوانهيه بهرهو خور ...

شوجاع

شيتيتى به تهنه يهك شيوهى نيبه!

سهنديباد

پياوى بچووك ... شيتيتى؟ كهسيك بيهوى بزائيت بؤچى دهڭى شيتيتيه؟
ها ... بهلام تۆ گهر بيست قاتى كرئى ناسايى خوت بدهنى ئهوا سهرت پئوه
نيه كه ببيتته كرئگرتهدى ئهوشيتته!

(شوجاع دەپروا ، وچان)

وھەب

سەندىباد ... سەفەرى ھەتەم لە پىناوى چىدا دەكەيت؟

سەندىباد

لە پىناوى دۆزىنەوى ھەقىقەتدا!

وھەب

ئاراستەى سەفەرەكە بەرەو كۆيىھ؟

سەندىباد

بۇ ھەر كۆيىھەك ... لەوانەيە بەرەو ئاكوئا ...

وھەب

سەندىباد ... بەزەبرو زەنگ بوويت!

سەندىباد

ئاخر ئارامگرتن سەختە ...

وھەب

شتىك ھەيە توورەى كوردىيت؟

سەندىباد

ئا!

وھەب

قسەكانى كابراى پشت كۆم توورەى نەكردوويت؟

سەندىباد

كابراى پشت كۆم ؟ ھا؟ قسەكانى چ گرىنگىيەكان ھەيە ؟

وھەب

ئاخر سەندىباد .. لەو كاتەدا گويم لىت بوو كە نەفرەتت لەخۆت كرد ..

سەندىباد

وھەب بىر خۇتى بەرمە ... كەشتىيەكە چاك كراۋەتەۋە، بىنۆرە
كەشتىيەكە مان لەنىۋ تەمى خۇرئاۋا بوندا، لە نىۋ كەشتىيەكانى تردا چ
شكۆيەكى ھەيە؟

وھەب

سەندىباد ... دەبىنم وا كەشتىيەۋانەكان دىنە پىشەۋە ...

(جەغفەر دىت)

جەغفەر

گەرەم ھىچ كام لە ئىمە نامادەى ئەم سەفەرە نىن!

وھەب

سەندىباد ... گوۋىيان لىبگرە!

جەغفەر

گەرەم ئىمە ھەفتەيەك نابىت پىمان ناۋەتە وشكانى، ھىشتا ھەفتەيەك
نابى بۇ ناۋ مال و منالى خۇمان گەراۋىنەتەۋە ...

رەشىد

خۇ ماسى نىن ... تاسەى ئاۋ ھەلىگرتىن!

ئەسەد

ماسى بىن ئەقلە بۇيە دەكەۋىتە تۇرەۋە ... ئەدى ئىمە كەى تامى ژيان
بكەين؟

عىماد

گەرەم، باۋكم خەۋنىكى ناخۇشى بىنىۋە ... تۇ باۋكم دەناسىت ...
خەۋنىكى ناخۇشى بىنىۋە!

حوجەت

گەرەم مەن دەمەۋىت ژن بىنم ..

(ھەموو پىدەكەنن)

ھاروون

گەرەم مەنەش دەمەوئ مەنال بۇ ژەكەم دروست كەم!

(ھەموو پېدەكەنن)

سەندىباد

ھەقى خۇتەنە ... تېتەن دەگەم .. (شادومانیي كەشتییه وانه كان)

جەغفەر

كەواتە ھەموو بۇ ناو مال و مەنەلەم دەگەپپىنەوہ ...

سەندىباد

بەلام بەر لەوہى بچنەوہ ناو مال و مەنەل، بە كۆمەل دەچىن شەراب

دەخۇینەوہ، ئېوہ ھەمووتەن دەمەوتى مەن ... (خۇشىي و شادومانیي

كەشتییه وانه كان، دوو سەربازى ئىك دەبنەوہ)

سەربازى يەكەم

راوہستەن!

جەغفەر

پېدەچى مىوانمان ھاتبى!

سەربازى دووہم

سەندىباد كامتەنە؟

سەندىباد

مەن!

سەربازى يەكەم

سەندىباد كوپى ھىمەت ... (تەماشای كاغەزىك دەكات) تۆیت؟

سەندىباد

بەلئى ..

سەربازى دووہم

(بە سەربازى يەكەم) ئەھا سەرباز ئاگاڧارىبە .. سەندىبادىتىيى ھەروا ئاسان نىيە! ئەۋەى ھەلگىرى ئەم ناۋە بىت سەختىيى زۆرى ھاتۆتە پى و بەرەبەرەكانىيى زۆرى لىدەۋەشىتەۋە ...

سەندىباد

ئامادەى ھەر جۆرە پىشھاتىيىم ..

سەربازى يەكەم

پىرۆزە ... فەرموو وا ئەم پىشھاتە بە پىيى خۇى ھاتۆتە خزمەت !

سەربازى دوۋەم

تۆ كەشتىيەۋانەكانت جارىك بەبىن مۆلەتى سەرىپەرشتىارى بەندەر ، لە بەندەر چوونەتە دەرى و جارىكىش ھەر بىن مۆلەت ھاتوونەتە ژوروى ... بەم تاۋانە و بە تاۋانى ترىش

سەندىباد

چىيى؟ تاۋان؟

سەربازى دوۋەم

بەلن بەو تاۋانە تۆ لىرە دوور دەخرىتەۋە، واتە ھەتا مردن بۆت نىيە پى بخەيتە ئەم كەنارەۋە!

سەندىباد

ھەتا مردن؟ كى ئاچارم دەكات؟

سەربازى يەكەم

ئىمە! (سەندىباد بە تورەيى دەست بۆ شمشىرەكەى دەبات، دوو سەربازەكە خۇيان ئامانە دەكەن)

سەربازى دوۋەم

سەندىباد ... بەرەنگارىۋوونەۋە بىيھودەيە ... لەودىو ئەو بەرمىلە شەرابانەۋە لە سەربازى ئەو ئەمبارەۋە، سى سەدو شەست پم نىشانەيان لە دلئى تۆ و

كەشتىيەوانەكانت گرتتەوہ ... ھەر تەكانىك بدەيت، ئەوا خۆت و ئەوانىش بەكوشت دەدەيت.

سەندىباد

ئەويان باشتە! (سەندىباد ھېرش دەبات، بەلام كەشتىيەوانەكان دەيگرن)

جەغفەر

دەست نەكەيتەوہ!

شوجاع

بەرەنگار نەبىتەوہ!

وہەب

ھەموومان بەكوشت دەدەيت!

سەندىباد

ئەميان دادوہرانەترە!

سەريازى دووہم

(ھاوار دەكا) ئامادەى تىرباران ... چاوپرېنى نىشانە!

وہەب

گەرەم واز بېنە .. پۇژىك ھەر دەين بگەرېينەوہ و قەرەبووى ئەمە بەينەوہ...

سەندىباد

كەى؟ چ پۇژىك؟

كەشتىيەوانەكان

گەرەم .. ھەر بەرھەلىستىيەك بنوئىت، ھەموومان تىادەچىن ..!

(شمشىزەكەى لەدەست وەردەگرن و فرېنى دەدەن، سەريازى دووہم

ھەلىدەگرتتەوہ)

سەريازى دووہم

زۈو بچنە ناو كەشتىيەكەتان ... دەست و برد بەندەر جىبىلن!

سەربازى يەكەم

سەندىباد بىرت نەچىت، گەر پۇژىك بۇ جارىكتار پىن بخەنەو ئەم كەنارە،
ئەوا ئەو پۇژە دوا پۇژى ژىانتان دەبى!

(دەنگى تەپل)

سەندىباد

بەو جۇرە سەفەرى جەوتەم بەرەو ئەبەدىيەت دەسپىكرد ...

(دەنگى تەپل)

وھەب

من ئەم ئاوانە ناسم ...

شوجاع

گەرەم منىش ئەم ئەستىرانەم پىن ئاشنا نىن.

جەغفەر

گەرەم وژەى ئەم با يە سەيرە!

وھەب

سەندىباد ... ئايا قسەكانى ئەو پىياوہ پشت كۆمە (دەنگى تەپل)

سەندىباد

منىش لەخۇم دەپرسم : بلىى سوكانەكەم بۇ كوئىم بەرىت؟

رەشىد

گەرەم دەرزى قىبىلەنوماكە ناجولنى!

وھەب

ھەر شەش ئاراستەكە بزە!

عىماد

گەرەم سوكانەكە گىر بووہ!

سەندىباد

منیش بیر لهو نه فرته دهکمهوه ... بهخۆم دهلیم : بلئی ئهو پیاوه پشت
کۆمه (دهنگی تهپل)

جهعفر

گهرهه ههور وا دادهبهزیت ...

عیماذ

سوکانهکه نابینزیت!

رهسول

بورجی پاسهوانیی چۆله ... گهرهه لهکوئیت؟

کهشتیههوانهکان

(له تاریکییدا) گهرهه ... گهرهه ... (دهنگی تهپل)

سهندیباد

(له تاریکییدا) من، تهنا من بیدارم .. چارم چارهروانی، چارهروانی دلۆپه
ههتاویکه، چارهروانی قومیک ههوايه ... له تاریکییدا، له تهنگانهدا، تهنا
خۆم شایهتی دهستی بهستراوی خاموشیی و بزوتنیکم که نییه، شایهتی
دهستی بهستراوی بیدهنگیهکم که ههیه ... جاریک، تهنا جاریک، له
دوورترین ریگهوه هاواریک دهبیستم، ههست دهکم ئهو هاواره چارۆکهکه
دههینیته لهره، بهلام ئهوه تهنا خۆم که دهلهزم ... (دهنگی تهپل) لهم
شهوه ساردهدا، ههستدهکم کهشتیهکه پیر دهبیتم، ههستدهکم کهشتی و
ناسمان دادهرزین، دهنگیک دیته گویم، ههموو شتی که له ناخمد
دهپووکیتهوه .. چیتر نیگای کیژۆلهکهی پادشاش چرایهک نییه! (دهنگی
تهپل) ههه ساتهوهختیک هیندهی سهدهیهکه ... کام کاترمیری لعین، یاخود
کام دهفتهر و پوژمیر ئهم ساتانه یاداشتهکهه؟ لهوانهیه دونیا تهنا
پیویستی به شمشیری خۆم و کهشتیههوانهکانم بوویتم .. بلئی سهه پیاوی
شمشیر بهدهست بتوانن نووسراوهکان بگوین؟ بلئی ؟ بلئی؟ (دهنگی تهپل)

خۆم بە دەستەووە ئادەم، شەو درێژە، بە لām خۆم بە دەستی خەووە ئادەم،
ناو بە ناویك كەناریك دەبینیت، بە لām باوەر مەكە ئەو سەرا بە ...

(دەنگی تەپل ... شانۆ پووناك دەبیتهوه)

عیما

ئەرز بەرەو دووایەمان دەبات!

شوجاع

سەزەمینی نا ئاشناکان ... دارستانە تاریکەکان ... پوختسارەکانیش لە
دوور ...

پەشید

چەند سالە ...

عیما

تۆ بۆ زەمەن بە چیی دەپێوریت؟

پەشید

حیسابی پۆژانی لە دەسچوو ..

هاروون

دەشێ سالتیک بێ!

عیما

سالتیک؟ سەیرە! لای من وەك هەزار سال تێپەریبیت وەهایە ...

شوجاع

سەندیباد ... کە ی دەگەرێنێهوه؟

سەندیباد

تۆ پێمبۆی پێی گەڕانەوه لە کام ئاراستەوهیە؟ **(شانۆ تاریک دەبیتهوه، دەنگی**

تەپل، لە تاریکیدا) هیچ کەسێک پێی گەڕانەوه نازانیت، چیت کەشتییە کەم

بە "با" سپاردووه، تۆ بۆی ئەم با یە تاكو کویمان بەریت؟

جەعفر

(هاوار دهكا) زهرياي قير ...

شوجاع

شهو كامهيهو پوژيش كامه؟ له تاريخيدا ماوينهتهوه .. له گهدهي نهم
كشتييهدا، نهم نازهلهدا ههرس دهين.

وهههب

ئاوي مهنگ ... زهرياي زهراويي ...

عيماد

دهيناسم ... نهو نهستيرهيه دهناسم، نهوه نهستيرهی من بوو ...

وهههب

نهم ئاوانه دهناسم ... زهرياي دووگيان ..

عيماد

خهريکه يادم ديتهوه كه منيش جاران ماليكم ههبوو ...

هاروون

نهرئ ههموو نهو شتانه خهون نين؟

(دهنگي تهپل)

كشتييهوانهكان

لهسهه پووي ئاو

به سنورهكاندا تپهپين

له كهناري زور دوورهوه

هيج كهناريك

كهناري شارهكهي خومان نهبوو!

وهههب

سهنديباد گویت لئيه؟ گویت له دهنگي هاواره؟

سهنديباد

ئيمه رهشه هاوارهكاني

کهناری عاجمان بیست

هاواری برسیی

لهسهر تهخته نوینی ئەلماس

هاواری تینوو

له کهناری ئاوی حیات

چ شتیک ههیه ئیمه گویمان لینه بوویت؟

گۆرانیی تال له کیلگهی قامیشه شه کردا

هاواری ناومیدی له ترۆپکی ئومیددا

کەشتییەوانەکان

له چین گپی زهره ، له هیند رهشه تاعون

ئیمهیش له رهشه تاعون و گپی زهره ههلههاتین!

جادوگر

سهفهری گومان ...

نووسهر

سهفهری وههم ...

سهندیباد

سهفهری حقیقهت ...

نووسهر

سهندیباد ... حقیقهتت چنگ كهوت؟

کەشتییەوانەکان

"با" هات و ههوری هینا

ههورهات و لهگهڵ خۆیدا

کریوه و وهیشومهی هینا

بووه کریوه و شهپۆل هات

شهپۆل هات و زریان ههستا !

مهسروور

گه ورم تارماييه كان ... هه ژديهاي جهوت سهر ..

وهههب

مهسروور مهترسه، نهوه دارستاني زهريابه!

پهسول

گه ورم دهستي نابيني؟ قامكي لهئاوه كهوه دهردههينيت ...

وهههب

نهوه گاشه بهردى مهرجانه، پرووى كهشتييه كه وهچهرخينه!

شوجاع

چ وهيشوومه يه كه!

دهستي يه كه مى كهشتييه وانه كان

باش سهير كه ن

كه چون دهستي دريژى "با"

قامچى به بالاي شه پولدا دها ...

دهستي دووم

ديسان دهرؤين

ههروه كو سهراپاي ته من

دهرؤين به "با"

دهستي يه كه م

هه موو ساتي كيش بي هيو

به سه ولى دريژو به ژن زراڅ

دهنه خشين نه خش و نيگارى خه ياليك

له پرووى زهريا!

پهسول

نهوى كوئيه؟ نهو خالى كوئاييه كوئيه؟

(دەنگى سازو دەھۆل و زورنا لە دەروە، نووسەر دیتە پێشنى)

نووسەر

سەندىباد ... حەقىقەتت دۆزىيەو؟

(سەندىباد سەر دادەگریت)

شوجاع

نا ... سەندىباد ئىمەى بەلاپیدا نەبرد .. بەلگو سەربازەكان بەزۆر
سواری كەشتىيەكەيان كردین!

سەندىباد

بەلئى شوجاع .. ھاوپی بەو فام، بەو جۆرە بوو!

نووسەر

بە تاوانى ئەوێ كە سەرپیچی یاسای كردبوو؟

سەندىباد

سەرپیچی؟ كەواتە دەبوايە لەم شارە دیلەدا بە دیلیتیى بىمايەو؟ نا...
كەشتىيەوانەكانم گوێرادین، ئىمە دەبى سەفەرى هەشتەممان
دەسپىكەين، كئى لەگەلمدا دیت؟ كئى دەبیتە كاپتنى كەشتىيەكەم؟

(بىدەنگى)

رەشىد

ئىمە دەمانەوئى بۆ ناو مال و منالمان بگەرئىنەو ...

سەندىباد

سەد هیندەى كرى ئاسایى بەهەر كەشتىيەوانىك دەدم، پارەى زىر ...

عیماد

هیچ كەسك پارەكانت وەرناگریت!

سەندىباد

ھا ... زۆر باشە! كەشتىيەوانى تر بەكرى دەگرم ... (بە هەموو) هیچ
كەسك نىيە نامادەبیت لە سەفەرى هەشتەمدا ببیتە كاپتنى كەشتىيەكەم؟

جادوگر

با من!

سەندىباد

(سەرسوپماو) تۆ؟

جادوگر

من بە لاپىتدا نابەم!

ئوسەر

تۆ بۇچى نەتتوانى وەك خەلكانى تر ھىلانەيەكت بۇ خۇت ھەبى و مەلىك
تيايدا بخوینىت؟ لە كىتەبەكەدا ئوسراوہ: ئاوات و خولياى سەندىباد
گەرە بووہ ... ئاوات و خوليايەكى مەحال ... ئاواتى گەيشتن بە ھەموو
خەزەنگانى دونيا ...

سەندىباد

پىيان گوتم : لەوانەيە بەختيارى ماناى ئاسودەيى زوربەى زۆرى خەلك
بىت. منيش گوتم : ديارە دەتانەوى خولياى لەوانەيەم بەكن!

وہەب

ئەو بە سنوور قاييل نەدەبوو ...

سەندىباد

گوتم : ئايا ئەمە يەكك لە ھەزارەھا وەلام نىيە؟ من چۇن ئاسوودە بىم لە
كاتىكدا كە زۇربەى خەلك لە ئازار و مەينەتيدابن؟

ئوسەر

بۇچى نەتتوانى تۇيش يەكك لەو ھەزارانە بيت؟ بۇ نەتتوانى خۇت رابىنىت
بە ژيانى رۇزانەى نىو قەفەسە ئاسايىەكان؟

سەندىباد

بۇ نا؟ دەمتوانى دەس بۇ ھىچ كارىكىش نەبەم و ئاوا بەم شىوہيەش
سەرزەنشت نەكرىم ! ئايا دەبووايە ئاوام بەكردايە؟

نوسەر

سەر سەختىيەكەت بوو ھۆى ئەم سەرگەردانىيەت ... تۆ بەم شىۋەيە ددان
بە تاوانبار بوونى خۇتا دەنىيەت؟

سەندىباد

تاوانبار بوون؟ ھا ... ۋەھەب بىنۆرە .. بىنۆرە ... چ جۆرە كەسانىك
تاوانبارم دەكەن؟ دەستەيەك خۇبە دەستە ۋە دەر، ئەوانەى لە پىناۋ
پاراستنى قەفەسە زىپىنە كانىاندا خۇيان بە دەستە ۋە داۋە ...

نوسەر

سەندىباد ... باشە ئىمە خۇمان بە دەستە ۋە دا، ئاخىر چونكە تۆۋ
ھاۋپىكانت لە ساتى پىۋىستا لە مەيداندا ئە بوون ...

سەندىباد

ئەمە بوختانە ... تەنھا خۇبە دەستە ۋە دەران دەتوانن بەم چەشنى خەلكانىتر
لەكە داركەن.

ۋەھەب

ئا ... سەندىباد .. ھەر ۋەھا منىش تاوانبارت دەكەم!

سەندىباد

(بە سەرسورمانە ۋە) ھا ...؟

ۋەھەب

تاقە لىپرسراۋى شكىستەپىنانى ئەم پىاۋانە تۆيت!

سەندىباد

ۋەھەب ... ئەۋە دەلىپى چىپى؟

ۋەھەب

گەر ئەوانە دەزانن چ سالانىك بە ھىۋايەكى پوۋچ ژياۋن؟

سەندىباد

ۋەھەب!

وہہب

گەر دەزانن که چیتەر ناتوانن به دواى ژن و منالەکانیانا بگهڕین!
سەندیباد... تۆ ئیدى ژيانى ئەوانەت نابووت کردووہ ...!

سەندیباد

ئاخر من لە پیناوى بەختیارى ئەواندا ...

وہہب

ئای گەر لە ئەفئى کردنى ھەزار سالەیان بەناگا دەبن! گەر لەو نەفرەتە

جادوگەر

خەریکە تەمسیلەکە خۆش دەیت!

پەشید

سەندیباد ... بلى مەسەلە چىیە؟

شوجاع

بۆچى ناتوانن مالەکانمان بدۆزینەوہ؟

عیما

گوتت ھەزار سال؟

حوجەت

بلى کابرا ... تۆ چیت لە ئیمە کردووہ؟

کەشتییەوانەکان

سەندیباد ... قسەبکە ...

وہہب

لەو سالە سەخت و ئەھاتەدا، کە بەسالى گورگ ناسرا بوو، ھاوړى ئەو
پۆزانەم سەندیباد، دووچارى نەخۆشییەكى سەیر ببوو، لەھۆش خۆى
دەچوو، وړینەى دەکرد، ھىڄگار پىشى دەخواردوہ، پىدەچوو جەستەى لە
حەوت كورەدا بسوتیت، من شاھیدی سپى بوونى یەكە بەیەكەى تالەکانى
قژى بووم ... لە خۆرنشینى بیست و ھەشتەمین پۆژى مانگى پىنجدا، لە

مەيدانىكى چۆل لە خەلك و پر لە تارماييدا، ھاوارى كردو نەفرەتى لە خۆى
كرد، گوتى: دەبى حەقىقەتم چنگ كەوئت تەنانەت گەر لە پىناوى گەران و
دۆزىنەوھەشيدا ھەزار سال بە ئاوارەيى بىمىنمەوھ... ھىشتا ھاوارەكەى
نەگەيبوھە ئاسمان، پىاوئىكى پشت كۆم لە تارىكيبوھە وھدياركەوت،
گۆچانەكەى دەستى ئاساسايى و... كاتىك لە دورورە ئەو دووانەم بىنى،
چومە پىشنى، بەلام كاتىك گەيشتم، بىنىم پىاوھى پشت كۆم دەپوا و
سەندىبادىش لە فېكرەوھ چووھ ...

جەعفەر

من ھىچ شتىك تىنەگەيشتم!

وھەب

سەندىباد بلى ... ئەو پىاوھ پشت كۆمە چىي پىگوتيت؟

سەندىباد

قسەكانى ئەو گرنگىيەيان نىيە ...

وھەب

كى بوو؟ ئەو پىاوھ كى بوو؟

سەندىباد

سوالكەرىكى ھاكەزايى بوو ... سوالكەرىك كە چەند جارىك لەوھوبەر خىرم
پىكردبوو ...

وھەب

تۆ لە فېكرەوھ چوويت ... رەنگە لەو نەفرەتەى كردت پەشىمان بىت!

سەندىباد

وھەب من؟ نا ... نا ... جارىكيتەر بە دەنگى بەرز پايەگەيەنم كە دەبى
حەقىقەتم چنگ كەوئت، تەنانەت گەر ھەزار سالىش بە ئاوارەيى بژىم!

جادوگەر

(به گۆچانەوہ) باشە سەندىباد ... ئەوا دەرفەتم دايتى ... بەلام تەنھا

ھەزار سان! گویت لىيە ؟ تەنھا ھەزار سان!

كەشتىيەوانەكان

(تەماشای يەكترى دەكەن) پارەكان!

سەندىباد

(بە جادوگەر) تۆ نەبوويت؟ ئەو پىرە پىشت كۆمە تۆ نەبوويت؟ تۆ نەبوويت

كە ... (جادوگەر دەكشىتەوہ كەنار)

جادوگەر

ورىای خۆت بە!

(كەشتىيەوانەكان بە ھىواشىي بەلام بە لەرزە لەرز، بەرەو لای سەندىباد

دەپۇن، سەندىباد لە ساتىكدا ھەموو شتىك تىدەگات، دەنگى سازو دەھۆل

و زورپا بەرز دەپىتەوہ، كەشتىيەوانەكان چوار دەورى سەندىباد دەگرن، بە

چەشنىك كە ئىدى ئەو نايىنرئىت، كوتو پىر ھىرشى بۇ دەبەن، دەنگى سازو

دەھۆل و زورپا كە لە دەرەوہ نامىنئىت، نووسەر كتىبەكەى دادەخا و دەينئىتە

ھەگبەكەيەوہ، لە پرىكدا دەوہستى)

نووسەر

بۇنى خواردن دىت ... بۇنى قورىانىي ...

(بە پەلە دەچىتە دەرەوہ ... نەغمەى مۇسىقا، كەشتىيەوانەكان خۇيان لە

سەندىباد جوئى دەكەنەوہ و دەچنە دەرى، ھىشتا سەندىباد پرىك و راست

بە پىئوہ راوہستاوہ.)

ھاوارىك لە دەرەوہ

ھىي وا قەرەجەكان گەيشتن ... گالئەگىپرو بەزمگىپرانى مىرى ولاتەكەى

ئەودىوگەيشتن، لەم پىئەوہ ...

(جادوگەر بەرەو دەرەوہ دەپرات، سەندىباد پىشت دەكاتە بىنەران،

خەنجەرىك تا دەسكەكەى بە پىشتىدا پۇچوہ.)

سەندىباد

سەفەرى ھەشتەم مەرگە ...!

(جادوۋگەر كە لەسەر پۇششتە، دەۋەستىت)

جادوۋگەر

مەنت بانگ كەرد؟

(بېدەنگىي ، سەندىباد ئاۋر بۇ جادوۋگەر دەداتەۋە)

سەندىباد

ھا ... تۆ لېرە بوۋىت؟

جادوۋگەر

لە پالتا بووم ...

سەندىباد

ئاخىرىيەكەي ناسىمىتەۋە ... دۋاي ئەم ھەموو سالاھ ...!

جادوۋگەر

سەندىباد ... ئارام بگرە ..

سەندىباد

ئەم ھەموو سالاھ لەگەلما بوۋىت؟

جادوۋگەر

ئەم ...!

سەندىباد

باشە بۇچى خۆت دەشاردەۋە؟ بۇچى خۆت لە بۇسە دەنا؟ بۇچى دەست

بەكارنەدەبوۋىت؟ بۇچى ئەركى خۆت

جادوۋگەر

سەندىباد بىرت نەچىت كە ھارپىكانت تۇيان پىكا نەك من ...!

سەندىباد

ماناى چىيى ؟ دەستى تۆى تيا نەبوو؟

جادوگەر

من پشتم لیت بوو ...!

سەندیباد

با .. من لەو ساتەدا تۆم بینی ... لەو سالانەدا ... زۆر جارەن تۆم
پەوبەپەوی خۆم بینیوه ...

جادوگەر

من زۆر جارەن پەوبەپەوی تۆ بووم ...

سەندیباد

تەنھا تۆ بە کاپتینی کەشتییەکە قاییل بوویت ... !

جادوگەر

ئاخر چارە نەبوو ... تەنھا مابوویتەرە!

سەندیباد

وا ئیستایش بە سەرمدا زالبوویت!

جادوگەر

بەلام سەندیباد ... ھاوریکانت تۆیان پیکا نەک من ... من درەنگ فریا
کەوتم!

سەندیباد

چۆن؟

جادوگەر

زەمانیک بوو ژیان ئاسایی بوو، ھەر جارێک سەرەختی گیان دەرچوونی
کەسیک دەھات، ئەوا من خیرا ئامادە دەبووم ... بەلام ئەم پۆژانە

سەندیباد

تۆناگەم

جادوگەر

ئەم پۇرژانە كۆتايى تەمەنەكان بەدەستى من نىن ... ھەر جارىك بە وادەى
مەرگى كەسىك دەپۆم، دەبىنم پېش گەيشتنى من، ئەو لىيۈتەو، بەدەستى
مىنەرىكى تر ئەو لىيۈتەو ... زياترىش بە دەستى ھاوپپىيەك!

سەندىباد

باوەر ناكەم!

جادوگەر

با ... سەندىباد، ئەى ئەم ھەموو ئامپىرى كوشتنە چىيە كە دوستكراون؟
بەپەنگاربونەوھى ئىنسانەكان لەگەل يەكتىدا گالتە نىيە ... ئەمپۇ ھەر
كەسىك بۇ ئەويتەر مەرگە ... !

سەندىباد

ھەر كەسىك بۇ ئەويتەر ...

جادوگەر

من لە كاتى خۇيدا دەگەم... بەلام ئەوان زووتر دەپۆن ...

سەندىباد

ھەرەكو "با"، تۇيش ...

جادوگەر

سالانىكە چىتر پىويستيان بە من ئەماو، ئىنسانەكان خۇيان بۇ لەناوبردنى
يەكتى بەسن، تۇ بەبى من، منت لەواندا بىنيوھ!

سەندىباد

زۇر جار ئەمە نىشانەى چىيە؟

جادوگەر

سەندىباد ... ئەو نىشانەى لاوازييە، ھەر جارىك گومان لەخۆت بکەيت،
ھەر جارىك رىگەكان لەھەموو لايەكەوہ داخرا بن، ئەوا مەرگ دەبىنيت !

سەندىباد

رىگەكەى من درىژ بوو ...

جادوگر

بەلام وا گەيشته كۆتايى ...

سەنديباد

"با" يارمەتيدەرە؟

جادوگر

بانوماكە دەسوپىتەوہ ...

سەنديباد

ئەي كى دەپىتە كاپتنى كەشتىيەكە؟

جادوگر

من!

سەنديباد

كاپتن بابروين وا سەفەرى ھەشتەم دەستى پىكرد

(جادوگر سەنديباد دەكاتە كۆل ، پياوى نابينا سەر شانۇ تەيدەكا)

پياوى نابينا

دەردەكەويت قارەمانىك بەم زووانە دەردەكەويت ... كۆمەككەن ... بەم

زووانە دەردەكەويت ... دەر دە ... كە و

(شانۇ تاريك دەپىت)

تېيىنى:

- * تەرجومەى ئەم شانۆنامەيە بۆيەكەم يەكەم جار سالى 1988 لە ژمارە 4
گۇڧارى كلتورر بلاوكراره تەوہ.
- * شيعرى گۇرانىيەكان بە دەسكارىيەوہ كراونەتە كوردى.